

CLEMENS IX

PAPA CCXL

Ab anno MDCLXVII ad annum MDCLXIX

CLEMENS IX, Italus, Pistoriensis, in provinciâ Hetruriae, Iulius antea dictus, Hieronymi Rospigliosi filius, sanctae Romanae Ecclesiae presbyter cardinalis tituli S. Sixti, Romae die xx iunii MDCLXVII Summus Pontifex pronuntiatus, et die xxvi eiusdem mensis die dominico coronatus. Creavit cardinales duodecim triplici creatione, obiit Romae die ix decembris MDCLXIX, imperante Leopoldo, sepultusque fuit in basilicâ S. Mariae Maioris. Vacavit sedes menses quatuor, et dies viginti.

1.

Indictio iubilaei universalis ad divinum auxilium initio sui pontificatus pro salutari catholicae Ecclesiae regimine implorandum.

Clemens Papa IX,

Universis christifidelibus, ad quos praesentes litterae pervenerint, salutem et apostolicam benedictionem.

Prooemium

Placuit ineffabili Redemptoris et Domini nostri Iesu Christi bonitati, cui

proprium est infirma mundi eligere et dexteræ suae potentiâ lacere fortia, vices suas in terris humilitati nostrae, meritis licet et viribus longe impari, committere. Et nos quidem, divinae vocationi, ut par est, obsequentes, impositum nobis apostolici ministerii onus humiliter suscepimus, quamvis angelicis humeris formidandum; freti tamen spe divinae misericordiae mittendum esse nobis auxilium de Sancto ut de Sion tueatur nos. Verum, dum serio cogitamus quantum oneris et laboris incumbat imbecillitati nostrae, cuius nobis probe conscii sumus, quantisque et quam gravibus hoc tempore respublica christiana malorum procellis agitetur et graviorum periculis exposita sit, timemus ne cum propheta regio exclamare cogamur: « Veni in altitudinem maris, et tempestas demersit me ». Non tamen concedimus animo, sed omnem spem nostram in Eum convertimus qui sperantes in se confundi non patitur et gratiae suae confortat auxilio. Quod ut cum omnium ecclesiarum, quarum nobis credita est sollicitudo, utilitate consequi, benedicente Domino, valeamus, ad

Motiva Indictionis iubilaei.

An. C. 1667

CLEMENS IX PP.

513 An. C. 1667

vestrum omnium, quibus curam pastorem impendere debemus, preces ex more Pontificum praedecessorum nostrorum confugiendum esse decrevimus, firmiter confidentes clementissimum Dominum nostrum ad Ecclesiae militantis praesidium opportuna nobis caelestia dona largiturum, si vos nobiscum unanimis scindatis corda vestra, et, deposito peccatorum pondere, revertamini ad Dominum Deum nostrum, qui multus est ad ignoscendum, et orationes vestras, ieiunii atque eleemosynae viribus roboratas, ad altare Dei Patris misericordiarum iugiter offeratis per manus sanctorum Angelorum, qui gaudent super peccatoribus poenitentiam agentibus, ut Deus pacis, qui reges in thronis collocat, et pauperes e terrâ excitat, atque inopes de stercore erigit, qui elegit David servum suum et de gregibus ovium sustulit, cum inter filios Jesse minimus natu esset, qui ad evangelii perfectionem dat verbum evangelizantibus virtute multâ, ipse confirmet quod operatus est in nobis, omniaque consilia et actiones nostras in sancti eius nominis gloriam, fideliumque et animae nostrae salutem dirigere, religionem christianam propagare, fidem catholicam protegere, et ab infidelium conatibus atque insidiis tueri, haereses extirpare, ac pacem et veram concordiam inter principes christianos conservare, et sicubi exciderit, aut colabendi periculo obnoxia sit, eam suaviter restituere atque firmiter solidare, ipsorumque principum consilia et vires ad christiani nominis tutelam unire, sociare, augere, regere et roborare dignetur. Hoc autem ut fructuosius fiat, ferventiorique spiritus ardore peragatur, Ecclesiae thesauros, quorum dispensationem nobis credit Deus, proferre et liberali manu erogare decrevimus.

Indictio iubi-

§ 1. Itaque, de omnipotentis Dei mi-

Bull. Rom. — Vol. XVII.

65

sericordiâ ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, ex illâ ligandi atque solvendi potestate, quam nobis Dominus, licet indignis, contulit, universis et singulis utriusque sexus christifidelibus in alnâ Urbe nostrâ degentibus, qui solemnî processioni, quam feriâ quartâ currentis hebdomadae ab ecclesiâ S. Mariae Angelorum in Thermis ad basilicam eiusdem S. Mariae Maioris nuncupatae de eadem Urbe, unâ cum venerabilibus fratribus nostris sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium, necnon patriarchis, archiepiscopis et episcopis quos in Romanâ curiâ adesse contigerit, ac christianorum regum et principum, oratoribus apud nos existentibus, praelatis quoque et officialibus eiusdem curiae, universoque clero et populo, benedicente Domino, agemus, devote interfuerint, vel S. Ioannis in Laterano, Principis Apostolorum, et S. Mariae Maioris ecclesias seu basilicas, vel earum aliquam, intra spatium eiusdem vel proxime subsequentis hebdomadae saltem semel visitaverint, ibique per aliquod temporis spatium devote, ut supra, Deum oraverint, ac quartâ et sextâ feriâ ac sabbato alterius ex praefatis hebdomadis ieiunaverint, et, peccata sua confessi, sanctissimae Eucharistiae sacramentum in dominicâ die immediate sequenti, vel aliâ die intra eamdem hebdomadam, reverenter sumpserint, ac pauperibus aliquam eleemosynam, prout unicuique suggeret devotio, erogaverint; ceteris vero extra Urhem praedictam ubicumque degentibus, qui ecclesias ab Ordinariis locorum, vel eorum vicariis seu officialibus, aut de eorum mandato, et, ipsis deficientibus, per eos qui ibi curam animarum exercent, postquam ad eorum notitiam hae nostrae pervenerint, designandas, vel ecclesiarum huiusmodi alteram, spatio

laed. cum concessione plenaria indulgentiae.

1 Male ed. Main legit Ordinarii (R. T.).

duarum similiter hebdomadarum a publicatione designationis per Ordinarios vel eorum vicarios seu officiales vel alios, ut praefertur, faciendae decurrendarum, saltem semel visitaverint, ibique ut supra oraverint, et quartâ et sextâ feriâ ac sabbato alterius ex hebdomadis huiusmodi ieiunaverint, pariterque peccata sua confessi, ac in die dominicâ immediate sequenti, vel aliâ die intra eandem hebdomadam, sanctissimâ communionem refecti fuerint, et pauperibus aliquam eleemosynam, ut praemittitur, erogaverint; plenissimam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem, sicut in anno iubilaei visitantibus certas ecclesias intra et extra Urbem praedictam concedi consuevit, tenore praesentium, concedimus et elargimur. Navigantes vero et iter agentes, ut cum primum ad sua sese domicilia receperint, suprascriptis peractis, et visitatâ ecclesiâ cathedrali vel maiore aut parochiali loci eorum domicilii, eandem indulgentiam consequi possint et valeant: regularibus autem personis utriusque sexus, etiam in claustris perpetuo degentibus, necnon aliis quibuscumque, tam laicis quam ecclesiasticis, secularibus vel regularibus, etiam in carcere aut captivitate existentibus, vel aliquâ corporis infirmitate seu alio quocumque impedimento detentis, qui supra expressa vel eorum aliqua praestare nequiverint, ut illa confessarius ex iam approbata a locorum Ordinariis ante praesentium publicationem, seu approbandis, eis in alia pietatis opera commutare, vel in aliud proximum tempus prorogare possit, eaque iniungere quae ipsi poenitentes efficere poterunt, pariter concedimus et indulgemus.

§ 2. Insuper omnibus et singulis christifidelibus utriusque sexus, tam laicis quam ecclesiasticis, secularibus et regu-

laribus cuiusvis Ordinis, congregationis et instituti, tam in Urbe praefatâ quam extra eam ubique locorum ut praefertur degentibus, licentiam concedimus et facultatem, ut sibi ad hunc effectum eligere possint quemcumque presbyterum confessarium, tam secularem quam cuiusvis Ordinis et instituti regularem, ex approbata, ut praemittitur, a locorum Ordinariis, qui eos ab omnibus excommunicationis, suspensionis et aliis ecclesiasticis sententiis et censuris, a iure vel ab homine, quavis causâ latis seu inflictis, necnon ab omnibus peccatis, excessibus, criminibus et delictis, quantumvis gravibus et enormibus, etiam locorum Ordinariis, sive nobis et Sedi apostolicae, etiam in litteris die Coenae Domini legi solitis contentis, et aliâs per quascumque nostras aut Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum constitutiones, quarum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis, quomodocumque reservatis, in foro conscientiae, et hac vice tantum, absolvere et liberare valeant: et insuper vota quaecumque (religionis et castitatis exceptis) in alia pia et salutaria opera commutare, iniunctâ tamen eis et eorum cuilibet in supradictis omnibus casibus poenitentiam salutari, aliisque eiusdem confessarii arbitrio iniungendis.

§ 3. Quapropter, tenore praesentium, in virtute sanctae obedientiae, districte praecipimus atque mandamus omnibus et quibuscumque venerabilibus fratribus patriarchis, archiepiscopis, episcopis et aliis ecclesiarum praelatis, ac quibuscumque Ordinariis locorum, ubicumque existentibus, eorumque vicariis et officialibus, vel, iis deficientibus, illis qui curam animarum exercent, ut, cum praesentium litterarum transumpta aut exempla etiam impressa acceperint, illa statim absque ullâ morâ, retardatione

vel impedimento per suas ecclesias et dioeceses, provincias, civitates, oppida, terras et loca publicent et publicari faciant, ecclesiamque seu ecclesias visitandas designent. Non intendimus autem per praesentes super aliquâ irregularitate publicâ vel occultâ, notâ, defectu, incapacitate seu inhabilitate quoquomodo contractâ dispensare, vel aliquam facultatem tribuere dispensandi seu habilitandi, et in pristinum statum restituendi, etiam in foro conscientiae; neque etiam easdem praesentes iis, qui a nobis et Apostolicâ Sede vel ab aliquo praelato seu iudice ecclesiastico excommunicati, suspensi, interdicti seu aliâs in sententias et censuras incidisse declarati vel publice denunciati fuerint, nisi infra tempus dictarum duarum hebdomadarum satisfecerint aut cum partibus concordaverint, ullo modo suffragari posse aut debere.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, praesertim quibus facultas absolvendi in certis tunc expressis casibus ita Romano Pontifici pro tempore existenti reservatur ut nec etiam similes vel dissimiles indulgentiarum et facultatum huiusmodi concessionibus, nisi de illis expressa mentio aut specialis derogatio fiat, cuiquam suffragari queant, necnon regulâ nostrâ de non concedendis indulgentiis ad instar, ac quorumcumque Ordinum et congregationum sive institutorum regularium, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem Ordinibus, congregationibus et institutis, illorumque personis quomodolibet concessis, approbata et innovata; quibus omnibus et singulis, etiam si de illis eorumque totis tenoribus specifica, expressa et individua, non autem

per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis ac formam in eis traditam pro servatâ habentes, hac vice specialiter nominatim et expresse ad effectum praemissorum derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 5. Ut autem praesentes nostrae, quae ad singula loca deferri non possunt, ad omnium notitiam facilius deveniant, volumus earundem praesentium transumptis, vel exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, ubique locorum et gentium eadem prorsus fides habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xviii iulii MDCLXVII, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 18 iulii 1667, pontif. anno I.

II.

Confirmatio et ampliatio indulti Sixti V et Gregorii XV de officio S. Iacobi Apostoli et patroni Hispaniarum sub ritu semiduplici recitando.

Clemens Papa IX,
ad perpetuam rei memoriam.

In supremâ militantis Ecclesiae speculâ, meritis licet imparibus, ab aeterno pastore collocati, ad ea propensis studiis intendimus, per quae Sanctorum in caelis regnantium, praesertim gloriosissimorum Domini nostri Iesu Christi Apostolorum, quorum praedicatione christiana religio sumbrias suas a mari ad mare dilatavit, veneratio in terris congrua suscipiat incrementa.

Transumptum fides.

Contrariis derogat.

Jubilaeum ubique publicari debet.

Exordium.

§ 1. Dudum siquidem felicitis recordationis Gregorio Papae XV praedecessori nostro pro parte tunc existentium archiepiscopi ac capituli et canonicorum necnon cleri ecclesiae Compostellanae exposito, quod ipsi, pro pecuniari, quem erga S. Iacobum apostolum, cuius venerandum corpus in eadem Compostellana ecclesia quiescere, ac maxima peregrinorum ex omnibus orbis partibus illuc quotidie confluentium frequentia visitari asserebatur, gerebant, devotionis affectu, officium de eodem S. Iacobo qualibet secunda feria recitare, ac commemorationem fieri posse summo desiderabant;

§ 2. Idem Gregorius praedecessor, eorum supplicationibus inclinatus, ut ex tunc de cetero perpetuis futuris temporibus de eodem S. Iacobo qualibet secunda feria, non impedita festo novem lectionum, et quadragesimali ac dominici adventus tempore, ac vigiliis etiam exceptis, officium, alias a recolendae memoriae Sixto Papa V praedecessore pariter nostro sub die 1 februarii MDLXXXIX pro eadem ecclesia approbatum, libere et licite in supradicta ecclesia Compostellana sub ritu semiduplici, sumendo lectiones primi nocturni de scriptura occurrente, recitari, necnon etiam de eodem S. Iacobo in tota Hispania, cuius patronus existit, commemoratio, quando iuxta regulas breviarii romani aliae fiunt commemorationes, fieri posset et deberet, auctoritate apostolica licentiam et facultatem concessit et indulsit, et alias, prout in ipsius Gregorii praedecessoris litteris desuper in simili forma Brevis xxx octobris MDCXXI expeditis, quarum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso et inserto haberi volumus, uherius continetur.

§ 3. Nunc autem nos, piis precibus totius Hispaniarum cleri nobis per dile-

ctum filium Didacum de Colmenares Hurtado de Mendoza archidiaconum de Campos et canonicum in ecclesia Palentina ac agentem generalem status ecclesiastici regnorum Hispaniarum in alma Urbe nostra commorantem humiliter porrectis benigne annuentes, ipsorum cleri et Didaci singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, de venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium sacris ritibus praepositorum consilio, indultum recitandi singulis diebus feriae secundae non impeditis festo duplici vel semiduplici (adventus et quadragesimae temporibus ac vigiliis etiam exceptis) officium memorati S. Iacobi apostoli, unici et singularis Hispaniarum patroni, sub ritu semiduplici, clero civitatis et diocesis Compostellanae a praefato Gregorio praedecessore concessum ut praefertur, ad universum Hispaniarum clerum, auctoritate apostolica, tenore praesentium, extendimus et ampliamus.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, quarumvis ecclesiarum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 5. Volumus autem ut earundem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae prae-

sentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXIII iulii MDCLXVII, pontificatus nostri, anno 1.

Dat. die 23 iulii 1667, pontif. anno 1.

III.

Privilegia, gratiae et indulta concessa conclavistis, qui interfuerunt conclavi, in qua ad summi apostolatus apicem fuit evectus.

Clemens Papa IX,
Urbis. Motu proprio, etc.

§ 1. Nos, volentes dilectos filios conclavistas, qui conclavi, in quo, divina favente clementia, ad summi apostolatus apicem assumpti fuimus, nobis et venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus uti familiares et continui commensales inservientes interfuerunt, quique ea de causa labores, vigiliis et incommoda plura subierunt, habitam ratione obsequiorum huiusmodi, favoribus, gratiis et privilegiis pro cuiusque meritis evornare;

§ 2. Ipsosque conclavistas (quibus hodie, ac aliis participantibus descriptis in rolo seu divisione subscripto vel subscripta per dilectum filium nostrum Petrum tituli S. Marci presbyterum cardinalem Ottobonum nuncupatum prodatarium nostrum, summam decem milium scutorum auri in auro ex pretio tot officiorum vacabilium ad nos spectantium gratiose donavimus) in veros, indubitatos, et non fictos familiares et continuos commensales nostros, ac eos, qui ex illis clerici existunt seu militiae clericali adscribi desiderant, quosque tres huiusmodi cardinales singulatim in quolibet ordine antiquiores gradu, nobilitate et aliis meritis dignos tali di-

1 Legendum Ipsos (R. T.).

gnitate iudicaverint, in nostros et Sedis Apostolicae notarios, sine tamen praedictio dilectorum filiorum de numero participantium notariorum, recipimus; et tam illos, quam alios conclavistas singulos, qui singulatim ab eisdem tribus cardinalibus digni tali onere reputati fuerint, sacri palatii et aulae Lateranensis comites et milites; et tam illos quam omnes et quoscumque alios conclavistas indistincte, qui nobiles non sunt, nobiles, quique Urbis vel alicuius alterius ex civitatibus temporali dominio eidem Romanae Ecclesiae mediate vel immediate subiectis cives esse voluerint, singulos in ea ipsa civitate, quam singulatim quisque eorum elegerit, et ad quam ab eisdem tribus cardinalibus se admitti petierit, veros cives ad instar et nulla prorsus differentia inter eos et singulos alios veros, originarios et antiquissimos etiam nobiles et participantes cives ipsius Urbis vel civitatis, ita ut ipsam ius civitatis ad quoscumque illorum haeredes eodem modo transeat, creamus, constituimus et deputamus, ac nobilitatis et civitatis titulo, honore et insigniis decoramus, aliorumque familiarium et continuorum commensalium nobis actu in palatio nostro apostolico inservientium, ac in illius tinello comedentium et bibentium, ac nostrorum et Sedis praedictae notariorum, palatii et aulae praedictorum comitum, militum et nobilium ac civium huiusmodi originariorum numero et consortio favorabiliter aggregamus, ac pro veris et indubitatis et non fictis familiaribus continuis commensalibus, ac notariis nostris, comitibus, nobilibus, militibus et civibus deinceps haberi volumus, ac reputari mandamus; eisque, ut in quibuscumque impetrationibus, concessionibus et litteris, tam gratiam quam iustitiam

1 Aptius lege honore (R. T.).

Indultum Gregorii XV.

Confirmat in rubrica.

Causae praesentis constitutionis.

Conclavistas fecerunt milia scutorum auri et alia privilegia laetantur.

Derogatio contrarium.

Fides transumptum.

separatim, seu utramque mixtim concernentibus, ac familiares continuos comensales, nostrosque comites, milites, nobiles et cives etiam originarios nominari, nec propterea impetrationes, concessionem et litteras huiusmodi subreptionis vitio subiacent, sed valide et efficaces existant, ac ex nunc deinceps in perpetuum omnibus et quibuscumque ac prorsus similibus antelationum antelationibus, praerogativa, privilegiis, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, decretis, declarationibus, derogationibus, mandatis, suspensionibus, favoribus, gratiis, privilegiis, indultis ac iuribus, quibus alii nostri familiares tempore dictae assumptionis nostrae ad summi apostolatus apicem, ac quibus alii eiusdem Sedis notarii etiam de numero participantium existentes, etiamsi habitum et rochetum notariorum ipsius Sedis non deferant, palatiique et aulae praedictorum comites, milites, nobiles etiam originarii ac antiquissimi cives eiusdem Urbis, vel civitatis quam, ut praefertur, elegerint, quique ex utroque parente vere nobili et cive originario et antiquissimo procreati, de iure, statuto, consuetudine vel aliis ex aliquo speciali privilegio, seu aliis quomodolibet, etiam quoad assecutionem quorumcumque beneficiorum ecclesiasticorum, etiam per quascumque litteras seu constitutiones apostolicas pro tempore editas, utuntur, fruuntur, potiuntur et gaudent, ac uti, frui, potiri et gaudere possunt et poterunt quomodolibet in futurum, ubique locorum in iudicio et extra, sine tamen eorumdem notariorum de numero participantium praeiudicio, uti, frui, potiri et gaudere libere et licite valeant realiter et integre in omnibus et per omnia, etiamsi in Urbe et civitate huiusmodi non habitaverint, perinde ac si de vere nobili genere et ex utroque parente

nobili originario ac antiquissimo cive procreati serent, et huiusmodi praerogativa, privilegia, exemptiones, gratiae, favores, concessionem, indulta et iura, quae pro aliis nobilibus et civibus originariis emanarunt, et quae ratione nobilitatis et civilitatis naturalis et originariae aliis competunt, pro cisdem conclavistis in specie emanassent seu emanarent, et eis naturaliter de iure, statuto, consuetudine, fundatione, vel aliis competere, auctoritate et tenore similibus indulgemus.

§ 3. Nosque conclavistas praedictos a solutione et exactione decimarum et cuiuscumque pedagii, subsidii, gabellae et cuiuscumque oneris, tam ordinarii, quam extraordinarii, ubique locorum et ex quacumque quantumvis urgentissima et inexcogitabili causa et occasione, etiam ad instantiam imperatoris, regum et rerumpublicarum, etiam Venetiarum, et aliorum quorumcumque principum, impositorum et imponendorum pro tempore, ex nunc prout ex tunc, et e contra, et postquam casus huiusmodi impositionis et solutionis evenerit, liberamus et eximimus, liberosque et exemptos fore et esse decernimus: districtius inhibentes dilectis filiis nunc et pro tempore existentibus eiusdem S. R. E. camerario, thesaurario, praesidentibus, clericis, ac quibuscumque aliis officialibus camerae praedictae, et exactoribus pedagiorum, decimarum, subsidii, gabellarum et onerum huiusmodi, ac aliis personis cuiuscumque, ecclesiasticae vel secularis dignitatis, status, gradus, ordinis vel conditionis existentibus, ne eos ad aliquam solutionem cogere seu compellere, aut super praemissis, eorumve usu, possessione, vel quasi directe vel indirecte, quovis quaesito colore vel ingenio, molestare vel aliis quomodolibet impedire quoquo modo praesumant.

A solutione decimarum liberat.

Abolvit a censuris propter contraventionem incurrit.

§ 4. Necnon omnes eosdem conclavistas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, si quas quomodolibet propter contraventiones contentorum in constitutionibus super creatione Romani Pontificis pro tempore editis, vel aliis quomodolibet, incurrerunt, in foro conscientiae tantum absolvimus et liberamus, ac omnes et quoscumque defectus, si qui forte sint, omnium provisionum, beneficiorum, dignitatum, ac permutationum eorumdem conclavistarum, tam ex multiplicitate titularum, ac ob incursionem quorumcumque censurarum et irregularitatis, quam aliis ex quavis causa provenientes, sanamus, ac huiusmodi provisiones vigore eorum privilegiorum, in foro conscientiae tantum, perinde ac si novas provisiones obtinuissent, revalidamus, et, quatenus opus sit, omnibus et singulis eorum de omnibus et singulis dignitatibus, et aliis cum cura et sine cura beneficiis ecclesiasticis quomodolibet qualificatis et nuncupatis, etiam cuiusvis Ordinis regularibus, per eos respective obtentis, et de novo etiam respective providemus, ac omnes et singulas pensiones, eis et eorum singulis super quorumvis beneficiorum ecclesiasticorum quomodolibet qualificatorum et nuncupatorum, etiam alicuius Ordinis regularium, fructibus, etc., respective reservatas, similiter de novo reservamus.

Fructus et redditus male perceptos remittit.

§ 5. Ipsisque conclavistis, eorumque singulis, quoscumque fructus, redditus et proventus ecclesiasticos occasione quorumcumque dignitatum, canonicatum et praebendarum, aliorumque beneficiorum ecclesiasticorum quorumcumque et quorumcumque pensionum annuarum ipsis et eorum cuilibet collatorum et reservatarum, tam ex antedictis, quam ex aliis defectibus et occasionibus, etiam ratione

omissionis recitationis horarum canonicarum, indebite perceptos, cuiuscumque quantitatis fuerint, gratiose remittimus et condonamus, ac cum eis super inhabilitate et irregularitate per eos propterea quomodolibet contracta, vel etiam ex eo quod censuris huiusmodi ligati missas et alia divina officia, dummodo tamen non in contemptum clavium, celebraverint, aut aliis in divinis se immiscuerint, quodque illa et aliis praemissis non obstantibus ad omnes etiam sacros et presbyteratus ordines, aliis rite, et dummodo nullum aliud alicui eorum obstet canonicum impedimentum, promoveri, et in illis et in susceptis per eos aliis rite ordinibus etiam in altaris ministerio ministrare etiam libere et licite valeant, dispensamus.

§ 6. Ac eosdem conclavistas, si qui eorum defectum natalium patiantur, ex quocumque damnato et illicito coitu, etiamsi ex nobilissimis parentibus et viribus feminis forsitan procreati sint, etiamsi aliis legitimati non existant, legitimamus, omnemque ab illis geniturae huiusmodi maculam sive notam abstergiemus et abolemus, ac legitimis natalibus restituimus, et cum eorum singulis, ut in quibuscumque bonis paternis et maternis et aliorum consanguineorum seu cognatorum, vel aliorum quorumcumque, sine tamen praeiudicio venientium ab intestato vel ex fideicommissis, seu aliis de iure valida dispositione, et praeterquam in bonis ecclesiasticis et ab Ecclesia provenientibus, succedere, et illa donationis vel alio quovis titulo consequi et habere, ac ad aequales portiones cum legitimis succedere, eos ad omnia iura, legitimas successiones ex testamento vel ab intestato haereditates, legata, libertates restituendo realiter et cum effectu, ac ad dignitates, honores et quaecumque alia officia secularia publica

Legitimos.

vel privata etiam assumi, aliaque gerere et exercere in omnibus et per omnia, ac si de legitimo matrimonio procreati forent, ac, eodem defectu non obsante, si aliud canonicum eis non obsistat impedimentum, ut clericali caractere, qui illo nondum insigniti sint, insigniri, ac ad omnes etiam sacros et presbyteratus ordines, si nondum ad illos promoti sint, promoveri, ac postmodum caractere et ordinibus huiusmodi illorumque privilegiis uti, ac in eisdem ordinibus etiam in altaris ministerio ministrare, ac quaecumque et qualicumque cum cura et sine cura beneficia ecclesiastica, etiamsi personatus, administrationes, et officia etiam curata et electiva, in cathedralibus et metropolitanis vel collegiatis ecclesiis, seu si parochiales ecclesiae, vel earum perpetuae vicariae, ac canonicatus et praebendae, dignitates, non tamen maiores post pontificalem in cathedralibus, aut principales in collegiatis ecclesiis huiusmodi fuerint, si sibi alias canonice conferantur, aut ipsi eligantur, praesententur vel alias assumantur ad illa, instituantur in eisdem, recipere, et, dummodo plura simul non sint quam quae a Concilio Tridentino permittuntur, quoad vixerint, retinere libere et licite valeant, similiter dispensamus.

§ 7. Quodque omnes et quaecumque gratiae provisiones et commendae, et quaevis aliae litterae apostolicae provisionum quorumcumque beneficiorum ecclesiasticorum huiusmodi, prout nostris familiaribus continuis commensalibus, gratis dentur, concedantur et expediantur, ac etiam litterae ipsae in forma Brevis, tam de capiendâ possessione nomine dictae camerae apostolicae, quam alias, uti illis super provisionibus quorumvis beneficiorum ecclesiasticorum dari poterunt, similiter gratis dentur,

1 Forsan illaque (n. T.).

concedantur et expediantur, ac dari, concedi et expediri omnino debeant, etiam praecipimus et mandamus.

§ 8. Ac conclavistis praedictis, qui S. Ioannis Hierosolimitani, seu cuiusvis alterius militiae regularis etiam expresse professi sunt, ut, etiamsi ab eorum conventu absentes existant, dum tamen quinquennale, seu aliam debitam residentiam in conventu fecerint, et consueta servitia praestiterint, quorumcumque beneficiorum ecclesiasticorum, et quarumvis pensionum et commendarum eorum militiae seu religionis, capaces existant, perinde ac si in eadem militia seu religione antianitatem de iustitia consequuti fuissent, similiter indulgemus.

§ 9. Eisdemque conclavistis, et eorum singulis, ut quicumque loci Ordinarii, vel canonici metropolitanarum vel cathedralium, seu duarum insignium Urbis collegiatarum ecclesiarum, aut personae aliae quaecumque ecclesiasticae in dignitate ecclesiastica constitutae, tam in Romanâ curiâ quam extra eam, ad id per eos et eorum singulos eligendi seu eligendae, quascumque pensiones annuas eis et eorum singulis super quibuscumque fructibus, redditibus, proventus, iuribus, obventionibus et emolumentis universis, certis et incertis, quarumcumque mensarum episcopaliarum, archiepiscopaliarum et abbatialium, ac etiam distributionibus quotidianis, etiam ratione servitii et mercedis dignitatum, canonicatum et praebendarum, ceterorumque aliorum quorumcumque beneficiorum ecclesiasticorum, etiam per praedictos S. R. E. cardinales obtentorum et in posterum obtinendorum, cum cura et sine cura, secularium et quorumvis Ordinum regularium seu fructus, redditus et proventus huiusmodi beneficiorum reservatos et reservandos, etiamsi seiae

1 Ed. Main. legit quorumvis (n. T.).

vel pluries translatae seu translatae fuerint, usque ad summam centum ducatorum auri de camera similium, in toto vel in parte, ac in una seu pluribus vicibus, ac etiam in mortis articulo, cassare et extinguere, et, postquam cassatae et extinctae fuerint, alias similes pensiones annuas, seu fructus, redditus et proventus huiusmodi usque ad summam praedictam, uni vel pluribus aliis personis ecclesiasticis, vel etiam clericali caractere tunc temporis nondum insignitis, cum clausulâ tamen ex tunc prout postquam dicto caractere rite insigniti fuerint, per eosdem conclavistas et eorum singulos nominandis, etiam quaecumque, quocumque et qualicumque beneficia ecclesiastica obtinentibus et expectantibus, alias tamen pensionum capacibus, similiter eis quoad vixerint, vel eorum procuratoribus legitimis, eisdem modo et formâ, quibus eisdem conclavistis reservatae seu reservati erant, etiam absque beneficiis ipsa obtinentium consensu, integre persolvendas, ac per eos propriâ auctoritate percipiendas, exigendas et levandas, aut percipiendos, exigendos et levandos, reservare, constituere, concedere et assignare valeant, praefatique translatae in quasi possessione dictas pensiones exigendi, in qua ipsi conclavistae tempore translationis per eos praesentium vigore faciendae existebant, in omnibus et per omnia subrogati esse censeantur, etiam concedimus pariter et indulgemus: etiamsi similem gratiam a praedecessoribus nostris alias forsitan obtinuerint, seu quilibet eorum obtinuerit, tam vigore aliorum privilegiorum conclavistarum, quam ex quocumque alio indulto et privilegio, quorum effectum per hanc novam gratiam et concessionem impedire volumus, sed cumulative concessam vel concessas esse volumus, ita ut quilibet eo-

rum cumulative et ampliative praedictis facultatibus praesentibus, et praeteritis privilegiis hac in re concessis uti, frui et potiri possint: decernentes ipsas translationes et novas reservationes, constitutiones et assignationes pensionum, seu fructuum, reddituum et proventuum huiusmodi, ut praefertur, faciendas, ex nunc prout postquam factae fuerint, plenam roboris firmitatem obtinere, ipsosque beneficia, super quorum fructibus, redditibus, proventus, aliisque huiusmodi reservatae fuerint, obtinentes ad illas persolvendas efficaciter obligatos fore.

§ 10. Ac cum eisdem conclavistis, quod, ratione quarumcumque pensionum annuarum eis et eorum cuilibet super quibuscumque beneficiis ecclesiasticis, etiam in cathedralibus, et aliis ecclesiis seu monasteriis, etiam a praedictis S. R. E. cardinalibus obtentis, et ut praefertur obtinendis, vel alias quomodolibet qualificatis, non tamen ultra summam ducatorum ducentorum parium pro quolibet, nunc et pro tempore reservatarum et reservandarum, habitum et tonsuram clericales gestare, et in illis, dummodo alias ipsi habitum decentem et honestum deferant, incedere minime debeant, nec ad id a quoquam desuper cogi seu compelli, minusque aliquas sententias, censuras ac etiam privationis seu cessationis ipsarum pensionum poenas occasione praemissorum incurrere possint, sed easdem pensiones ad praedictam summam ducentorum ducatorum ascendentes, et reservatas, ut praefertur, etiamsi matrimonium iam contraxerint, vel posthac contrahere voluerint, cum unica tamen et virgine, recipere et libere retinere.

§ 11. Postremo, quod bona quaecumque ad dictos conclavistas et eorum quemlibet spectantia, et per eos etiam

Inbet pro hâc d. m. expeditio- nem litterarum apostolicarum fieri.

Alia privilegia.

Pensionem translato.

Dispensatio per delationem clericalem.

Species de ipsorum bonis fieri prohibet.

ratione quorumcumque beneficiorum ecclesiasticorum, etiam canonicatum et praebendarum, ac dignitatum quarumcumque per eos alias obtentorum et obtinendorum, aut alias quomodolibet, et quovis quaesito colore vel ingenio, seu eorum industria, legitime tamen ac alias licite, acquisita et acquirenda, etiam in Urbe eiusque districtu, ac ubique existentia, spoliis minime subiaceant; sed conclavistae praedicti, etiamsi religioni alienius militiae, etiam praedicti S. Iohannis Hierosolymitani adscripti fuerint, de illis in favorem quarumcumque personarum, de iure tamen capacium, etiamsi curiales esse desiderint, et in quocumque loco quantumvis remoto, etiam extra eorum et cuiuslibet ipsorum propriam residentiam, eos decedere contigerit, testari et alia disponere, iisque ab intestato decedentibus legitimi eorum haeredes quicumque succedere libere et licite valeant, simili modo concedimus et indulgemus.

Executores deputati.

§ 12. Praecipientes et mandantes eisdem S. R. E. camerario, thesaurario, praesidentibus, clericis camerae nostrae praedictae, et quibusvis aliis spoliatorum huiusmodi collectoribus et subcollectoribus, ac militiarum praefatarum officialibus, aut prioribus, et quibusvis aliis personis, tam secularibus quam regularibus, cuiuscumque gradus, status, ordinis et praecminentiae, etiamsi speciali nota digni existant, ne in huiusmodi bonis manus apponant, neque haeredes praefatorum conclavistarum desuper molestare audeant, seu praesumant; ac etiam decernentes donationes, etiam per viam testamenti et codicillorum per ipsos conclavistas de eorum bonis huiusmodi faciendas, semper et perpetuo validas et efficaces fore.

Registratio in camera renouata.

§ 13. Nec eosdem conclavistas, eorumve aliquem, ad praesentem motum

propriam, seu litteras super praesentibus, si videbitur, conficiendas, in dicta camera insinuandum aut admitti et registrari petendum teneri, nec illum seu illas, etiamsi motus proprius et litterae huiusmodi intra legitimum tempus insinuatus, admissus et registratus non fuerit, seu illae insinuatae, admissae, seu registratae non fuerint, propterea minus validum seu validas censeri, sed suos plenarios effectus sortiri debere, ac motum proprium et litteras huiusmodi, et in eis contenta quaecumque, sub quibusvis revocationibus, suspensionibus, limitationibus, modificationibus, decretis et constitutionibus apostolicis similium gratiarum revocatoriis, vel quae eas limitarent, seu moderarentur, quae a nobis et dicta Sede, et pro tempore, et de quibusvis causis etiam urgentissimis, etiam in favorem fidei et divini cultus augmentum, etiam consistorialiter, vel aliis quavis auctoritate hactenus vel imposterum emanaverint, minime comprehensum vel comprehensas esse, sed quoties illae emanabunt, toties eum et eas in pristinum statum restitutum, repositum et reintegratum, seu restitutas, repositas et reintegratas esse censi.

Clausulas praeservativas apponit.

§ 14. Et insuper, cum dilectus filius Antonius de Flore, clericus, Neocastrensis, civitatis vel dioecesis, iuris utriusque doctor, ac collegii eorundem clericorum camerae apostolicae praedictae secretarius, et minorum servitorum generalis collector, tamquam dictorum conclavistarum procurator, in praemissis sedulam pro eis operam navaverit, propterea, et aliorum meritum suorum et obsequiorum nobis et dictae Sedi impensorum intuitu, volentes ipsum specialibus favoribus et gratiis prosequi, eidem Antonino, licet ipse in conclavi praedicto non interve-

Procuratori conclavistarum eadem privilegia indulget.

nerit, nihilominus omnibus et singulis supradictis gratiis, privilegiis, facultatibus, immunitatibus, libertatibus, honoribus, praerogativis, praecipientis, indulgentis, exemptionibus, ceterisque praemissis, non tamen quoad participationem decem millium scutorum auri huiusmodi per nos ut supra dictis conclavistis donatorum, et inter eos, ut praefertur distributorum, seu distribuendorum, tamquam conclavista frui et gaudere libere et licite possit et valeat, perinde ac si conclavi huiusmodi vere et realiter interfuisset, constitutionibus et ordinationibus, ceterisque supradictis, et aliis contrariis nequaquam obstantibus, motu, scientia et auctoritate similibus, de speciali gratia indulgemus. Sicque per quoscumque iudices etiam commissarios, quavis auctoritate fungentes, sublata eis et eorum cuiuslibet in quavis causa aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, irritumque, etc., attentari.

Expedio litterarum facienda gratis.

§ 15. Et insuper venerabili fratri nostro Francisco episcopo Ostiensi et Veliternensi cardinali Barberino nuncupato, eiusdem S. R. E. vicecancellario et litterarum apostolicarum summatori, nec non dilectis filiis secretariis apostolicis, praesidenti plumbi, aliisque officialibus ad quos litterarum praedictarum desuper conficiendarum expeditio per viam secretam quomodolibet spectat et pertinet, sub poena indignationis nostrae, motu simili et ex certa scientia ac de apostolicae potestatis plenitudine paribus etiam mandamus, ut praedictas litteras super praemissis omnibus et singulis, tam coniunctim, quam separatim pro singulis quibus concessae fuerunt, ac seorsim et separatim, cum omnibus et quibuscumque derogationibus, decretis et clausulis in eis concessis, gratis etiam quoad compositionem in dataria nostra et

per eandem viam secretam absque alio mandato expediant et expediri faciant.

§ 16. Insuper omnia et singula privilegia, gratias et concessionem, eisdem conclavistis et eorum cuiuslibet a diversis summis Pontificibus praedecessoribus nostris hucusque concessa, motu, scientia et potestatis plenitudine similibus confirmamus et approbamus, ac de novo liberalissime concedimus.

Alla privilegia confirmantur.

§ 17. Non obstantibus praemissis, ac de certo eorundem notariorum numero, etiamsi ad illum non sit devenum, ac nostra et cancellariae apostolicae regula de praestando consensu in pensionibus, et felicitis recordationis Pii Papae IV de similibus et dissimilibus gratiis in dicta camera infra tres menses praesentandis et registrandis, ac Pii V, Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum, contra illegitimos, necnon Pictaviensis concilii, ac nostris et cancellariae praedictae regulis, etiam in crastinum dictae assumptionis nostrae ad summi apostolatus apicem editis, et in praedicta cancellaria publicatis, ac etiam in universalibus et provincialibus conciliis editis, specialibus vel generalibus, constitutionibus et ordinationibus, ac ecclesiarum, monasteriorum, Ordinum, etiam S. Iohannis Hierosolymitani, ac etiam urbis Romae, ac aliarum civitatum, oppidorum et terrarum, camerae praedictae, et quarumvis universitatum, etiam iuramento, etc., roboratis, statutis et consuetudinibus, stabilimentis, usibus et naturis, decretis et novis reformationibus, etiam legibus, tam pontificiis quam imperiatis, regiis et ducalibus, ac sacris canonibus, privilegiis quoque, indulgentis et litteris apostolicis, illis eorumque superioribus et personis ac locis quibuscumque, in genere vel in specie, ac cum quibusvis derogationibus derogatoriis, aliisque efficacioribus, effi-

Contrariis derogat.

caecissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, etiam vim contractus et statuti perpetuo continentibus, ac etiam motu, scientiâ et potestatis plenitudine paribus et consistorialiter, ac aliâs, in contrarium concessis, confirmatis, approbatis et innovatis iuribus omnibus; quibus omnibus, etc., etiam de illis, etc., eorum tenores, etc., illis aliâs, etc., permansuris, hac vice dumtaxat specialiter et expresse motu pari derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque, cum clausulis opportunis.

Fiat motu proprio I.

Clause 27.

Et cum absolute a censuris ad effectum, etc., et quod obstantiae etiam beneficiales conclavistarum et ab eis subrogati huiusmodi et dispensationes ac indulta habeantur pro expressis, seu in toto vel in parte exprimi possint in litteris et in casibus regulae de insordescentibus, cum opportuna illius nec non alterius regulae de non tollendo iure quaesito derogatione, et quarumcumque aliarum constitutionum apostolicarum et conciliorum etiam generalium et statutorum, stabilimentorum, usuum, naturarum, constitutionum synodali, statutorum, ac privilegiorum populi Romani, et Cluniacensis, Cisterciensis, S. Benedicti, S. Augustini et aliorum Ordinum et militiarum, etiam S. Ioannis Hierosolymitani ecclesiis, monasteriis, civitatibus et locis, et personis et dominis temporalibus, sub quibuscumque verborum formis, ac cum quibusvis efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis et decretis, etiam consistorialibus, etiam contra alienigenas et alias personas certis modis non qualificatas, aut aliâs quomodolibet concessorum, quorum tenores, etc., latissime, ac de verbo ad verbum, prout ipsis conclavistis magis placuerit, exprimi possint, et cum suspensione quarumcumque

gratiarum et indultorum quibusvis ordinariis collatoribus conferendi beneficia ecclesiastica etiam reservata ad eorum collationem, etc., pertinentia, et in omnibus aut certis expressis causis quomodolibet concessis latissime extendendorum, ita ut omnia tollantur, et quod sola praesentis motusproprii signatura sufficiat et ubique fidem faciat, in iudicio et extra, regulâ contrariâ non obstante, et quod praemissorum omnium et singulorum indultorum, concessionum, gratiarum, derogationum maior et verior specificatio et expressio fieri possit in litteris, si videbitur, in quibus singulorum conclavistarum nomina et cognomina, qualitates, ordines, gradus, dioecesis, patria et cetera requisita exprimi et describi, seu pro expressis et descriptis haberi possint; inter eos sacrista et magistri caeremoniarum capellae nostrae, necnon secretarius eorum eorumdem cardinalium, et ceteri alii in notulâ per ipsos magistros caeremoniarum factâ et descriptâ adnotati et descripti, si aliâs ad pensiones et beneficia huiusmodi habiles et capaces fuerint, comprehendantur et adnotentur simul vel ad partem, etiam in unâ non factâ mentione de aliâ vel aliis, prout videbitur expediendarum.

§ 18. Volumus autem quod litterarum super praesentibus conficiendarum seu praesentis motusproprii transumptis impressis, et sigillo ac manu alicuius personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis et subscriptis, eadem fides tam in iudicio quam extra illud adhibeatur, quae originalibus litteris, seu praesenti motu proprio originali adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae, aut exhibitus vel ostensus foret.

Fiat I.

1 An syntaxis cohaereat, iudicet lector sciens (B. T.).

Transumptorum fides.

Datum Romae, apud S. Mariam Maioriam, IV nonas augusti; anno I.
Dat. die 2 augusti 1667, pontif. anno I.

Nomina autem ipsorum conclavistarum sunt haec quae sequuntur.

Reverendissimus D. Franciscus Maria Phoebus, Urbevitanus, archiepiscopus Tarsensis, praeceptor archiepiscopalis S. Spiritus in Saxia, canonicus basilicae Principis Apostolorum de Urbe, primus caeremoniarum magister; reverendissimus dominus frater Ambrosius Landucius, Senensis, episcopus Porphyriensis, sacrista noster; Carolus Vincentius Carcarasius, presbyter Romanus, et perpetuus beneficiatus basilicae Principis Apostolorum de Urbe; Fulvius Servantius, presbyter de S. Severino, canonicus collegiatae ecclesiae S. Mariae in Viâlatâ de dictâ Urbe; Petrus Antonius de la Pedaccia, presbyter Romanus, perpetuus beneficiatus in basilicâ Principis Apostolorum de eadem Urbe, magistri caeremoniarum; abbas Augustinus Favoritus, presbyter Lunensis, Sarzanensis, canonicus basilicae S. Mariae Maioris de praedictâ Urbe, sacri collegii secretarius; Antonius Cappellinus, clericus Sabinensis, Blasius Aegidius, laicus, de Palumbaria, Sabinensis dioecesis, Franciscus Guillelmus, laicus, Namurcensis dioecesis, nostri dum cardinalatus honore fungebamur; Franciscus Cerrus, Romanus, clericus coniugatus, Agapetus Colorius, presbyter Praenestinus, perpetuus beneficiatus in praedictâ basilicâ Principis Apostolorum, Michaël Angelus Mazzola, presbyter Clusinae dioecesis, perpetuus clericus beneficiatus in eadem basilicâ Principis Apostolorum, Francisci Ostiensis Barberini; Ioseph Maucius, presbyter Romanus, Ioannes Antonius Quaglianus, clericus Taurinensis dioecesis, Martii Portuensis Ginetti; Antonius Simon,

abbas Balleonus, presbyter Pisaurensis, Faustus Turcius, clericus Spoletanae dioecesis, Ioannes Veranus, laicus Vintimiliensis, Antonii Praenestini Barberini; Adrianus Fracalessius, presbyter Fanensis dioecesis, Ascanius Paganellus, presbyter Camerinensis, Michaël Angelus Tarrinus, clericus Ravennatensis, Ioannis Baptistae Tuseulani Pallotti; Angelus Dinus, presbyter Sartheanensis Clusinae dioecesis, Franciscus Ciceri, clericus Mediolanensis, Francisci Mariae Sabinensis Brancatii; Hieronymus Fabius, clericus Amerinensis, canonicus collegiatae ecclesiae S. Anastasiae de praedictâ Urbe, Ioannes Baptista Sardicus, presbyter Ultuariensis dioecesis, Carolus Grillinus de Fabriano, presbyter Camerinensis dioecesis, Ulderici Albanensis Carpinei, venerabilium fratrum nostrorum episcoporum; Michaël Orfucci, presbyter Lucensis, Cosmas de Agostinis, clericus Florentinus, Ernesti Adalberti S. Praxedis Harrachi; Ioseph Maria Ceresola, presbyter Iannensis, Vanninus de Gattis, presbyter Urbaniensis, Iulius Gasparinus laicus Aesinus, Stephani S. Laurentii in Lucina Duratii; Iulius Caesar de Doctis, clericus de Burgo S. Sepulchri, Franciscus Riccardus, clericus Aretinus, Iulii S. Paescae Gabriellii; Vicinus Ursinus, Romanus laicus, Bartholomaeus Ginus, clericus Sutrinae dioecesis, Gaudentius Santillus, Spoletanus laicus, Virginii S. Mariae Angelorum Ursini; abbas Ioannes Baptista Petramellara, presbyter Bononiensis, archidiaconus cathedralis ecclesiae Spoletanae, Ioannes Andreas Borbonius, presbyter Senensis, Caesaris Ss. Quatuor Coronatorum Fachenetti; Benedictus Lupertus, presbyter Calliensis, Antonius Vignoul, clericus Metensis, Hieronymi Ss. Trinitatis in Monte Pincio Grimaldi; Ioannes Franciscus de Laurentiis, Ripanus, et ecclesiae Ripanae ar-

chidiaconus, Iulius Caesar de Caesaris, clericus a Barbara nullius diocesis, Caroli S. Silvestri in capite Rossetti; Ferrantes Orsellus, clericus Foroliviensis, Ioannes Baptista Carpanus, presbyter Vercellensis, Ioannes de Ognate, Pampilonensis laicus, Nicolai S. Mariae Transtyherim Ludovisii; Marchio Claudius Pallavicinus, Parmensis, Iacobus Girod a Burgundia Mignovillaus laicus, Alderani S. Pudentianae Cybo; Michael de Setina, presbyter Caesaraugustanus, canonicus metropolitanae ecclesiae SS. Virginis de Pilar Caesaraugustanae; Antonius Synibaldus, clericus Romanus; Iliacynthus Fanciullus, Viterhiensis laicus, Federici S. Petri ad Vincula Sfortiae; Franciscus Maria de Alice, presbyter Mediolanensis; Ioseph S. Hamma, Comensis laicus, Benedicti S. Honuphrii Odeschalchi; Michael Imperialis, clericus Ianuensis; Thomas Piscius, presbyter de S. Iusto Firmanae diocesis, Laurentii Ss. Quirici et Iulittae Raggii; Dominicus de Malclerc a Sommervillers, clericus Tullensis diocesis; Carolus Fromentia, laicus Svectionensis; Ioannes Zaraqiequi, clericus Tirasonensis, Ioannis Francisci Pauli S. Mariae super Minervam de Retz; Petrus Martyr Merizola, clericus Papiensis; Ferdinandus Colletta, laicus Signinus, Aloysii Alexii Homodei; Vincentius Lucciolus, clericus de Mevania Spoletanae diocesis; Petrus Paulus de Seria, Terracinensis diocesis, Petri S. Marci Ottoboni; abbas Franciscus Tassius, clericus Ariminensis, Ioannes Felix Cameresius, presbyter Spoletanae diocesis, Laurentii S. Chrysogoni Imperialis; Federicus Calistus de Monte Georgio, clericus Firmanae diocesis; Franciscus Dominicus de Rubeis, presbyter Prenestinae diocesis, canonicus collegiatae ecclesiae S. Nicolai in Carcere Tulliano de Urbe, Giberti Ss. Ioan-

nis et Pauli Borromaei; abbas Marcus Antonius Guaschus, presbyter Romanus perpetuus beneficiatus in dicta basilica Principis Apostolorum; Carelus Guallus, clericus Romanus, Marcelli S. Stephani in Monte Caelio Sanctacrucii; Nicolaus Theobaldus, presbyter Tullensis, Ioannes Ricchius, clericus Lucensis, Ioannis Baptistae S. Marcelli Spadae; Carolus de Marchis, presbyter Asculanus; Ioseph Sfasciamontius, laicus Montisalti diocesis, Francisci S. Mariae in via Albitii; abbas Ioseph Spinuccius, presbyter Firmanus; Honuphrius Corradinus, laicus de Fabriano Camerinensis diocesis; Petrus Pantinus, laicus Romanus, Octavii S. Caeciliae de Aquaviva; abbas Nicolaus Piccolomineus, clericus Sanensis; Alexander Tosius de Monte Cassiano Lauretanae diocesis, canonicus basilicae S. Mariae Transtyherim de Urbe, Bernardinus Mancinus, laicus Florentinus, Flavii S. Mariae de Populo Chisii; Philippus Maria Ptolomaeus, presbyter Senensis, canonicus ecclesiae metropolitanae Senensis; Ioseph Montius, laicus a Balneo Burgi S. Sepulchri diocesis, Scipionis S. Sabinae Delci; Zienobius Casinus, presbyter Florentinus; Andreas Minder, clericus Avenionensis; Laurentius Cabella, clericus Ianuensis, Hieronymi S. Agnetis extra moenia Farnesii; Andreas Mansius, presbyter Lucensis, canonicus cathedralis ecclesiae Lucensis; Lelius Cerchius, Lucensis laicus, Hieronymis Hieronymi Illyrici Bonivisii; Paulus Peccius, clericus Senensis; Maximilianus Vuamberchies a Binchio, clericus Cameracensis diocesis, Antonii S. Augustini Bichii; Ioseph Mondinus, presbyter Laudensis, eiusdem Laudensis ecclesiae cathedralis canonicus; Ioannes Franciscus Aggravius, clericus Prenestinus, Petri S. Calixti Vidoni; abbas Marcus Antonius Zollius, presbyter Bergo-

mensis; Henricus Gial, laicus Frisingensis diocesis, Gregorii S. Thomae in Parione Barbarici; Flaminius Marionns, clericus Eugubinus; Ioannes Claudius Tullensis, Hieronymi Ss. Marcellini et Petri Boncompagni; Carolus Bozzolus, presbyter Mediolanensis, canonicus insignis collegiatae ecclesiae S. Nazarii civitatis Mediolani; Gabriel Gatticus, presbyter Mediolanensis; Ioseph Vannarellus, laicus de S. Ginesio Camerinensis diocesis, Alphonsi S. Crucis in Hierusalem Littae; Franciscus Milonus, presbyter Nicciensis; Stephanus de Castro, laicus Florentinus, Neri Ss. Nerei et Achillei Corsini; Ioannes Baptista Michelius, clericus Sarsinatensis; Horatius Fulchignonius, laicus Romanus, Caroli S. Anastasiae Bonelli; Ioannes Baptista de Mitibus, presbyter Firmanus; Petrus Sodus Pientinae diocesis, Caelii S. Petri in Monte Aureo Piccolominei; abbas Franciscus Antonius Gallus de Austrimont, presbyter a Latertia Acheruntinae diocesis; Ioseph Cresconius, presbyter Beneventanae diocesis, Caroli S. Susannae Carafae; Ludovicus Piccinus, clericus Esinus; Michael Angelus Zaccaria, clericus Romanus, Palutii Ss. duodecim Apostolorum Albertonii; Carolus Rasponus, eques S. Stephani, Ravennas; Carolus Antonius Corradus, laicus Calliensis, Caesaris S. Ioannis ante Portam Latinam Rasponi; Ioseph de Molaria, clericus Romanus; Franciscus Titius, laicus Arretinae diocesis, Nicolai S. Mariae Transpontinae de Comitibus; abbas Alexander Sozzinus, clericus Senensis; Franciscus Caesarinus a civitate Theatina, clericus coniugatus, Iacobi S. Mariae de Pace Nini; abbas Benedictus de Rubeis, presbyter Firmanae diocesis; Iacobus Spinelli, presbyter Vintimiliensis diocesis, Caroli Roberti Victorii; Andreas Lisius, laicus Urbinas, Ioseph Zafonti,

presbyter Senensis, Iulii Spinulae; abbas Metellus Talpa, clericus de S. Severino; Silvius Vincentius, laicus Senensis, Innici tituli S. Clementis Caraccioli; comes Virginius Maninus, presbyter Aquileiensis, decanus ecclesiae Utinensis; Franciscus Cianus, laicus Utinensis, Aquileiensis diocesis, Ioannis Delphini, presbyterorum S. R. E. nuncupatorum; Marchio Franciscus Casatus, presbyter Placentinus; Alexander Mazzinus, laicus Rhegiensis; Petrus Scribo de Marcellinis, laicus Parisiensis, Raynaldi S. Nicolai in carcere Tulliano Estensis; Antonius de Possentibus, presbyter a Fabriano Camerinensis diocesis; abbas Carolus Bonaccius, clericus Romanus; Ioannes Dominicus de Pasqualibus, clericus Imolensis, Ioannis Stephani S. Agatae Donghii; Ioannes Felix Binus, presbyter Assisiensis; Ioannes Antonius Stracchiccius, clericus de Canaria Assisiensis diocesis, Pauli Emilii S. Mariae in Cosmedin Rondinini; Ugo Maffeus, clericus coniugatus Volaterranus; Michaelangelus Brunocchini, clericus de Caprarola civitatis Castellanae diocesis, Francisci S. Mariae in Viata Mardalchini; Carolus Eustachius, Romanus, clericus coniugatus, eques S. Iacobi de Spata; Franciscus Haim, laicus Augustanus; Theodosius Hergodes, laicus de Gramont Malinensis, Friderici S. Caesarei de Hassia; Carolus Albanus Urbinas, laicus; Ioannes Caesius, clericus abbatiae Sublacensis, nullius diocesis, Caroli S. Angeli in Foro Piscium Barberini; Iacobus Solobolungus, Forosempronensis, clericus coniugatus; Salvator Serra, presbyter Ferrariensis, Caroli S. Eustachii Pii; comes Ranerius de Baschis, clericus Urbevitanus; Antonius Sorreca, presbyter a Monte Georgio Firmanae diocesis, Caroli S. Pancratii Gualterii; canonicus Stephanus Ricciardus, presbyter Firma-

Matthaeus Passanus, laicus Tibur-
tinus, Decii S. Adriani Anagnini; abbas
Ioannes Senenus; presbyter Perusinus;
Felix Orsellus, clericus Foroliviensis;
Antonius Giannettus, laicus Romanus,
Odoardi S. Coenae et Damiani Vecchia-
relli; Ioannes Vincentius Condivius, pres-
byter Ripanus; Philippus Capriolus, lai-
cus Romanus, Iacobi S. Mariae in Aquiro
Fransoni; abbas Hilarius Mazzocchius,
clericus Romanus; Simon de Amicis,
laicus de Camerino, Francisci Mariae
Ss. Viti et Modesti Mancini; Paulus Fran-
ciscus Scottus, laicus Narniensis; Hie-
ronymus Benvignatus, clericus de Roc-
cacastrada Senogalliensis dioecesis, An-
geli S. Georgii ad Velum Aureum Gelsi;
Petrus Paulus Grappolinus, presbyter
Romanus; Paulus Racchellius, laicus
Spoletanus, Pauli S. Mariae de Scala
Sabelli Peretti; abbas Franciscus Butus,
presbyter Romanus; abbas Paulus de
Machaut, clericus Parisiensis, Paschalis
de Fornier, clericus coniugatus Marti-
censis, Ludovici de Vandosme, diacono-
rum S. R. E. cardinalium nuncupato-
rum: Ferdinandus Ximenes e Societate
Iesu Florentinus, confessarius; Domini-
cus Cappellus, presbyter Ascolanus, ca-
nonicus collegiatae ecclesiae S. Anasta-
siae de praedicta Urbe, cum reveren-
dissimo domino Phoebeo, archiepiscopo
Tarsensi; frater Magister Ioannes Bap-
tista Ursius Ordinis sancti Augustini, cum
reverendissimo domino sacrista; Vale-
rianus Capriolus, clericus Romanus, cum
secretario sacri collegii; abbas Pompe-
ius Scarlattus, clericus Florentinus, cu-
stos fontis et aquarum conclavis; Mat-
thaeus Parisius de Benaudis Materanen-
sis dioecesis, Ioannes Tiracorda Firma-
nus, medici physici; Gabriel a Porta de
Villafranca, Sarzanensis dioecesis, chi-
rurgus; Ioannes Petrus Paulutius, Pisau-
rensis, aromatarius; Franciscus Maria Ser-

bitius de Monte Baroccio, Pisatrensis
dioecesis, Hieronymus Bilienus de Ver-
chiano, Spoletanae dioecesis, eius auxi-
liatores; Dominicus Altimanus de Vigno-
la Mutinensis dioecesis, Petrus Galop-
pus Faventinus, barbitonores; Antonius
Rosellus Firmanus, Gaspar Mazzantes
Fanensis, eorum auxiliores; Franciscus
Gualdus, faber lignarius; Donatus Cor-
sius, faber caementarius; Ioannes Cec-
chettus de Penua Maceratensis dioecesis,
familiaris magistrorum caeremoniarum;
Antonius Felicettus, Ioannes Dominicus
Zonus, Franciscus Orlandus, Ioseph Co-
lettus, Antonius Comus, Benedictus Mu-
gnanus, Antonius Iulius, Carolus Anto-
nius Guinettus, Petrus Zocconus, Salva-
tor Brandolinus, Paulus Antonius Bru-
nus, Ioannes Iacobus Giaschettus, Ioan-
nes Franciscus Zonus, Dominicus Ru-
beus, Ioseph Bernardini, Antonius Piscis,
Andreas Ioannes Sanctori, Petrus Bran-
dus, Ioannes Rossettus, Antonius Evan-
gelista, Antonius Cambrunus, Fulvius
Girottus, Ioannes Maria Catenaccius, Au-
gustinus Gabriellius, Ioannes Paulus Gui-
nettus, scopatores conclavis.

IV.

*Indultum nominandi ad dignitates Belgii
et comitatus Burgundiae regi catholico
conceditur¹.*

Carissimo in Christo filio nostro Carolo
Hispaniarum regi catholico,
Clemens Papa IX.

Carissime in Christo fili noster,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Olim (postquam felicis recorda-
tionis Pius Papa IV praedecessor noster
clarae memoriae Philippo II Hispania-
rum regi catholico, quamdiu ageret in

Reconsentur
aliae consimiles
concessiones.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

humanis et in sinceritate fidei ac uni-
tate S. R. E. necnon obedientia et de-
votione suis ac successorum suorum
Romanorum Pontificum canonice intran-
tium persisteret, ut nullus ad dignitates
abbatiales aut quorumcumque monaste-
riorum etiam per priores aut praeposi-
tos regi et gubernari solitorum regimina,
infra districtus ducatum, marchiona-
tum et comitatum, aliorumque domi-
norum suorum in partibus inferioris
Germaniae seu Belgicae ditionis com-
prehensorum, ac se cum suis civitatibus
et appendiciis extendentium, quoque
tunc possidebat in illis partibus, dum-
taxat consistentium, per eundem Pium
praedecessorem, aut Sedem Apostolicam
praefici², nec illis de quorumvis personis
quovis modo provideri posset, absque
dicti Philippi regis intentione et consen-
su praecedentibus; de aliis vero digni-
tatibus, videlicet secularibus principali-
bus, et regularibus non conventualibus
infra praedictos districtus, non nisi de
locis suae ditioni subiectis, aut sibi
gratis et acceptis de aliis locis oriun-
dis, provideri, concesserat et indulserat)
pia memoriae Gregorius XIII, etiam
praedecessor noster, multis maximisque
praedicti Philippi regis erga se et dic-
tam Sedem meritis adductus, conces-
sionem et indultum huiusmodi ad co-
mitatum Burgundiae ditionis suae haereditariae extendit ac ampliavit; et
deinde recolendae memoriae Sixtus Pa-
pa V etiam praedecessor noster (exposito
sibi pro parte eiusdem Philippi regis
ab aliquibus tunc haesitari an prioratus
conventuales, qui per priores aut forsan
praepositos reguntur seu gubernantur,
et nonnulla monasteria ac similes prio-
ratus intra septa dominorum praedictorum
et eiusdem Burgundiae comitatum

seu sub temporali dominio aliorum pro-
cerum consistentia, etiamsi prioratus vel
praepositurae aut praepositatus, et non
monasteria nuncuparentur, sub indulto
ac extensione praedictis comprehende-
rentur), eandem dubitationem amputan-
do, eidem Philippo regi, sua tantum vita
durante, ius nominandi praedicto Sixto
praedecessori et Romanis Pontificibus
pro tempore existentibus, tam ad praedictas
dignitates abbatiales, aut quorum-
cumque monasteriorum, etiam per prio-
res aut praepositos regi et gubernari so-
litorum, regimina, quam etiam ad quos-
cumque prioratus, praeposituras, aut
praepositatus conventum habentes, in-
fra districtus eorumdem ducatum, mar-
chionatum et aliorum dominorum et
comitatus Burgundiae, dummodo infra
septem eorumdem dominorum et comi-
tatus Burgundiae consisterent, etiamsi
sub temporali dominio aliorum proce-
rum extarent vel temporalem iurisdic-
tionem haberent, ac etiam prioratus,
praepositurae aut praepositatus, et non
monasteria nuncuparentur, pro tempore
vacantes seu vacantia, per eundem Six-
tum praedecessorem et Romanos Pon-
tifices successores suos ad nominationem
huiusmodi conferendos et conferenda,
concessit et indulxit; et postmodum si-
milis recordationis Urbanus Papa VIII
etiam praedecessor noster similem conces-
sionem et indultum clarae pariter
memoriae Philippo IV dum vixit earum-
dem Hispaniarum regi catholico geni-
tori tuo, ad eius vitam tantum, fecit,
prout in diversis dictorum praedecesso-
rum litteris desuper in simili forma
Brevis, novissimis quidem dicti Urbani
praedecessoris die vi octobris MDCXL
expeditis, quarum tenores, praesentibus
pro plene et sufficienter expressis ac
insertis haberi volumus, uberius conti-
netur.

¹ Videretur legend. quosque vel aliter (R. T.).

² Male edit. Main. legit praefixi (R. T.).

Simile indultum
Pontifici

§ 2. Cum autem pro parte tua nobis fuerit expositum maiestatem tuam simili concessione et indulto ex nostra et Sedis Apostolicae benignitate gaudere posse plurimum exoptasse: nos, tuae fidei, constantiae ac devotionis, quibus erga nos et Sedem Apostolicam praefulgere dignosceris, meritis adducti, tuisque supplicationibus huiusmodi inclinati, tibi, tua tantum vita durante, et quamdiu in sinceritate fidei et unitate S. R. E. necnon obedientia ac devotione nostris et successorum nostrorum Romanorum Pontificum canonice intrantium huiusmodi praestiteris¹, ius et facultatem nominandi nobis et Romano Pontifici pro tempore existenti tam ad praedictas dignitates abbatiales, aut quorumcumque monasteriorum regimina, etiam per priores, aut praepositos regi et gubernari solitorum, quam etiam ad quoscumque prioratus, praepositorum aut praepositorum conventum habentes, infra districtus eorumdem ducatum, marchionatum et aliorum dominiorum tuorum praedictorum, ac comitatus Burgundiae, dummodo intra septa eorumdem dominiorum et comitatus Burgundiae existant, etiamsi sub temporali dominio aliorum procerum consistant vel temporalem iurisdictionem habeant, ac etiamsi prioratus, praepositorum aut praepositorum et non monasteria nuncupentur, pro tempore vacantes seu vacantia, per nos et Romanos Pontifices successores nostros ad nominationem tuam infra decem menses a die cuiuslibet vacationis faciendam, ac nobis et Romano Pontifici pro tempore existenti praesentandam, conferendos et conferenda, auctoritate apostolica, tenore praesentium, de specialis dono gratiae concedimus et indulgemus; ita ut de dictis dignitatibus abbatialibus, aut quibuscumque

¹ Potius lege *perstiteris* (R. T.).

monasteriis, prioratibus, praepositorum, praepositorum praedictis pro tempore vacantibus absque nominatione tua praedicta, de aliis vero, sub nominatione huiusmodi non comprehensis, et absque illa libere conferendis, dignitatibus videlicet secularibus principalibus et regularibus actu non conventualibus, infra praedictos districtus consistentibus, nonnisi de locis tuae ditioni subiectis, aut tibi gratis et acceptis personis, per nos et successores nostros Romanos Pontifices et Sedem eandem pro tempore disponi et respective provideri minime possit.

§ 3. Non obstantibus quibuscumque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac singulorum prioratum, praepositorum et praepositorum praedictorum, ac Ordinum, quorum illa sunt seu a quibus dependent, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis clausulis et decretis, in genere vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialibus, specifica, expressa et individua mentio, seu quaevis alia expressio habenda foret, illorum tenores praesentibus pro expressis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die II augusti MDCLXVII, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 2 augusti 1667, pontif. anno I.

Derogat contrariis.

V.

Confirmatio decreti cardinalis Pallotti circa validitatem capituli in provincia Peruana a fratribus Ordinis Eremitarum sancti Augustini celebrati.

Clemens Papa IX,
ad futuram rei memoriam.

Motiva huius
Constitutionis.

Alias, pro parte dilecti filii Dominici de Cifuentes, provinciae Peruanae Ordinis Eremitarum sancti Augustini procuratoris specialis ad petendam confirmationem capituli eiusdem provinciae ultimo loco celebrati, necnon definitoris proferendo suffragio nomine eiusdem provinciae in capitulo generali Ordinis huiusmodi tunc proxime celebrando, congregationi venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum exposito, quod dilectus pariter filius Ignatius de la Cerda, frater expresse professus Ordinis praedicti, praemissis se opponebat coram tunc existente priore generali dicti Ordinis, necnon venerabili fratre nostro Iohanne Baptista episcopo Tusculano eiusdem S. R. E. cardinali Pallotto nuncupato, Ordinis huiusmodi apud nos et Sedem Apostolicam protectore; et propterea dictae congregationi pro parte Dominici praedicti supplicato, quatenus praeciperet et mandaret ut in huiusmodi causis procederetur ad praescriptum litterarum et decretorum apostolicorum:

Decretum sa-
erae congrega-
tionis episcopo-
rum.

§ 1. Emanavit ab eadem congregatione decretum tenoris, qui sequitur, videlicet: « Sacra congregatio eminentissimorum S. R. E. cardinalium, negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum, attentis narratis, oratoris preces remisit ad eminentissimum Pallottum Ordinis huiusmodi apud hanc sanctam Sedem protectorem, qui supra expositis pro suo arbitrio et pru-

dentia docernat quod iuris erit ad praescriptum apostolicarum et eiusdem Ordinis constitutionum.

Romae, XIII maii MDCLXVII.

M. cardinalis GINETTIS.

§ 2. Cum autem, sicut nomine dilectorum etiam filiorum prioris provincialis et definitorii memoratae provinciae Peruanae nobis nuper expositum fuit, praedictus Iohannes Baptista cardinalis et protector, vigore decreti praeserti, subinde partibus auditis, decretum ediderit tenoris sequentis, videlicet:

« Iohannes Baptista miseratione divina episcopus Tusculanus S. R. E. cardinalis Pallottus nuncupatus, totius Ordinis Eremitarum sancti Augustini auctoritate apostolica protector et in capitulo generali eiusdem Ordinis praeses, in causa seu causis coram nobis, etiam ex rescripto sacrae congregationis eminentissimorum S. R. E. cardinalium negotiis episcoporum et regularium praepositorum, pendente super validitate electionum definitoris et discreti facta in definitorio provinciae Peruanae, necnon super confirmatione seu annulatione capituli provincialis dictae provinciae, auditis partibus ore tenus et in scriptis, reque mature considerata, declaramus dictum capitulum valide celebratum et proinde confirmandum esse, prout confirmamus, et nihilominus patrem magistrum Ignatium de la Cerda in praedicto definitorio ante tempus capituli provincialis in definitorem capituli generalis electum, attentam bonam fide, et consensu a patre lectore fratre Dominico de Cifuentes, in definitorem eiusdem capituli generalis in dicto capitulo provinciali electo, pro bono pacis sponte praestito, admittendum esse ad ferendum votum in capitulo generali mox celebrando tamquam definitorem; patrem vero magistrum Gabrielem Aque-

Decretum car-
dinalis prote-
ctoris.

¹ Potius lege *electum* (R. T.).

va, in praedicto capitulo provinciali in discretum ad idem capitulum generale electum, in eodem tamquam discretum ad ferendum votum admittendum esse: et ita decernimus et mandamus, non solum praedicto, verum etiam omni alio meliori modo. Datum Romae, die xxvi maii MDCLXVII. I. B. cardinalis Pallottus, protector ac praeses et delegatus;

Praedicti vero exponentes decretum huiusmodi pro firmiori illius subsistentia apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communitari summopere desiderant:

Pontifex confirmat Secretum ut supra.

§ 3. Nos, specialem ipsis exponentibus gratiam facere volentes, et eorum singulas personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis, inclinati, praesertim memorati Ioannis Baptistae episcopi cardinalis et protectoris decretum, auctoritate apostolica, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

Decretum irritans.

§ 4. Decernentes ipsas praesentes litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et spectabit, in futurum plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et

1 Ed. Main. legit absolutos (R. T.).

inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrarium.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, Ordinis et provinciae huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hae vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xi augusti MDCLXVII, pontificatus nostri anno 1.

Dat. die 11 augusti 1667, pontif. anno 1.

VI.

Quod alumni seminarii pontificii Brunsbergae in Prussia ad titulum sufficientis litteraturae, et absque suorum Ordinariorum dimissoriis, ac non servatis interstitiis, promoveri possint.

Clemens Papa IX,
ad futuram rei memoriam.

Procuratum

§ 1. Dilectos filios alumnos seminarii pontificii Brunsbergae in Prussia specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, eorumque singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesen-

Cancidil Pontifex prout in rubrica.

tium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus illorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, eiusdem seminarii alumnis a superioribus eligendis, ut absque litteris dimissorialibus suorum Ordinariorum, ac etiam sine titulo beneficii ecclesiastici aut patrimonii, sed ad titulum tantum sufficientis litteraturae, a quocumque quem maluerint catholico antistite, gratiam et communionem Apostolicae Sedis habente, in propria dioecesi residente, vel in aliena de dioecesani loci consensu pontificalia exereente, ad quatuor minores etiam unico festivo vel feriato, necnon ad sacros etiam presbyteratus ordines tribus dominicis seu aliis festivis etiam continuis vel interpolatis diebus, extra tempora ad id a iure statuta, et non servatis interstitiis a sacro Concilio Tridentino designatis, annique curriculo non expectato, etiamsi, antequam de uno ad alium ordinem promoveantur, in primo quoque suscepto se minime exercuerint, aut alicuius ecclesiae servitio adscripti non sint, dummodo tamen ad id praevio examine reperiantur idonei, nec eis aliud canonicum obstet impedimentum, promoveri, et promoti in illis etiam in altaris ministerio ministrare libere et licite possint et valeant, ad septennium proximum tantum, apostolica auctoritate, tenore praesentium, licentiam concedimus et impartimur, necnon anstiti praedicto ipsos ordines illis conferendi facultatem tribuimus. Praeterea cum eiusdem seminarii alumnis, qui alias haeretici aut haeticorum filii fuerint, dummodo haeticorum ministri non fuerint et ministrorum filii non sint, ut praevia haeresum et errorum suorum in scriptis coram notario et testibus abiuratione, quatenus antea non obiuraverint, ad

eosdem omnes, etiam sacros et presbyteratus ordines modo et forma praedictis promoveri, et ulterius cum eisdem alumnis forsitan ob non servata interstitia a sacro Concilio Tridentino designata male promotis, ut in susceptis ordinibus ministrare, ac ad alios etiam sacros et presbyteratus ordines, ut praefertur, promoveri similiter possint, eadem auctoritate gratiose dispensamus.

Derogatio contrarium.

§ 2. Non obstantibus quibusvis apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xvi augusti MDCLXVII, pontificatus nostri anno 1.

Dat. die 16 augusti 1667, pontif. anno 1.

VII.

Privilegia, exemptiones et indulta dapiferis, qui in conclavi suae assumptionis sanctae Romanae Ecclesiae cardinalibus inservierunt, concessa.

Clemens Papa IX,
Motu proprio, etc.

Nos, volentes dilectos filios nostros, dum cardinalatus honore fungebamur, et venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium dapiferos, qui conclavi, in quo divina favente clementia ad summi apostolatus apicem assumpti fuimus, inservierunt, quique ea de causa labores, vigiliis et incommoda plura subierunt, habitam ratione obsequiorum huiusmodi, favoribus, gratiis et privilegiis pro cuiuscumque meritis exornare, ac eosdem dapiferos et eorum singulos,

Causa haec us in Julii.

§ 1. Motu proprio, non ad ipsorum

dapiferorum, vel alterius pro ipsis nobis super hoc oblatae petitionis instantiam, seu de mera liberalitate certaque scientia nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, in veros, indubitatos et non fictos familiares continuos commensales nostros, et eos qui ex illis clerici existunt, seu militiae clericali adscribi desiderant, quosque tres ex praefatis cardinalibus in quolibet ordine antiquiores gradu, nobilitate et aliis meritis dignos tali dignitate iudicaverint, in nostros et Apostolicae Sedis notarios, sine tamen praepudicio dilectorum filiorum notariorum de numero participantium, tenore praesentium recipimus, et tam illos quam alios dapiferos singulos, qui singillatim ab eisdem tribus cardinalibus digni tali honore approbati fuerint, sacri palatii et aulae Lateranensis comites et milites; ac tam illos quam alios omnes quoscumque dapiferos indistincte, qui nobiles non sunt, nobiles, quique Urbis vel alicuius alterius ex civitatibus temporali dominio dictae Romanae Ecclesiae mediate vel immediate subiectis, cives esse voluerint, singulos in ea ipsa civitate, quam singillatim quisque eorum elegerit, et ad quam ab eisdem cardinalibus se admitti petierit, veros cives ad instar et nullam prorsus differentiam inter eos et singulos alios veros originarios et antiquissimos et nobiles participantes cives ipsius Urbis vel civitatis, ita ut ipsum ius civitatis ad quoscumque eorum haeredes eodem modo transeat, creamus, constituimus et deputamus, ac nobilitatis et civilitatis titulo, honore et insignibus decoramus, aliorumque familiarium continuorum commensalium nobis actu in palatio nostro apostolico serventium, et in illius tinello comedientium et bibentium, nostrorum et Sedis Apostolicae notariorum, palatiique et aulae praefatae comi-

Ius civitatis in eorum haeredes transferri.

tum, militum et nobilium et civium huiusmodi originariorum numero et consortio favorabiliter aggregamus, et pro veris, indubitatis et non fictis familiaribus continuis commensalibus ac notariorum nostris, comitibusque, militibus, nobilibusque ac civibus deinceps haberi et reputari volumus et mandamus, eisque in quibuscumque impetrationibus ac concessionibus et litteris, tam gratiam quam iustitiam separatim, seu utramque mixtim concernentibus, se familiares continuos commensales nostros, et comites, milites, nobiles, ac cives et originarios nominare, nec propterea impetrationes, concessionem et litterae ipsae subreptionis vitio subiaceant, sed validae et efficaces existant, ac ex nunc deinceps et in perpetuum omnibus et quibuscumque, et prorsus similibus antelationibus antelationum, praerogativis, privilegiis, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, decretis, declarationibus, derogationibus, mandatis, suspensionibus, favoribus, gratiis, privilegiis, indultis ac iuribus, quibus alii nostri familiares tempore dietae assumptionis nostrae ad summi apostolatus apicem, ac quibus alii eiusdem Sedis notarii, etiam de numero participantium existentes, etiamsi habitum et rochetum notariorum ipsius Sedis non deferant, palatiique et aulae praedictae comites et milites ac nobiles originarii et antiquissimi cives eiusdem Urbis vel civitatis, quam, ut praefertur, elegerint, quicumque ex utroque parente vere nobili ac cive civili et originario antiquissimo procreati, de iure, statuto, consuetudine, vel aliis ex aliquo speciali privilegio, seu aliis etiam per quascumque litteras seu constitutiones apostolicas pro tempore editas, utuntur, fruuntur, potiuntur et gaudent, ac uti, frui, potiri et gaudere possunt et poterunt quomodolibet in futurum, ubique

Comites et milites creat.

locorum in iudicio et extra, sine tamen eorumdem notariorum de numero participantium praepudicio, uti, frui, potiri et gaudere libere et licite valeant realiter et integre in omnibus et per omnia, etiamsi in Urbe, et civitate huiusmodi non habitaverint, perinde ac si de vero nobili genere ex utroque parente originario et antiquissimo cive procreati forent, et huiusmodi praerogativae, privilegia, exemptiones, gratiae, favores, concessionem, indulta et iura, quae pro aliis nobilibus et civibus originariis emanarunt, et quae ratione nobilitatis et civilitatis naturalis et originariae aliis competunt, pro eisdem dapiferis in specie emanassent seu emanarent, et eisdem naturaliter de iure, statuto, consuetudine, fundatione vel aliis competere, vigore praesentium indulgemus.

A gabellis aliisque oneribus liberat.

§ 2. Ac singulos dapiferos praefatos a solutione et exactione decimarum ecclesiasticarum, ubique locorum, et ex quacumque, quantumvis urgentissima et inexcogitabili causa et occasione, etiam ad instantiam imperatoris, regum, rerumpublicarum, etiam Venetorum, et quorumcumque aliorum principum, impositarum et imponendarum pro tempore, liberamus et eximimus, liberosque et exemptos fore et esse decernimus; ipsis dapiferis, eorumque singulis, quoscumque fructus et proventus ecclesiasticos, tam occasione pensionum annuarum ipsis vel eorum alicui reservatarum, quam ratione omissionis recitationis horarum canonicarum indebite perceptos, cuiuscumque quantitatis fuerint, gratiose remittimus et condonamus; ac cum eis super inhabilitate per eos propterea quomodolibet contracta, vel etiam ex eo quod censuris huiusmodi ligati missas et alia divina officia, non tamen in contemptum clavium, celebraverint, aut aliis in divinis se immiscuerint, ut, illa et eis-

dem praemissis non obstantibus, ad omnes etiam sacros et presbyteratus ordines, aliis tamen rite, promoveri et in illis etiam susceptis aliis rite per eos ordinibus etiam in altaris ministerio ministrare etiam libere et licite valeant, dispensamus.

§ 3. Ac eosdem dapiferos, si qui eorum defectum natalium patiuntur ex quocumque damnato et illicito coitu, etiamsi ex nobilissimis parentibus ac vilibus feminis forsitan procreati sint, etiamsi legitimi aliis existant, legitimamus, omnemque ab illis geniturae huiusmodi maculam sive notam abstergimus et abolemus, ac legitimis natalibus restituimus, ac cum eorum singulis, ut in quibuscumque bonis paternis et maternis, et aliorum consanguineorum seu cognatorum, vel aliorum quorumcumque, non tamen feudalibus et emphyteuticis aut ecclesiasticis vel ab ecclesia acquisitis, ac sine praepudicio venientium ab intestato vel ex fideicommissis seu aliis de iure valida dispositione, succedere, et illa donationis seu alio quovis titulo consequi et habere, ac ad aequales portiones cum legitimis succedere, eos ad omnia iura legitima et successiones ex testamento vel ab intestato, haereditates, legata, libertates restituendo et reintegrando realiter et cum effectu; necnon ad dignitates, honores et quaecumque alia officia secularia, publica vel privata, etiam assumi, illaque gerere et exercere in omnibus et per omnia ac si de legitimo matrimonio procreati forent, ac eodem defectu non obstante, si aliud canonicum eis non obsistat impedimentum, ac clericali characterem, qui illo nondum insigniti sunt, insigniri, et ad omnes etiam sacros et presbyteratus ordines, si ad illos non-

Illegitimos legitimis natalibus restituit.

Ad dignitates et officia admittit.

dum promoti sunt, promoveri, et postmodum caractere et ordinibus huiusmodi illorumque privilegiis uti, ac in eisdem ordinibus etiam in altaris ministerio ministrare, ac quaecumque et qualiacumque cum curâ et sine curâ beneficia ecclesiastica, etiamsi personatus, administrationes et officia etiam curata et electiva in cathedralibus et metropolitanis vel collegiatis ecclesiis, seu si parochiales ecclesiae, vel earum perpetuae vicariae, ac canonicatus et praebendae, non tamen in cathedralibus, ac dignitates, non tamen in eisdem cathedralibus post pontificalem maiores, nec principales in collegiatis ecclesiis huiusmodi fuerint, si sibi aliâs canonice conferantur, aut ipsi eligantur, praesententur vel aliâs assumantur ad illa et instituantur in illis, recipere, et, dummodo plura simul non sint quam quae a Concilio Tridentino permittuntur, quoad vixerint, retinere libere et licite valeant, similiter dispensamus.

Alia conferuntur privilegia.

§ 4. Quodque omnes et quaecumque gratiae, provisiones, commendae, ac praesentes et quaevis aliae litterae apostolicae, ac etiam in formâ Brevis pro illis expediendâ, gratis ubique expediantur, tam de capiendâ possessione nomine camerae apostolicae, quam in favorem litterarum apostolicarum, ubi illis super provisionibus quorumcumque beneficiorum ecclesiasticorum dari poterunt, prout nostris familiaribus et continuis commensalibus etiam gratis dantur ac conceduntur ac dari et concedi debent, praecipimus et mandamus, ac dapiferis praefatis, et eorum singulis, ut ubicumque loci Ordinarii vel canonici metropolitanarum aut aliarum ecclesiarum, aut personae quaecumque ecclesiasticae in dignitate ecclesiastica constitutae, tam in Romanâ curiâ, quam extra eam, ad id per eos et eorum singulos eli-

gendi, seu eligendae, quascumque pensiones annuas eis eorumque singulis super fructibus, redditibus, proventus, iuribus, obventionibus et emolumentis universis, certis et incertis, ac distributionibus quotidianis, quarumcumque mensurarum episcopaliû, archiepiscopaliû et abbatialiû, ac dignitatum et canonicatum et praebendarum, ceterorumque beneficiorum ecclesiasticorum etiam per S. R. E. cardinales obtentorum et impostorum obtinendorum, cum curâ et sine curâ, secularium, aut quorumvis Ordinum regularium, seu fructus, redditus et proventus, aliaque emolumenta et distributiones huiusmodi, reservatas seu reservatos, ac reservandas seu reservandos, etiamsi aliâs semel vel pluries translatae seu translatae fuerint, usque ad summam centum ducatorum in toto vel in parte, ac etiam in mortis articulo, cassare et extinguere, ac, postquam eassatae et extinctae fuerint, alias similes pensiones annuas, seu fructus, redditus et proventus, et alia emolumenta et distributiones huiusmodi, usque ad summam praedictam, uni vel pluribus aliis personis ecclesiasticis, per eosdem dapiferos et eorum singulos nominandis, quocumque, quaecumque et qualiacumque beneficia ecclesiastica obtinentibus et expectantibus, aliâs tamen pensionum huiusmodi capacibus, similiter eis quoad vixerint, vel eorum procuratoribus legitimis, eisdem modo et formâ quibus dapiferis reservatae seu reservandae fuerint, etiam absque beneficia huiusmodi obtinentium consensu, integre persolvendas seu persolvendos, et per eos percipiendâs, exigendas, levandas, ac percipiendâs, exigendos, levandos reservare, constituere et assignare valeant, ipsique translatici in possessionem dictas pensiones exigendâ, in qua ipsi dapiferi tempore translationis per eos vigore

praesentium faciendae existebant, in omnibus et per omnia subrogati esse censentur, etiam concedimus et indulgemus, et etiam si similem gratiam a praedecessoribus nostris aliâs forsân obtinuerint, seu quilibet eorum obtinuerit, illius effectum cumulative eos gaudere et potiri volumus.

Translationes pensionum concedit prout in constitutione.

§ 7. Decernentes ipsas translationes et novas reservationes, constitutiones et assignationes pensionum, seu fructuum, reddituum et proventuum, aliorumque huiusmodi, plenam roboris firmitatem obtinere, ipsosque beneficia, super quorum fructibus, redditibus et proventus reservatae fuerint, obtinentes, ad illas persolvendas efficaciter obligatos fore, ac eisdem dapiferis, ut, ratione quarumcumque pensionum eis et eorum quilibet super quibuscumque beneficiis ecclesiasticis, ut praefertur, vel aliâs quomodolibet qualificatis, non tamen ultra summam ducentorum ducatorum auri de camera pro quolibet, tunc et pro tempore reservatarum ac reservandarum, habitum et tonsuram clericales gestare, et in illis, dummodo ipsi habitum decentem et honestum deferant, incedere minime debeant, nec ad id a quoquam cogi seu compelli, minusque aliquas sententias, aut censuras, etiam privationis, seu cassationis ipsarum pensionum ad praedictam summam ducentorum ducatorum ascendentes et reservatas, ut praefertur, etiamsi matrimonium contraxerint cum unica tantum et virgine, recipere et retinere.

Ad testandum habilitat.

§ 8. Postremo quod bona quaecumque ad dictos dapiferos et eorum quemlibet spectantia, et per eos, etiam ratione quorumcumque beneficiorum ecclesiasticorum etiam canonicatum et praebendarum ac dignitatum quarumcumque per eos aliâs obtentorum et obtinendorum, aut aliâs quomodolibet, et quovis quae-

sito colore vel ingenio, seu eorum industria, legitime tamen et licite, acquirenda, etiam in Urbe, eiusque districtu, ac ubicumque existentia, spoliis minime subiaceant; sed ipsi dapiferi, etiamsi religioni alicuius militiae, etiam S. Iohannis Hierosolymitani adscripti fuerint, de illis in favorem quarumcumque personarum, de iure tamen capacium, etiamsi euriales esse desierint, et in quocumque loco, quantumvis remoto, eos decedere contigerit, testari, et aliâs disponere, eisque ab intestato decedentibus eorum haeredes quicumque succedere libere et licite valeant, simili modo concedimus et indulgemus.

§ 9. Praecipientes et mandantes dilectis filiis nunc et pro tempore existentibus S. R. E. camerario, thesaurario, praesidentibus, clericis camerae nostrae apostolicae, et quibuscumque aliis spoliatorum huiusmodi collectoribus et militiarum praefatarum officialibus, aut procuratoribus, ne in huiusmodi bonis manus apponant, neque haeredes dictorum dapiferorum desuper molestare audeant seu praesumant, ac etiam decernentes donationes, etiam per viam testamenti et codicillorum per ipsos dapiferos decorum bonis huiusmodi, servatis de iure servandis, faciendas, semper et perpetuo validas et efficaces fore, nec eosdem dapiferos, eorumque aliquem, ad litteras super praesentibus conficiendas in dictâ camera insinuandum, aut admitti et registrari petendum teneri, nec illas, etiamsi intra tempus legitimum insinuatae, admissae, seu registratae non fuerint, propterea minus validas censi, sed suos plenarios effectus sortiri debere, easdemque praesentes, et in eis contenta quaecumque, sub quibusvis revocationibus, limitationibus, suspensionibus, modificationibus, decretis, constitutionibus apostolicis, similium gratiarum revocatoriis,

A molestia hac de censâ incurrendis haereditas liberat.

vel quae eas limitarent aut moderarent, quae a nobis et dicta Sede pro tempore, et de quibusvis causis, etiam urgentissimis, etiam in divini cultus augmentum, etiam consistorialiter, vel aliis, quavis auctoritate; hactenus vel impostorum emanaverint, minime comprehendendi, sed quoties illae emanabunt, toties in pristinum statum repositas et reintegratas esse et censeri, sicque per quoscumque iudices, etiam commissarios, quavis auctoritate fungentes in quavis causa et instantia, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, ubique iudicari et definitum debere, irritum quoque et inane si secus super his a quocumque, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Expositionem
gratiosam man-
dati

§ 10. Et insuper dilectis filiis rescribentario et computatori collegii scriptorum litterarum apostolicarum, et aliis ad quos earumdem litterarum expeditio spectat, in virtute sanctae obedientiae, et sub poena indignationis nostrae, motu, scientia et potestatis plenitudine similibus mandamus ut easdem praesentes, et forsitan alias litteras super praemissis omnibus, tam coniunctim quam divisim, ac pro singulis quibuscumque derogationibus, decretis et clausulis in eis contentis, gratis de mandato nostro ubique in omnibus officiis etiam abbreviatorum, sollicitatorum, secretariorum plumbi et registri, absque aliqua pecuniarum exactione, etiam per viam compositionis faciendae¹, omni contradictione et dilatione cessantibus, signent, expediant et expediri faciant.

Derogationem
gratiosam

§ 11. Non obstantibus eisdem praemissis, ac de certo notariorum numero, etiamsi ad illum non sit devenum, quibus alias per praesentes non intendimus

derogare, ac regulam nostram de praestando consensu in pensionibus, ac felicis recordationis Pii Papae IV praedecessoris nostri de similibus vel dissimilibus gratis in camera apostolica infra tres menses praesentandis et registrandis, ac recolendae memoriae Pii Papae V etiam praedecessoris nostri contra illegitimos, ac Pictaviensis concilii, et aliis apostolicis, ac etiam in universalibus provincialibusque conciliis editis, specialibus vel generalibus, constitutionibus et ordinationibus, et monasteriorum, ecclesiarum, Ordinum, etiam S. Ioannis Hierosolymitani, ac etiam urbis Romae, et aliarum civitatum, oppidorum et terrarum, ac camerae praedictae, ac quarumvis universitatum, etiam iuramento, confirmatione, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, stabilimentis, usibus et naturis, decretis, ac etiam novis reformationibus, ac etiam legibus, tam pontificiis quam imperialibus, regis et ducalibus, etiam sacris canonibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, superioribus ac personis et locis quibuscumque, in genere vel in specie, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis, etiam derogationum derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibus et aliis decretis, etiam vim contractus et statuti perpetui continentibus, etiam motu, scientia et potestatis plenitudine similibus, ac etiam consistorialiter, ac aliis forsitan in contrarium quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; inter alia disponentibus, quod beneficia Urbis non nisi personis certis modo et forma qualificatis, et oriundis ex certis locis, ac trium Ordinum militiarum² expresse professis conferri et commendari soleant; quibus om-

¹ Deest illis eorumque, ut pag. 523 b (R. T.).

² Forsan *militarium* legendum (R. T.).

nibus etiam alias pro eorum sufficienti de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda foret, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, eorum tenores, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, et forma in illis tradita observata, inserti forent, praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse harum serie motu pari derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque; cum clausulis opportunis.

Fiat motu proprio I.

Clausulae.

Et cum absolute a censuris ad effectum, etc., et in casibus regulae de insordescensibus, cum opportuna illius, necnon alterius regulae de non tollendo iure quaesito, aliisque necessariis et opportunis derogationibus, quantum opus sit et quod indultorum concessorum, gratiarum, derogationum, aliorumque praemissorum omnium et singulorum maior et verior specificatio et expositio fieri possit in litteris, in quibus singulorum dapiferorum nomina et cognomina, ordines, qualitates, gradus, dioeceses, patriae, et alia requisita exprimi et describi, seu pro expressis et descriptis haberi possint, iuxta notulam per ipsos seu eorum deputatos confectam simul, vel ad partem, etiam in una non facta mentione de illa vel aliis, prout videbitur expedire, expediendarum, etc.

Transumptio-
rum hinc.

§ 12. Volumus autem quod litterarum super praesentibus conficiendarum transumptis, etiam impressis, et sigillo ac manu alicuius personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis et subscriptis, eadem fides tam in iudicio

quam extra illud adhibeatur, quae originalibus litteris adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

§ 13. Volumus autem quod sola praesentis motus proprii nostri signatura sufficiat et ubique fidem faciat in iudicio et extra illud, regulam quacumque contrariam non obstante.

Fiat I.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, XIV kalendis septembris, anno I.

Dat. die 19 augusti 1667, pontif. anno I.

Nomina autem ipsorum dapiferorum sunt haec, quae sequuntur.

Paulus Strada, Romanus, clericus conjugatus, noster, dum cardinalatus honoreungebamur; Gentilius Fidelis, clericus Camerinensis, Francisci Ostiensis Barberini; Ioannes Gamba iuris utriusque doctor, sacerdos Ravennatensis, Martii Pertuensis Ginetti; abbas Carolus Vainus, commendatarius Ss. Mauritii et Lazari, Romanus, Antonii Praenestini Barberini; Ioannes Baptista Vannius, clericus de Caldarola, Ioannis Baptistae Tusculani Palotti; Baldus Corradus, clericus Maceratensis, Francisci Mariae Sabinensis Brancatii; canonicus Guidus Mucciolus, sacerdos de Burgo Pacis Urbaniensis, Ulderici Albanensis Carpinei; Antonius Talentius, canonicus Romanus, Ernesti Adalberti S. Praxedis Harrachi; Franciscus Botius, sacerdos et canonicus Genuensis, Stephani S. Laurentii in Lucina Duratii; Ioseph Lampanus, clericus, iuris utriusque doctor, a Monte Flascone, Iulii S. Priscae Gabriellii; Paulus Nicola Vinerius, laicus Recanatensis, Virginii S. Mariae Angelorum Ursini; Caesar Segza, clericus Bononiensis, Caesaris Ss. Quatuor Coronatorum Facchenetti; Alexander Libicinius, clericus et prior S. Siffolini dioecesis Liximo, Hieronymi Ss. Trinitatis in Monte Pincio Gri-

maidi; comes Ioannes Baptista Laverchius, laicus Faënsis, et eques S. Stephani, Caroli S. Stephani in capite Rossetti; Antonius Maria Petronius, iuris utriusque doctor, sacerdos a Monte Reale, diocesis Reatinae, Nicolai S. Mariae Transtyberim Ludovisi; Ioannes Baptista Tamphanus, sacerdos Forosempronensis, Alderani S. Pudentianae Cybo; Hieronymus Lancettus, clericus Caesentensis, Federici S. Petri ad Vincula Sfortia; Felix Bonafides, clericus Firmanus, Benedicti S. Honuphrii Odescalchi; Ioannes Baptista Pellegrinus, clericus Mediolanensis, Laurentii Ss. Quirici et Iulittae Raggi; Ioannes Rennius, Ambianensis diocesis, laicus, Francisci Pauli S. Mariae super Minervam de Retz; Carolus Vismara, laicus Mediolanensis, Aloysii S. Alexii Homodci; Benedictus Mazzinus, clericus Romanus, Petri S. Marci Ottoni; Fulvius Augustinus Venetianellus, clericus, iuris utriusque doctor, Urbinatensis, Laurentii S. Chrysogoni Imperialis; Angelus Clanelonus, laicus Reatinus, Giberti Ss. Ioannis et Pauli Borromaei; Iulius Guascus, clericus Romanus, Marcelli S. Stephani in Monte Caelio Sanctacrucii; Ioannes Baptista Buccata, clericus Rergomensis, Ioannis Baptistae S. Marcelli Spadae; Angelus Vignatus, laicus Lodegianus, Francisci S. Mariae in Via Albicci; Franciscus Horatius Speculus, clericus Romanus, Octavii S. Ceciliae de Aquaviva; Antonius Theodosius, Senensis, clericus, Flavii S. Mariae de Populo Chisii; Thomas Claudius, clericus coniugatus, Pergulensis, Scipionis S. Sabinae Delcii; Franciscus Salundocius, clericus, Florentinus, Hieronymi S. Agnetis extra moenia Farnesii; Michaël Bizzottus, sacerdos canonicus ecclesiae collegiatae Ss. Paulini et Donati, Lucensis, Hieronymi sancti Hieronymi Illyricorum Bonvisii; Hieronymus Piccolomineus, clericus Senensis, Antonii S. Augustini Brichii; Dominicus Venantius, clericus Nepensis, Petri S. Callixti Vidoni; Hieronymus de Dominicis, sacerdos Belfortis Camerinensis diocesis, Gregorii S. Thomae in Parione Barbarici; Franciscus Antonius Scarincius, clericus Romanus, Hieronymi Ss. Marcelli et Petri Boncompagni; Hieronymus Mucciolus, clericus Pisarenensis, Alphonsi S. Crucis in Hierusalem Littae; Ioseph Fiduccius, clericus de Monte Pulciano, Nerii Ss. Nerei et Achillei Corsini; Philippus Argentus, laicus, a Civitate Vetere, Caroli S. Anastasii Bonelli; Ludovicus Gabutius, sacerdos Firmanus, Caelli S. Petri in Monte Aureo Piccolominei; Ioannes Antonius Fiducius, clericus coniugatus de Monte Pulciano, Caroli S. Susannae Carafae; Dominicus Minutius, sacerdos a Montebotto Senogalliensis diocesis, Palutii Ss. XII Apostolorum Albertonii; Petrus Franciscus Iandinus, sacerdos Foroliviensis, Caesaris S. Ioannis ante Portam Latinam Rasponi; Lelius Rertonus, clericus Rolanus, Nicolai S. Mariae Transpontinae de Comitibus; comes Fabritius Torglionus, clericus Anconitanus, Iacobi S. Mariae de Pace Nini; Petrus Valtronius, Monsaviniensis, iuris utriusque doctor, clericus diocesis Aretinae in Etruria, Caroli Roberti Victorii; Iulius, Puttius, sacerdos a Spetia, diocesis Sarsanensis, Iulii Spinulae; abbas Didacus Tabassus, diocesis Sulmonensis, Innici S. Clementis Caraccioli; Thomas Berterra, clericus a Saxoferrato, Ioannis Delphioi; Iulius Florinus, Rhegiensis coniugatus, Rinaldi S. Nicolai in Carcere Tulliano Estensis; Camillus Cerronis, canonicus cathedralis Ferrariensis, Ioannis Stephani S. Agathae Donghii; Adrianus Corromanus, clericus coniugatus Perusinus, Pauli Aemilii S. Mariae in Co-

ronymus Piccolomineus, clericus Senensis, Antonii S. Augustini Brichii; Dominicus Venantius, clericus Nepensis, Petri S. Callixti Vidoni; Hieronymus de Dominicis, sacerdos Belfortis Camerinensis diocesis, Gregorii S. Thomae in Parione Barbarici; Franciscus Antonius Scarincius, clericus Romanus, Hieronymi Ss. Marcelli et Petri Boncompagni; Hieronymus Mucciolus, clericus Pisarenensis, Alphonsi S. Crucis in Hierusalem Littae; Ioseph Fiduccius, clericus de Monte Pulciano, Nerii Ss. Nerei et Achillei Corsini; Philippus Argentus, laicus, a Civitate Vetere, Caroli S. Anastasii Bonelli; Ludovicus Gabutius, sacerdos Firmanus, Caelli S. Petri in Monte Aureo Piccolominei; Ioannes Antonius Fiducius, clericus coniugatus de Monte Pulciano, Caroli S. Susannae Carafae; Dominicus Minutius, sacerdos a Montebotto Senogalliensis diocesis, Palutii Ss. XII Apostolorum Albertonii; Petrus Franciscus Iandinus, sacerdos Foroliviensis, Caesaris S. Ioannis ante Portam Latinam Rasponi; Lelius Rertonus, clericus Rolanus, Nicolai S. Mariae Transpontinae de Comitibus; comes Fabritius Torglionus, clericus Anconitanus, Iacobi S. Mariae de Pace Nini; Petrus Valtronius, Monsaviniensis, iuris utriusque doctor, clericus diocesis Aretinae in Etruria, Caroli Roberti Victorii; Iulius, Puttius, sacerdos a Spetia, diocesis Sarsanensis, Iulii Spinulae; abbas Didacus Tabassus, diocesis Sulmonensis, Innici S. Clementis Caraccioli; Thomas Berterra, clericus a Saxoferrato, Ioannis Delphioi; Iulius Florinus, Rhegiensis coniugatus, Rinaldi S. Nicolai in Carcere Tulliano Estensis; Camillus Cerronis, canonicus cathedralis Ferrariensis, Ioannis Stephani S. Agathae Donghii; Adrianus Corromanus, clericus coniugatus Perusinus, Pauli Aemilii S. Mariae in Co-

smedin Rondinini; Marcus Mellinus, Romanus, clericus coniugatus, Francisci S. Mariae in Vialata Maidalchini; Ioseph Danzaert de Beveren, clericus Flandrensis, Federici S. Caesarei de Hassia; Antonius Comes, clericus Camerinensis, Caroli S. Angeli in Foro Piscinum Barberini; Petrus Carolus Capelletus, clericus coniugatus, Reatinus, Caroli S. Eustachii Pii; Franciscus Gentilius, clericus Lauretanae diocesis, Caroli S. Eustachii Gualterii; Antonius Favonius, canonicus cathedralis S. Severini, Decii S. Adriani Azzolini; Hieronymus Valentinus, sacerdos Hortensis, Odoardi Ss. Cosmae et Damiani Vecchiarelli; Dominicus Ranconius, laicus Ferrariensis, Iacobi S. Mariae in Aquiro Fransoni; Gasparus Plantanidus, clericus Romanus, Francisci Mariae Ss. Viti et Modesti Mancini; Ioannes Hieronymus Rosolinus, iuris utriusque doctor, Romanus, Angeli S. Georgii ad Velum Aureum Celsi; Annibal Benignus, clericus Camerinensis, Pauli S. Mariae de Scala Sabelli Peretti; Paschasius de Forneriis Gallus, Marsicensis, clericus coniugatus, Ludovici de Vandosme, diaconorum S. R. E. nuncupatorum.

VIII.

Facultas duci Bavariae tradendi octo ex decem monasteriis Palatinatus superioris, dudum per haereticos occupata, religiosis eorum respective Ordinum, et reliqua duo monasteria, quae erant monialium, in erectionem novi monasterii monialium in oppido Bambergae faciendam.

Dilecto filio nobili viro Ferdinando Mariae Bavariae duci, Sacri Romani Imperii principis electori,

Clemens Papa IX.

Dilecte fili, nobilis vir, salutem et apostolicam benedictionem.

Sacrosancti apostolatus ministerium humilitati nostrae, nullo licet meritorum nostrorum suffragio, ab Aeterno Pastore creditum, exigit ut, circa ea, per quae Ecclesiae decori et utilitati, catholicaeque fidei propagationi et religionis incremento consulitur, propensis studiis intendentes, datae nobis a Domino potestatis partes desuper interponamus, sicut pia catholicorum principum avitae religionis tuendae et propagandae zelo eximiae¹ conspicuorum vota postulant, et nos, maturam prudentique deliberatione praevia, ad omnipotentis Dei gloriam et animarum salutem, ac ecclesiarum aere alieno oppressarum levamen, piorumque operum profectionem cognoscimus in Domino salubriter expedire.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecisti, quod, cum monasteria de Reichenbach, de Emsdorf, de Weissenhoë et de Michelfelt, virorum, Ordinis sancti Benedicti, ac de Walderbach et de Walsassen, etiam virorum, et de Selingenpon, mulierum, Ordinis Cisterciensis, necnon de Schontal, sive Vallis Speciosae, virorum, Ordinis Eremitarum sancti Augustini, ac de Speissart, etiam virorum, Ordinis Praemonstratensis, et de Gnaderbergh nuncupata, monialium, Ordinis sanctae Brigittae, Ratisbonensis, Bambergensis et Eistettensis dioecesium respective, in Palatinatu superiori existentia, cum omnibus eorum bonis, pertinentiis et iuribus, dudum ab haereticis occupata et tandem detenta fuerint, donec a clarae memoriae Ferdinando II dum vixit Romanorum rege illustri in imperatorem electo, opera praecipue, ope, consiliis et fortitudine bellica bonae memoriae Maximiliani dum vixit Bavariae ducis, sacri Romani imperii principis

¹ Legerem eximio (R. T.).

electoris, genitoris tui, ab illorum manibus vindicata et recuperata fuerunt; tu ad Catholicam Religionem in dicto Palatinatu, qui a memorato Ferdinando rege eidem Maximiliano duci cessans et traditus fuit, et in cuius tu possessione ut ipsius Maximiliani ducis haeres et successor existis, stabilendam atque augendam plurimum conferre posse existimas, si eadem monasteria, eorumque bona, videlicet de Reichenbach (cuius bonorum seu reddituum certa portio dilectis filiis fratribus conventus, qui est in civitate Neoburgi, Ordinis fratrum sancti Francisci de Paula Minimorum nuncupatorum assignata reperitur) ac de Ensdorff, de Weissenhoë et de Michelfelt dicto Ordini sancti Benedicti eiusque monachis eiusdem provinciae in qua ea sita sunt, ac de Walderbach et Walsassen Ordini Cisterciensi eiusque abbati generali et monachis, necnon de Schontal, seu Vallis Speciosae, Ordini Eremitarum sancti Augustini, eiusque fratribus, ac de Speissart Ordini Praemonstratensi, eiusque canonicis regularibus, de Selingenpont vero monialium Cisterciensium et de Gnaderbergh monialium S. Brigittae Ordinum huiusmodi monasteria in erectionem unius novi monasterii pariter monialium, illius Ordinis qui magis placuerit, in oppido civitate nuncupato Ambergae¹ eiusdem Palatinatus superioris, in quo alia monialium monasteria non reperiuntur, respective tradantur, tibi tribuantur et assignentur, prout tibi tribui et assignari summopere desideras, nullo tamen tibi desuper acquisito vel reservato iurepatronatus aut alio quocumque iure, ita ut in Ordinibus praedictis eorumque personas respective, quarum opera, vita et exemplo fides catholica in illis partibus benedicente Domino stabiliri propagarique possit, libere transeant.

¹ Supra legebatur *Bambergae* (R. T.).

§ 2. Quare nobis humiliter supplicari fecisti, ut in praemissis opportunè providere de benignitate apostolicâ digneremur. Nos igitur, piis religiosisque nobilitatis tuae votis huiusmodi favorabiliter quantum cum Domino possumus annuere, specialemque tibi, de cuius pietate ac in nos et hanc sanctam Sedem devotione plurimum in Domino confidimus, gratiam facere volentes, teque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et penis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existis, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de congregationis a nobis super hoc negotio specialiter deputatae consilio, tibi tenore praesentium benigne indulgemus, ut, nostrâ et dictae Sedis Apostolicae, ad quam bonorum praedictorum dispositio pertinere dignoscitur, auctoritate, praedicta de Reichenbach, de Ensdorff, de Weissenhoë et de Michelfelt memorato Ordini S. Benedicti eiusque monachis eiusdem provinciae in qua sita sunt, de Walderbach vero et de Walsassen Ordini Cisterciensi eiusque abbati generali et monachis, de Schontal autem, sive Vallis Speciosae, Ordini Eremitarum sancti Augustini eiusque fratribus, ac de Speissart Ordini Praemonstratensi eiusque abbati generali et canonicis regularibus, necnon de Selingenpont et de Gnaderbergh monialium monasteria¹ huiusmodi in erectionem novi monialium monasterii in dicto oppido Ambergae ut praefertur faciendam, respective, cum omnibus et singulis ipsorum respective monasteriorum bonis, pertinentiis, mem-

¹ Male edit. Main. legit *monasterii* pro *monasteria* (R. T.).

Concedit Pontifex prout in rubrica.

bris, redditibus et iuribus universis sicut praemittitur perpetuo tradere, tribuere et assignare (cum interventu tamen et assistentiâ dilecti filii nostri et Sedis praedictae nuncii apud carissimum in Christo filium nostrum Leopoldum eorumdem Romanorum regem illustrem in imperatorem electum pro tempore residentis, vel alterius ecclesiasticae personae ab eodem nuncio deputandae) possis et valeas, nullo tamen tibi desuper acquisito aut reservato iurepatronatus, aut alio quocumque iure, et salvâ remanente supradicto conventui fratrum Minimorum Ordinis sancti Francisci de Paula, pro eorum alimentis, portione bonorum seu reddituum dicti monasterii de Reichenbach penes ipsos existente, quam portionem eidem fratribus concedimus, et ab eis retineri volumus, donec de aequivalenti annuo reddito et aequo opportuno provisum illis fuerit. Volentes insuper et auctoritate apostolicâ decernentes venerabilem fratrem Marquardum episcopum Eistettensem, ad effectum instituendi iuxta decreta Concilii Tridentini seminarium ecclesiasticum in suâ civitate seu dioecesi Eistettensi, et non ad alios usus, accipere per triennium, a datâ praesentium litterarum computandum, de manu illius, penes quem erit administratio supradictorum duorum monasteriorum monialium de Selingenpont et de Gnaderbergh, omnes fructus ex eorumdem duorum monasteriorum bonis provenientes; dilectum vero filium nostrum Guidobaldum S. R. E. cardinalem de Thun nuncupatum, ecclesiae Ratisbonensis ex concessione et dispensatione apostolicâ praesulem, accipere pariter per triennium de manu praedictorum monachorum ac canonicorum regularium et fratrum Ordinis Eremitarum sancti Augustini respective dimidiam partem annuorum fructuum ex aliorum primodi-

ctorum octo monasteriorum virorum bonis proventurorum, ut in extinctionem debitorum eiusdem ecclesiae Ratisbonensis, cum interventu et consensu dilectorum filiorum capituli et canonicorum ipsius ecclesiae, et non in alios usus, convertantur, idque, sive effectum habuerit sive non habuerit aliud indultum percipiendi per triennium omnes fructus omnium decem monasteriorum praedictorum bonae memoriae episcopis Ratisbonensibus defunctis¹ a felicis recordationis Alexandro Papa VII praedecessore nostro concessum. Nos enim tibi praemissa omnia modo et formâ praedictis peragendi et exequendi, nec non memorato nuncio novum monasterium monialium, eius qui magis placuerit Ordinis, in praedicto oppido Ambergae ad omnipotentis Dei gloriam et animarum salutem ac religionis incrementum, auctoritate nostrâ apostolicâ perpetuo erigendi et instituendi, ac praedicta duo monialium monasteria de Selingenpont et de Gnaderbergh, eorumque titulos, denominationes, statum et essentiam regulares penitus et omnino itidem perpetuo supprimendi et extinguendi, ipsorumque monasteriorum sic suppressorum et extinctorum bona, proprietates redditus, proventus, obventiones, iura et emolumenta universa eidem novo monasterio pro illius dote, eiusque monialium sustentatione, ac onerum eis pro tempore incumbentium supportatione, ita ut liceat ipsis monialibus novi monasterii huiusmodi suo et eiusdem monasterii nomine illorum omnium corporalem, realem et actuaalem possessionem, seu quasi possessionem, per se, vel alium, seu alios, apprehendere et apprehensam perpetuo retinere, fructus quoque redditus, proventus et emolumenta quae-

¹ Edit. Main. legit *de defunctis* (R. T.).

cumque ex eis preventura, postquam terminatum triennium, ad quod eisdem fructus a memorato Marquardo episcopo accipi voluntur, ut praefertur, elapsum fuerit, percipere, exigere, levare, ac in suos communes et dicti monasterii usus, necessitates et utilitatem convertere, dioecesanum loci seu cuiusvis alterius licentia desuper minime requisita, etiam perpetuo, dicta auctoritate, concedendi, applicandi, appropriandi et assignandi, ceteraque desuper necessaria et quomodolibet opportuna faciendi, gerendi et exequendi, quamcumque necessariam et opportunam facultatem et auctoritatem, eandem tenore praesentium, tribuimus et impartimur.

Decretum Ir-
rilius.

§ 3. Decernentes ipsas praesentes litteras, et in eis contenta, ac inde iuxta earum formam et tenorem secutura quaecumque, nullo unquam tempore sub quibusvis similibus vel dissimilibus gratiarum revocationibus, limitationibus, suspensionibus, aliisque contrariis dispositionibus etiam per nos et successores nostros Romanos Pontifices, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, etiam motu proprio et de apostolicae potestatis plenitudine, pro tempore faciendis comprehendere vel comprehensa censi, sed ipsas praesentes litteras, tamquam ad divini cultus ac religionis honorumque et piorum operum incrementum concessas, semper ab illis excipi, et exceptas, ac, quoties illae emanaverint, toties in pristinum et validissimum statum restitutas, repositas et plenarie reintegratas, ac de novo etiam sub posteriori data per eos, ad quos pro tempore spectabit, quandocumque eligenda concessas intelligi, firmasque, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per

omnia plenissime suffragari, atque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac eiusdem S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos ac dictae Sedis nuncios, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac, quatenus opus sit, nostris et cancellariae apostolicae regulis de iure quaesito non tollendo, ac de unionibus, dismembrationibus, suppressionibus et applicationibus perpetuis committendis ad partes, vocatis quorum interest, exprimendoque in eis vero valore, necnon Lateranensis concilii novissime celebrati uniones perpetuas, nisi in casibus a iure permissis fieri prohibentis, aliisque apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ac praedictorum monasteriorum et Ordinum, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis etiam dictis Ordinibus et monasteriis, eorumque superioribus et personis quibuscumque, sub quibusvis verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, etiam consistorialiter et alias quomodolibet in contrarium praemissorum concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis

Contrarium derogatio.

eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi praesentibus pro sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxiv augusti MDCLXVII, pontificatus nostri anno 1.

Dat. die 24 augusti 1667, pontif. anno 1.

IX.

Confirmatio concordiae inter archiepiscopum Toletanum ac priorem et fratres conventus S. Bartholomaei de Lupiano Ordinis S. Hieronymi Toletanae dioecesis per quam modus colligendi decimas stabilitur.

Venerabili fratri episcopo Conchensi,
Clemens Papa IX.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

Motiva huius
Constitutionis.

Nuper pro parte dilectorum filiorum nostri Paschalis tituli S. Balbinae sanctae Romanae Ecclesiae presbyteri cardinalis de Aragonia nuncupati, ecclesiae Toletanae ex concessione et dispensatione apostolica praesulis, ac prioris et fratrum conventus S. Bartholomaei oppidi seu loci de Lupiana Ordinis S. Hieronymi Toletanae dioecesis, nobis expositum fuit, quod alias, lite et causa seu quaestionis materia inter ipsos Paschalem cardinalem praesulem ex una

1 Videtur legendum et fratris nostrorum (A. T.).

ac priorem et fratres ex altera partibus, de et super proprietate decimarum ex infrascriptis terris et possessionibus ad dictum conventum spectantibus provenientium ab archiepiscopo Toletano praetensa, coram certis illarum partium iudicibus competentibus introducta, et in gradu appellationis in secunda seu alia veriori instantia coram Apostolicae Sedis nuncio, in illis partibus commorante, indecisa pendente, iidem Paschalis cardinalis et praesul ac prior et fratres, provide considerantes graves litium expensas, illarumque dubios eventus, et propterea ulterioribus expensis huiusmodi parcere volentes, ac pro bono pacis et quietis, ad infrascriptam sub nostro et Sedis Apostolicae beneplacito deveniunt inter se concordiam, videlicet:

Quod bona, possessiones et terrae in locis seu oppidis de Pitrilla, Lupiana, Orche, Balberdae, Latanzon territorio de Alcoete Valbuena, Cabanillas, Quer, Alobera, Marchamalo, Romanones, Baldeabervelo, Usanos, Chisveches, Lauzana et civitate nuncupata de Guadalajara existentia, et in terminis et decimalibus ad dictum conventum, tam ex antiqua fundatione, quam ex emptione, haereditatibus, aut legatis piis, sive alio quocumque titulo, quomodolibet spectantia, dummodo propriis dicti conventus expensis curentur et colantur, a decimarum solutione praedicto archiepiscopo faciendam ad praesens et deinceps omnino libera sint; quodque, si contigerit dictum conventum aliquas ex dictis terris seu possessionibus ipsius conventus subditis seu familiaribus vel quibusvis aliis personis in administrationem assignare, tunc decimae exinde provenientes pro medietate dividantur, quarum altera archiepiscopo reliqua vero conventui praedictis aequaliter solvantur iuxta ratam per parochos locorum seu oppidorum

Tenor con-
cordiae.

huiusmodi designandam; quodque, si conventus huiusmodi aliquas ex supradictis terris seu possessionibus cuiquam pro medietate responsionis fructuum concesserit, decimae a participantibus medietatem fructuum huiusmodi integraliter ipsi archiepiscopo solvantur, dictoque conventui decimae eorum medietatis tantum proveniant; ex terris vero seu possessionibus in dictis terminis et decimabus¹ huiusmodi, quas dictus conventus in censum perpetuum hactenus concessit et in posterum concedet, decimae dicto archiepiscopo integraliter solvantur, exceptis tamen ex illis quodam horto *del Peral* nuncupato et quadam vinea a Ioanne Garzia ad praesens obtenta et in loco de Lupiana existente, quorum decimae dicto conventui solvi debent; quodque, si terrarum seu possessionum huiusmodi in censum perpetuum, ut praefertur, concessarum et in posterum concedendarum, exceptis horto et vinea praedictis, quavis de causa concessio huiusmodi in favorem dicti conventus cessaverit, et illas conventus huiusmodi in afflictum concedet, decimae exinde provenientes pro medietate archiepiscopo et conventui praedictis solvantur; et, si denuo per conventum aliqua alia concessio perpetuo fiet, tunc decimae huiusmodi integraliter archiepiscopo persolvantur; si vero dictus conventus in futurum aliquas alias terras seu possessiones in supradictis terris et decimabus ex emptionibus seu haereditatibus aut legatis piis vel aliis quomodolibet adquisierit, decimae exinde provenientes, licet terrae seu possessiones huiusmodi, sic acquisitae, propriis dicti conventus expensis curentur et colantur, dicto archiepiscopo integraliter persolvantur; decimae quoque, ex fructibus olivarum in terminis de Pitrilla et Lupiana exi-

¹ Paulo ante *Arceatibus* legitur (R. T.).

stentium et ad medietatem a dicto conventu ut praefertur concessarum provenientes, ad eundem archiepiscopum pro anno proxime praeterito spectent, prout superius dictum fuit; dictusque conventus, ratione fructuum per eum in terminis de Pitrilla et Lupiana a die inceptae¹ super praesentibus litis usque ad concordiae huiusmodi transactionem perceptorum, eidem archiepiscopo summam duorum millium regalium monetae de Vellon in die festo Nativitatis Domini nostri Iesu Christi anni proxime venturi in oppido de Alcala de Henares, ac potestate Ioannis Canpuzano, iurium dicti oppidi receptoris, propriis sumptibus sub poenam sexcentorum morapetitorum pro salario quotidiano tam eundo, stando et redeundo personae pro exactione huiusmodi transmittendae assignando, persolvere debeat et teneatur, ac sub nonnullis aliis pactis et ordinationibus, licitis tamen et honestis, prout in instrumento per acta Gregorii *del Castillo*, notarii publici apostolici illarum partium, desuper confecto plenius dicitur contineri.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, exponentes praedicti praemissa, pro firmiori illorum subsistentia, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desiderent; nos, specialem ipsis exponentibus gratiam facere volentes, dictorumque prioris et fratrum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter correctis in-

¹ Ed. Man. habet *incepta* (R. T.).

Confirmat Pontifex prout in rubrica.

clinati, fraternitati tuae, frater episcopo, qui ut asseritur, Ordinarius vicinior existis, per praesentes committimus et mandamus, ut, constituto tibi de narratis, transactionem seu concordiam inter partes praedictas initam, ut praefertur, confectumque¹ desuper instrumentum huiusmodi, cum omnibus et singulis in contentis, alias tamen licitis et honestis, auctoritate nostrae apostolicae confirmes et approbes, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robor adicias, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, suppleas.

Contrariis derogat.

§ 3. Non obstantibus felicis recordationis Pauli II et aliorum Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum de rebus Ecclesiae non alienandis, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, ecclesiae Toletanae, ac Ordinis et monasterii huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxvii augusti MDCLXVII, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 27 augusti 1667, pontif. anno I.

¹ Edit. Man. legit *confectamque* (R. T.).

X.

Constitutio super reformatione iurisdictionis tribunalis Burgi.

Clemens episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

In hoc primo nostri pontificatus ingressu id a nobis nostri muneris ministerium exigit ut in remotos aequae ac proximae paternae charitatis officium extendatur. Nulli tamen invidiosum fore credimus, si a dilectis filiis almae Urbis nostrae habitatoribus, iisque potissimum, qui illius regionem Burgi vocabulo nuncupatam, nostro Vaticano palatio propinquam, sub oculis fere nostris inhabitant, nostra beneficia initium capere conspiciantur.

§ 1. Propterea, cum felicis recordationis Iulius Papa III praedecessor noster per suas sub annulo Piscatoris die xiiii februarii anni MDL, pontificatus sui I, expeditas litteras, gubernatori utriusque burgi S. Petri privativam et particularem iurisdictionem civilem et criminalem, merumque et mixtum imperium, ac gladii potestatem concesserit, cum facultate deputandi iudices, procuratorem fiscalem, notarios et exequutores; eaque iurisdictione postmodum a nonnullis ex praedecessoribus nostris in similibus gubernatorum electione per alias eorum litteras sub plumbo seu annulo Piscatoris ut praefertur expeditas renovata et declarata et forsitan consuetudine ampliata extiterit:

§ 2. Nos, considerantes quod multa, etiam ab initio mature discussa et ad optimum finem instituta, tractu temporis diversimode regenda et gubernanda sunt, experientia et successiva rerum mutatione sic docentibus; certioresque insuper facti, quod eidem burgi tribunalis pro congrua officialium eiusdem

Proemium.

Constitutio praecedens reformatur.

M. L. A. reformatur.

sustentatione non aliter provisum sit quam ex taxis maioribus et gravioribus excedentibus taxas aliorum tribunalium et praecipue gubernii Urbis, atque hinc dispendia et querimoniae oriantur illorum, quorum beneficio erectum fuit; quodque ex tribunalium multiplicitate frequenter contentiones super iurisdictione insurgunt, necnon inter sese discrepantes processus, quae omnia et reis molestias aggravant, et causarum expeditioni impedimento sunt:

Reformatio.

§ 3. Proinde, subditorum nostrorum commodo et recto iustitiae cursui consulentes, nonnullorum venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium ad hoc a nobis specialiter deputatorum desuper auditis sententiis, hac nostrâ perpetuo valiturâ constitutione praefatam Iulii aliasque quascumque praecessorum nostrorum constitutiones ac litteras (quarum tenores hic pro expressis et insertis haberi volumus) ut praefertur emanatas, in eâ tantum parte eui haec nostra constitutio adversatur, revocamus et annullamus, quas tamen in reliquis in suo robore permanere volumus. Et in futurum dilectum filium nunc et pro tempore existentem almae Urbis nostrae gubernatorem, eiusdem burgi vicegubernatorem privative pro causis civilibus, criminalibus et mixtis, cum omnibus facultatibus sibi in aliis dictae Urbis regionibus, etiam vigore litterarum seu chirographorum, de quibus specialis seu specialissima mentio habenda foret, competentibus, per praesentes deputamus, ac deputatum esse volumus et decernimus. Ita quod pro burgi causis huiusmodi nobis successoribusque nostris tantum, et non aliis, rationem reddere aut parere teneatur. Et cum iam ex speciali nostro chirographo indemnitati possessoris officii notariatus dicti burgi consultum sit,

mandamus eidem gubernatori, vicegubernatori ut praefertur deputato, quantum, pro exercitio iurisdictionis burgi huiusmodi, eisdem iudicibus, exequutoribus, carcerumque custodibus, quibus in gubernio Urbis utitur, ac iis notariis, qui de mandato nostro pro praedictis causis eiusdem burgi deputati fuerint, utatur, et ab omnibus supradictis aliisque officialibus, in eisdem causis civilibus, criminalibus et mixtis, Urbis gubernii taxas servari faciat.

§ 4. Declarantes quod edicta, decreta, sententiae et acta, quae ab eiusdem Urbis gubernatore, sive eius locumtenentibus, aliisque officialibus pro tempore emanabunt, in burgo et ab eius habitatoribus (vigore iurisdictionis quam nos eidem Urbis gubernatori, uti vicegubernatori burgi, per praesentes tribuimus) observari debeant, etiamsi in edictis, decretis, sententiis, aliisque actis praedictis talis titulus non exprimat; ac locumtenentes, substitutos, exequutores, aliosque officiales pro gubernio dictae Urbis deputatos, eo ipso etiam pro eisdem causis burgi deputatos esse et censi debere; privativam tamen notario, tam criminali quam civili, ac mandatario pro causis ad dictam regionem burgi pertinentibus deputandis reservantes.

§ 5. Iniungentes eidem Urbis gubernatori, ut omnes scripturas omniaque acta, usque in praesens in officio burgi extantes et extantia, ad officium gubernii Urbis asportari, illasque et illa, prout causas civiles aut criminales concernunt, notariis civilibus et criminalibus pro causis burgi deputatis separatim et respective consignari faciat; praevio tamen illarum et illorum inventario, ad hoc ut de eisdem rationem reddere teneantur.

§ 6. Recursum autem in civilibus cau-

sis burgi camerae nostrae apostolicae generali auditori, prout antea competebat, reservamus.

§ 7. Iniungimus praeterea eidem Urbis pro tempore gubernatori, ut in burgo, pro bono ipsius gubernio et incolarum securitate, tot birruarios sub uno vigili conductore, quot sibi prudentia praevia suaserit et exegerit necessitas, morari curet.

Jurisdictioni
iudicis burgi
derogare non
intendit;

§ 8. Declarantes etiam, in locis et causis civilibus et criminalibus et mixtis in quibus burgi iudex iurisdictionem privativam habebat, nullam deinceps iurisdictionem acquirere seu exercere posse alia tribunalia, iudices et exequutores Urbis, quae et qui ante praesentium emanationem in eisdem eam non exercebant; volentes, ut supra dictum est, quod praefata iurdictio Urbis tantum gubernatori, tanque burgi vicegubernatori, eiusque curiae privative concessa censeatur; quodque in reliquis, iis tantum exceptis de quibus in praesentibus dispositum est, burgi gubernatori, a nobis successoribusque nostris pro tempore pariter eligendo, eadem praerogativae, honores, emolumenta etiam ex poenis, confiscationibus, ac notariorum et mandatariorum responsionibus provenientia, commodaque omnia remaneant, quibus burgi gubernatores, qui pro tempore fuerunt, hactenus fructi sunt et frui consueverunt. Cum burgi gubernium nequam extinguere seu suppressere, sed tantummodo pormam, et quibus ministris illud regendum et administrandum sit, praescribere intendamus.

Neque iurisdictione gubernatoris conclavis Sede vacante.

§ 9. Verum, quia conclavis gubernator in burgo iurisdictionem exercere solitus est, volumus et ordinamus, quod idem conclavis gubernator, a venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium collegio pro tempore eligendus, Sede Apostolica vacante, in eodem burgo

(hoc est, in situ, qui a burgi moenibus includitur, et a flumine prope portam S. Spiritus incipiendo, ad portam Equitum levis armaturae, ad portam Fabricam, et deinde ad portam Angelicam, portam Castelli vulgo nuncupatam, ad pontem usque S. Angeli inclusive, decurrit, comprehensis ex parte burgi ripis fluminis, earumque annexis) eandem iurisdictionem civilem et criminalem, merumque et mixtum imperium habeat, prout in praeteritis Sedis praedictae vacationibus habebat, sed in aliis locis extra burgi moenia huiusmodi remanentibus, in quibus burgi iudex iurisdictionem privativam exercebat, eandem Urbis gubernator praedictus tamquam burgi vicegubernator, tam plenâ quam vacante Sede huiusmodi, exerceat. Declaramus insuper, quod iurdictio praefata, conclavis gubernatori concessa, causas tantum comprehendit, quae post eius electionem inceperint, relictis aliis, quae ante eius electionem huiusmodi inchoatae fuerint, absque ullâ suspensione et impedimento dictae Urbis gubernatori, ad quem et illae devolvantur, quas praedictus conclavis gubernator antequam expiret eius iurdictio (quam nos initio sequentis post Summi Pontificis electionem diei terminare decernimus) absolvere non poterit.

§ 10. Volumus etiam, quod, pro dictâ iurisdictione exercendâ, conclavis gubernator in causis criminalibus deputet unum ex substitutis locumtenentibus in Urbis gubernio; pro causis vero civilibus, civilem gubernatoris Urbis locumtenentem; et, in utrisque causis, exequutoribus, gubernatoris Urbis utatur, notariosque et respective mandatarium assumat illos, per quos acta et civiles ac criminales causae burgi respective in futurum agentur; et ab omnibus servari omnino curet taxas, quibus utitur Urbis guber-

nator; cui **strictè** praecipimus et mandamus ut eosdem locumtenentes, notarios et exequentes, et alios ministros necessarios, gubernatori conclavis prompte et sine difficultate subministret.

§ 11. Mandamus insuper custodibus qualiumcumque Urbis carcerum, quod recipiant, custodiant et relaxent delinquentes ad eorum carceres transmissos a tribunali gubernii conclavis, iuxta illius gubernatoris ordinationes et mandata; dantes facultatem eidem gubernatori conclavis mittendi eius locumtenentem criminalem et ministros, ad actus opportunos faciendos pro causis ad eum spectantibus, ad quoscumque carceres et alia loca Urbis, ubicumque opus fuerit.

§ 12. Denique committimus dilecto filio nostro et camerae nostrae apostolicae praefatae generali thesaurario, ut pro eadem camerâ vendat seu vendere faciat domum seu domos, quae antea pro officialibus burgi et carceribus eiusdem tribunalis inserviebant, et, venditione factâ, pretium recipiat, sive, si ipsi ita videbitur, eas ad usum privatarum domorum reductas locet, locandasque curet, cui proinde necessariam et opportunam facultatem concedimus.

§ 13. Decernentes praesentes litteras semper et perpetuo validas et efficaces existere, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere debere, nec eas sub quibusvis revocationibus, suspensionibus, limitationibus, derogationibus, aut aliis contrariis dispositionibus et cancellariae apostolicae regulis editis et edendis comprehendendi, nec per eas revocatas esse aut fore vel censi posse, sed, quoties eas comprehendendi aut revocari contigerit, toties, ex nunc prout ex tunc, in pristinum statum restitutas et de novo concessas esse, sicque et non aliter per quoscumque iudices ordinarios vel delegatos, quavis auctoritate

fungentes, etiam S. R. E. cardinales, ac palatii nostri apostolici et dictae camerae auditores, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate, iudicari et definiri debere, irritum quoque et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, soienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 14. Non obstantibus, quatenus opus sit, nostrâ et cancellariae praefatae regulâ de iure quaesito non tollendo, ac praedicti Iulii III aliisque praedecessorum huiusmodi constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac tribunalis burgi et Urbis huiusmodi, quatenus in aliquo obstant, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum forsâ quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi aliâs illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non antem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omissis et formâ in illis traditâ observatâ, inserti forent, eisdem praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, harum serie derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 15. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostram revocationis, annulationis, voluntatis, deputacionis, mandati, inunctionis, reservationis, declarationis, intentionis, commissionis, concessionis, ordinationis, derogationis

Derogat contrariis.

Sanctio poenalis.

et decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis Dominicae MDCLXVII, kalendis septembris, pontificatus nostri anno 1.

Dat. die 1 septembris 1667, pontif. anno 1.

XI.

Confirmatio quorundam decretorum editorum in capitulo generali fratrum Minorum Ordinis sancti Francisci Capuccinorum.

Clemens Papa IX,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Debitum pastoralis officii, quo Ecclesiae Catholicae regimini divina dispositione praesidemus, exigit ut, paternam christifidelium divinis obsequiis sub suavi arctioris religionis iugo mancipatorum uberesque bonorum operum fructus benedicente Domino proferre iugiter satagentium curam gerentes, illa, quae pro felici prosperoque eorum regimine provide constituta esse noscuntur, ut firma atque illibata persistent, apostolici muniminis patrocinio robaremus.

Causa approbationis decretorum.

§ 1. Exposuit siquidem nobis nuper dilectus filius noster Hieronymus S. R. E. presbyter cardinalis Farnesius nuncupatus, Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci Capuccinorum nuncupatorum apud nos et Sedem Apostolicam protector, quod in nupero capitulo generali dicti Ordinis, cum consensu et approbatione omnium vocalium in eo congregatorum, facta et stabilita fuerunt pro felici eiusdem Ordinis gubernio decreti seu capitula tenoris qui sequitur, videlicet:

i. « Cum non possit pater generalis complere totam religionis visitationem decursu sexennii, expedit differre officium generalatus usque ad septennium, et quod, si durante septennio, non completâ visitatione, decedat, primus definitor sub nomine vicarii generalis perficiat visitationem, et maneat in officio usque ad complementum dicti septennii; ipso autem impedito, vel non valente, succedat alius definitor gradatim iuxta constitutiones.

ii. Cum capitula provincialia modo sint annualia, expedit ut in posterum fiant tantum de triennio in triennium, et singulis annis fiat congregatio intermedia, in qua subrogentur novi guardiani illis qui tempus iam compleverunt, sicut etiam illis, qui licet tempus non compleverint, minus tamen apti reputantur; in eadem etiam fiat syndicatus procuratoris provincialis per quatuor definitores ad hoc specialiter definitorio congregandos, ubi dicat suam culpam, consignet et deponat sigilla in signum humilitatis, quamvis ipse non sit depositus; salvâ tamen facultate patri generalis convocandi praedicta capitula occasione suae visitationis, vel aliâs, si et quando iudicaverit necessarium.

iii. Procurator generalis non concurrat ad generalatum in capitulis in posterum celebrandis dumtaxat.

iv. Definitores actuales in posterum (durante eorum officio) non possint eligi in guardianos; habebunt tamen vocem in capitulo provinciali, dum actu sint definitores, vel custodes ad capitulum generale, etiamsi non concurrant ad discretatum. Exprovincialis vero post annum poterit eligi in guardianum iuxta constitutiones.

v. Definitores, completo definitoriatus officio, nullam habeant praecedentiam, sed illum tantum locum obtineant, qui

Decreta referuntur.

ipsis non ex officio iam completo, sed ex antiquitate professionis debetur.

vi. Patres generalis et provinciales, completo eorum officio, sedeant (durante capitulo) in ultimo loco sacerdotum, et per aliquot dies abluant utensilia: similiter in processionibus, quae fiunt durante capitulo, occupent ultimum locum sacerdotum.

vii. Guardiani tempore Adventus nullo modo concionentur extra locum suae guardianiae, quod etiam servetur tempore Quadragesimae, nisi agatur de concionatoribus insignibus, vel urgens necessitas suaserit patri generali eos in casibus particularibus dispensandi, et tunc idem generalis provideat conventui de vicario gravi et idoneo. Concionatores vero praedicti non mittantur nisi ad provincias et loca viciniora.

viii. Non praedicent lectores tempore Quadragesimae, sed per totum annum lectionibus incumbant. Studentes non mutantur in aliam ab alia familia in qua student: nulli concedatur lector particularis: studeant per septennium integrum: super quibus dispensari non possit.

ix. Concionatores non concionentur extra suas provincias, nisi sint praedicatores insignes, et concionari debeant in cathedralibus, seu aliis conspicuis ecclesiis.

x. Confessores non admittantur ad audiendas confessiones fratrum, et lectores ad lecturam, nisi approbati fuerint, praevio rigoroso examine, ac per vota secreta examinatorum.

xi. Definitores generales resideant Romae, quibus pro urgentibus et gravioribus negotiis religionis sit communis commissio generalis facta patri procuratori generali a patre generali: ita ut

¹ Forsan illa (n. r.).

procedant insimul et coniunctim usque ad capitulum generale, in quo singuli habebunt vocem electivam tamquam unus ex custodibus suarum provinciarum.

xii. Provinciales qui nondum compleverunt triennium, durent donec compleant. Oratio mentalis, quae tempore activo fiebat post meridiem, fiet mane ad primam.

HIERONYMUS Cardinalis FARNESIUS, protector; Fr. FORTUNATUS, minister generalis; Fr. Bonaventura a Recineto, procurator generalis, Fr. Aloysius a Verona, definitor generalis, Fr. Lucas Maringuis, definitor generalis, Fr. Franciscus de Xeres definitor generalis, Fr. Claudius Bituricensis, definitor generalis.

§ 3. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dictus Hieronymus cardinalis decreta seu capitula huiusmodi, quo firmiter subsistant et serventur exactius, apostolicae confirmationis nostrae robore communi summopere desideret: nos, piis eiusdem Hieronymi cardinalis votis favorabiliter, quantum cum Domino possumus, annuere cupientes, supplicationibus ipsius Hieronymi cardinalis nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decreta seu capitula praeserta, auctoritate apostolica, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

§ 4. Mandantes propterea, et praecipientes in virtute sanctae obedientiae, ac sub privationis vocis activae et passivae poenam per transgressores ipso facto incurrendam, omnibus et singulis memorati Ordinis superioribus, fratribus et personis, ceterisque ad quos spectat et pro tempore spectabit, ut decreta seu capitula praeserta inviolabiliter

Concedit pro ut in rubrica.

Mandat observari.

XII.

observent. Ad decorantes ipsas praesentes litteras et capitula seu decreta praeserta semper firma, valida, et efficacia existere, et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis ad quos spectat et in futurum quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contingerit attentari.

Decretum in rubrica

Derogatio contrariorum.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac dicti Ordinis, et aliis quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliam in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Fiels transumptorum.

§ 6. Volumus autem ut praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die IX septembris, pontificatus nostri anno 1.

Dat. die 11 septembris 1667, anno 1.

Praesentis ratificatione investiturae regni Siciliae et Hierusalem cum tota terra citra Pharum regi catholico ab Alexandro VII. factae, eundem regem, quatenus ducatus Mediolanensis maiorem partem Lombardiae comprehendat, absolvit et dispensat ad obtinendum dictum regnum cum supra dicto ducatu Mediolanensi.

Carissimo in Christo filio nostro Carolo, Hispaniarum regi catholico,
Clemens Papa IX.

Carissime in Christo filii noster,
salutem et apostolicam benedictionem.

Praeclara praedecessorum tuorum in hanc sanctam Sedem merita, sinceraque fides et eximia pietas, ac fervens devotio tua, quibus in nostro et dictae Sedis conspectu clarere dignosceris, merito nos inducunt, ut te specialibus favoribus et gratis prosequamur.

§ 1. Sane, licet, clarae memoriae Philippo IV, Hispaniarum rege catholico genitore tuo, rebus humanis, sicut Deo placuit, exempto, regnum Siciliae et Hierusalem cum tota terra citra Pharum, una cum aliis regnis, provinciis et ditionibus universis, ad te uti eius filium et haeredem iure successionis, modoque et forma infrascriptis, legitime pervenerit, et felicitis recordationis Alexander Papa VII praedecessor noster ipsum regnum Siciliae et Hierusalem cum tota terra quae est citra Pharum usque ad confinia terrarum S. R. E. (excepta civitate Beneventana cum eius territorio et pertinentiis, necnon terra sive loco Pontiscurvi, Aquinatensis dioecesis, eiusque territorio, quae dictus Alexander praedecessor sibi et eidem Ecclesiae reservavit) tibi pro te tuisque haeredi-

Prooimium.

Motiva praesentis constitutionis.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

bus et successoribus Aragoniae regibus tam masculis quam feminis, ex te recta linea descendentibus, natis et nascituris, ac aliis tunc expressis personis, in feudum perpetuum, de venerabilium fratrum suorum eiusdem S. R. E. cardinalium, de quorum numero tunc eramus, consilio pariter et assensu, pro solito annuo censu, ac aliis sub certis modo et forma tunc expressis concesserit, et elargitus fuerit, ac regnum ipsum tibi modo et forma huiusmodi infeudaverit, teque de illo investiverit; nihilominus (quia alias recolendae memoriae Julius Papa II, similiter praedecessor, in concessione regni Siciliae huiusmodi et Hierusalem cum tota terra, quae est, ut praefertur, citra Pharum usque ad confinia terrarum S. R. E., excepta civitate Beneventana et eius territorio ac pertinentiis, per ipsum Iulium praedecessorem clarae memoriae Ferdinando Aragoniae et utriusque Siciliae regni dicti Philippi genitoris tui atavo, pro se et suis in regno Aragoniae successoribus, tam masculis quam feminis, ex recta linea descendentibus, natis et nascituris, in feudum perpetuum facta, similiter de venerabilium fratrum suorum S. R. E. cardinalium consilio, et forsitan ante eum diversi alii Romani Pontifices praedecessores nostri, tunc sui, voluerunt iureiurando firmari, quod tam ipse Ferdinandus rex quam eius in dicto regno Siciliae et Hierusalem cum tota terra citra Pharum haeredes et successores nunquam procurarent eligi vel nominari in regem Romanorum aut Teutoniae vel dominum Lombardiae seu Tusciae, aut maioris partis earum, nec electioni vel nominationi assensum praestarent, neque se intromitterent ullo modo in regimine ipsius regni Romani seu Teutoniae vel domini Lombardiae aut Tusciae, seu maioris partis earum, ad quodcumque eorum ipsi nominati fuis-

sent vel electi, et, si post talem electionem de regno Romano seu Teutoniae aut dominio Lombardiae vel Tusciae, seu maioris partis earum, manifeste se intromitterent sine expresso Romani Pontificis mandato, eo ipso a iure regni Siciliae citra Pharum huiusmodi caderent ex toto, prout in ipsorum Iulii sub datum v nonas iulii, pontificatus suo anno VII, ac Alexandri praedecessorum, sub datum Romae apud S. Mariam Maiorem anno Incarnationis dominicae MDCLXVI, XIII kalendas iulii, pontificatus sui anno XII, necnon forsitan aliorum Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum confectis litteris, quarum omnium et singularum tenores, ac si de verbo ad verbum insererentur, praesentibus haberi volumus pro expressis, plenius continetur) a nonnullis haesitari possit an ducatus Mediolani, cuius tu etiam dux existis, maiorem partem domini Lombardiae huiusmodi comprehendat, ac tu regnum Siciliae et Hierusalem cum tota terra citra Pharum huiusmodi cum dicto ducatu obtinere possis, nec super haesitatione, sive dubio, aut potestate huiusmodi ulla declaratio, sive ullum indultum, aut quaelibet alia gratia ab eodem Alexandro praedecessore tibi forsitan concessa et expedita seu alias litterae apostolicae desuper confectae fuerint: nos, etsi cognoscamus prohibitiones huiusmodi non sine magna et rationabili causa a Iulio et forsitan aliis praedecessoribus praedictis emanasse, nihilominus, sperantes et pro certo tenentes, quod tu scies et voles commissos tibi populos in pacis amoenitate et iustitiae cultu confovere, nosque et Romanam Ecclesiam ipsius regni proprietarios et directos dominos gratia devotione et fide sinceram recognoscere, et quanto potentior eris, tanto magis eidem Ecclesiae

favere, eamque contra improbos perversorum conatus defendere et adiuvere procurabis, te a quibusvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existis, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, necnon concessionem et elargitionem infeudationemque et investituram de eodem regno, per dictum Alexandrum praedecessorem tibi ut praefertur factas, ratas et gratas habentes, motu proprio, non ad tuam vel alterius pro te nobis super hoc oblatae petitionis instantiam, sed de mera liberalitate et certa scientia nostris, te, quatenus dictus ducatus maiorem partem Lombardiae huiusmodi comprehendat, tuque relaxatione iuramenti et dispensatione ad obtinendum regnum Siciliae citra Pharum et ducatum huiusmodi indigeas, seu alias relaxatione et dispensatione praedictis opus sit, a quibusvis reatu periurii, ac sententiis, censuris et poenis, si quas forsitan, regnum Siciliae citra Pharum huiusmodi ante vel post acceptationem dicti ducatus acceptando, aut te illius regimini immiscendo, vel illius regem inscribendo aut denominando, iam forsitan incurristi, aut incurrere potes, auctoritate apostolica, tenore praesentium, absolvimus et liberamus, absolutumque et liberatum esse decernimus, ac, dummodo alia, quae in litteris concessionis regni Siciliae citra Pharum huiusmodi in feudum, necnon capitulis inter pia memoriae Leonem Papam X, etiam praedecessorem nostrum, et inclytae memoriae Carolum imperatorem tunc regem Romanorum sub die III mensis iunii anni MDCXXI initis¹, contenta

¹ Male ed. Main. legit *initis* (R. T.).

ad te et alios ipsius Caroli imperatoris successores pertinentia, et quorum remissio per praedictam Sedem facta non apparet, quorum omnium tenores ac si de verbo ad verbum insererentur similiter praesentibus haberi volumus pro expressis, quoad vixeris inviolabiliter observes, quodcumque iuramentum per te aut alium nomine tuo super non obtinendo dominio Lombardiae huiusmodi aut illius maiori parte cum ipso regno Siciliae citra Pharum hactenus forsitan praestitum fuerit, et in futurum per te vel procuratorem tuum praestandum, ex nunc, prout posquam praestitum fuerit, ad hoc dumtaxat ut ducatum et regnum Siciliae citra Pharum¹ et ducem Mediolani nominare et inscribere et ab aliis denominari et inscribi possis, auctoritate et tenore praedictis, relaxamus, teque eo non teneri nec astringi pariter decernimus, tibi que quod ducatum et regnum Siciliae citra Pharum, ut praefertur, tenere et possidere possis, auctoritate et tenore praedictis, de speciali gratia concedimus et indulgemus, ac personam tuam, si expediat et opus sit, tuque indigeas, ad praedicta omnia habilitamus.

§ 2. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon omnibus illis quae Iulius et Leo ac alii Romani Pontifices praedecessores praedicti in litteris et capitulis praedictis voluerunt non ob stare, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 3. Volumus autem et declaramus quod per huiusmodi relaxationem, decretum, concessionem, indultum et habilitationem nullum praeiudicium nostris et dictae Sedis ac S. R. E. iuribus in quibuscumque civitatibus, terris et locis ipsius Lombardiae inferatur, sed iura ipsa in suo robore salva et illaesa

¹ Aliqua hic deesse videntur (R. T.).

Investituram
prout in rubrica
ratificat Pontif-
lex.

Derogat con-
trariis.

Non intendit
tamen praeiudi-
care iuribus Se-
dis Apostolicae.

remaneat, quodque, si, quod absit, te a nostra et dictae Ecclesiae Romanae ratione dicti regni Siciliae citra Pharam fidelitate refraxeris, praesentes litterae nullius sint roboris vel momenti, dictumque regnum Siciliae citra Pharam ad nos et dictam Romanam Ecclesiam devolvatur et devolutum ease censeatur, ad eamque libere revertatur eo ipso.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die ix septembris MDCLXVII, pontificatus nostri anno 1.

Dat. die 9 septembris 1667, pontif. an. 1.

XIII.

Renovatio indulgi nominandi ad canonicatus et praebendas ecclesiarum Coloniensium rectori, decanis et provisoribus universitatis studii generalis Coloniensis concessis¹.

Dilectis filiis nobilibus viris consulibus et senatui civitatis et reipublicae Coloniensis,

Clemens Papa IX.

Dilecti filii, nobiles viri, salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Alias² piae memoriae Paulo Papa V praedecessori nostro pro parte vestra exposito, quod pridem felicitatis recordationis Clemens Papa VIII, similiter praedecessor noster (cum accepisset quod antea recolendae memoriae Paulus Papa IV, etiam praedecessor noster, certis tunc expressis causis adductus, rectori et decanis quatuor facultatum, videlicet theologiae, iuridicae, medicinae et artium, quae consistit in tribus gymnasiis Montano, Laurentiano, et Trium Coronarum universitatis studii generalis Coloniensis, consilioque illius facultatis ex qua personam nominanda esset, apostolica

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Similem Alexandri VII vide supra p. 239 (R. T.).

auctoritate indulserat ut cum provisoribus eiusdem universitatis personas assumere possent in eadem universitate promotas, ac in publicis scholis legentes et lecturas, quas ipsi rector et decani ac provisores, praestito iuramento, unanimi consilio illius facultatis in qua legerent vel legere deberent, ad id more solito congregati, idoneas et catholicas esse, ac ad laudem et fructum studiosorum profiteri posse cognoscerent, easque dilectis filiis maioris ac aliarum ecclesiarum dictae civitatis capitulis, ad quos canonicatum et praebendarum in eisdem ecclesiis consistentium collatio, provisio, praesentatio, electio, institutio, sen quaevis alia dispositio, communiter vel divisim, aut alias quomodolibet pertineret, dictae videlicet maioris et S. Gereonis Coloniensis ad presbyterales tantum, ad reliquas¹ vero aliarum ecclesiarum praedictarum canonicatus et praebendas, qui inde ad triennium tunc venturum in singulis martii, iulii et novembris mensibus Sedi Apostolicae per concordata Germaniae cum ipsa Sede inita reservatis vacassent, nominare valerent eis, ad quos illorum collatio, praesentatio, electio et dispositio huiusmodi spectaret; et deinde dictum triennium semel atque iterum piae memoriae Pius Papa IV et Pius V, etiam praedecessores nostri, ad simile triennium prorogaverant, et indultum praedictum etiam ad maiorem post pontificalem, et principales aliasque dignitates, personatus, administrationes et officia, etiam curata, neenon vicarias et cappellanas perpetuas maioris et collegiatarum aliarumque ecclesiarum Coloniensium, quae in praedictis mensibus intra ipsum tempus vacarent, ampliaverant; et successive recolendae memoriae Gregorius Papa XIII similiter praedecessor noster triennium,

¹ Aptius lege reliquos (R. T.).

a praedicto Pio V praedecessore prorogatum vel concessum, ad aliud triennium primo, et deinde ad quinquennium, alias iuxta formam litterarum indulti Pauli IV praedecessoris praedicti, dumtaxat extenderat, vel etiam concesserat, et deinde idem quinquennium ab eo prorogatum, vel concessum, ad aliud quinquennium, ab illius fine numerandum, extenderat et ampliaverat, si vero lapsum esset novum quinquennium huiusmodi, ad hoc ut, praedicto novo quinquennio durante, rector, decani ac provisores praedicti ad presbyterales maioris¹ et S. Gereonis tantum, ad omnes vero alios reliquarum ecclesiarum Coloniensium canonicatus et praebendas dumtaxat, personas nominare possent, de novo concesserat; et successive similis memoriae Sixtus Papa V etiam praedecessor noster quinquennium, ab eodem Gregorio praedecessore ultimo prorogatum seu concessum, ad quadriennium, a fine ultimo prorogati seu concessi quinquennii huiusmodi inchoandum, extenderat et ampliaverat, si vero lapsum esset novum quadriennium huiusmodi, ad hoc ut, ipso durante, rector, decani et provisores ad presbyterales maioris et S. Gereonis, ad omnes vero alios reliquarum ecclesiarum Coloniensium canonicatus et praebendas dumtaxat, qui interim in aliquo ex tribus mensibus praedictis extra Romanam curiam vacarent, et alias iuxta formam et tenorem litterarum Pauli praedecessoris praedicti tantum personas ut praefertur qualificatas nominare, et alia² litteris dicti Pauli IV praedecessoris contenta facere possent indulserat, ita tamen ut personae sic nominatae, intra sex menses a die provisionis, collationis seu alterius cuiusvis dispositionis de dictis canonicatibus et prae-

¹ Ed. Main. legit maiores (R. T.).

² Ed. Main. legit aliam pro alia (R. T.).

bendis in vim nominationis huiusmodi factae numerandos, novas provisiones de eisdem canonicatibus et praebendis a dicta Sede petere et litteras apostolicas sub plumbo in totum expedire¹, ac iura camerae apostolicae et aliis propterea debita persolvere omnino tenerentur, et nisi praemissa adimplerent, ipso semestri elapso, iidem canonicatus et praebendae vacent² eo ipso, et sic vacantes per Sedem Apostolicam dumtaxat aliis quibusvis personis conferre libere possent; volens ut rector et alii praedicti huiusmodi ius nominandi habentes, sive ecclesiastici, sive laici forent, fidem catholicam iuxta artienlos ab eadem Sede propositos in manibus archiepiscopi seu officialis Coloniensis pro tempore existentis annis singulis profiteri tenerentur, alioquin nominationes ab eis faciendae, et inde secuta omnia, nullius essent roboris vel momenti, ipse etiam Clemens praedecessor, certis tunc expressis de causis, tempus quadriennii per dictum Sixtum praedecessorem prorogati seu de novo concessi, de consilio tunc existentium S. R. E. cardinalium congregationis Germaniae, bis ad aliud quinquennium extenderat et prorogaverat, et, quatenus lapsum esset, idem indultum de novo concesserat, iuxta formam litterarum Pauli IV praedecessoris praedicti, ita tamen ut prioris indulgi huiusmodi prorogatio seu concessio non extenderetur ad canonicatus et praebendae ecclesiae metropolitanae, ad vicarias vero tam dictae metropolitanae, quam aliarum ecclesiarum omnium dictae civitatis, etiam ad alios, qui in alia quam Coloniensi academia gradum suscepissent, illud extensum esse voluerat et extenderat ac ampliaverat, volens et inhibens, si aliquis nominatus beneficium ad

¹ Vel expediri facere (R. T.).

² Aptius lege vacarent (R. T.).

quod nominatus fuisset resignare vellet, ne alio modo, nisi in manibus Romani Pontificis aut nunci apostolici in dicta civitate Coloniensi pro tempore degentis¹, huiusmodi beneficium ad favorem alterius a rectore et decanis praedictis nominandi, nec per resignationem illud, nec per permutationem dimittere posset, quodque non nisi servato inter competitors concursu a sacro Concilio Tridentino in collationibus parochialium ecclesiarum praescripto ad canonicatus et praebendas praedictas nominare et conferre deberent, et nominatores² iurare se digniorem et ad profitendi³ munus magis aptum praelaturos⁴, et vicissim eum, quem praeferrere contigisset, iurare se iniunctum profitendi officium diligenter praestitutum; deinde vero ex causis praedictis dictus Clemens praedecessor indultum huiusmodi ad quinquennium iterum prorogaverat, extenderat, seu concesserat, decreveratque huiusmodi canonicatus non nisi personis ex aliqua ex dictis universitatibus idoneis, quae iurando ad profitendi⁵ munus diligenter sese adstringerent, dumtaxat conferri, ac canonicatus et praebendas praedictas per eos huiusmodi nominationis vigore obtinendae non nisi in manibus Pontificis pro tempore existentis, cum specifica mentione, quod illos vigore nominationis consequuti essent, resignari vel alias dimitti nullatenus possent, alioquin canonicatus et praebendae huiusmodi vacarent eo ipso, ita ut de illis per Sedem Apostolicam disponi posset: idem Paulus V praedecessor, supplicationibus vestro nomine sibi super hoc humiliter porrectis inclinatus,

¹ Ed. Main. legit *degentes* (R. T.).

² Male ed. Main. legit *nominaciones* (R. T.).

³ Edit. Main. legit *profitendum* (R. T.).

⁴ Edit. Main. legit *prolaturos* (R. T.).

⁵ Edit. Main. legit *profitendum* (R. T.).

indultum vobis a praedicto Clemente praedecessore concessum, et desuper expeditas litteras praedictas, ad aliud quinquennium, a fine quinquennii ultimodicti a Clemente praedecessore concessi computandum; auctoritate apostolica extendit et prorogavit, et nihilominus, sine praerudicio tunc et pro tempore existentis archiepiscopi Coloniensis, dilectis filiis rectori et decanis praedictarum quatuor facultatum in dicta universitate canonice institutarum, et consilio illius ex facultatibus huiusmodi cuius persona iuxta formam litterarum Pauli IV praedecessoris nominanda fuisset, etiam pro tempore existentibus, una cum dilectis filiis provisoribus ipsius universitatis, ut personas in eadem universitate promotas, et legentes ac lecturas, quas ipsi rector et decani ac provisoires medio eorum iuramento, una cum consilio facultatis huiusmodi in qua personae ipsae legerent et legere deberent ad hoc more solito convocato, idoneas et catholicas esse, ac cum laude et fructu inibi pro tempore studentium profiteri posse affirmarent (ita ut si controversia in nominando inter rectorem et decanos nec non provisoires et consilium huiusmodi exorta fuisset, ille, quem maior pars votis suis praeferrere putasset, praeferreretur) dilectis filiis maioris ac S. Gereonis et aliarum ecclesiarum capitulis, ad quos canonicatum et praebendarum in eisdem ecclesiis consistentium collatio, provisio, praesentatio, electio, institutio, seu quaevis alia dispositio coniunctim vel separatim, vel alias quomodolibet, cessantibus reservationibus et affectionibus apostolicis, pertinebat, videlicet ad presbyterales tantum maioris et S. Gereonis, ita ut nominandae personae secundum eorum statuta et privilegia eorum capitulis concessa ut praefertur qualificatae essent, ad omnes vero

et singulos alios canonicatus et singulas praebendas reliquarum ecclesiarum huiusmodi, quae ex tunc ad quinquennium tunc proxime futurum, a fine ultimi quinquennii per Clementem praedecessorem prorogati seu concessi computandum, in singulis martii, iulii et novembris mensibus pro tempore vacassent et vacare contingeret, nominare libere et licite valerent, dicta auctoritate concessit et indulsit; ac statuit et ordinavit, quod ii, ad quos collatio, provisio, praesentatio, electio et institutio, vel quaevis alia dispositio canonicatum et praebendarum huiusmodi pro tempore spectaret, canonicatus et praebendas, quos personae ad illos sic nominatae per se vel procuratorem suum ad hoc ab eis specialiter constitutum infra unius mensis spatium, postquam eis vel procuratori suo illorum vacatio innotuisset, duxissent acceptandos, cum omnibus iuribus et pertinentiis suis, eisdem nominatis personis conferre, et de iis etiam providere, seu eas ad illos presentare, aut eligere, aut in illis instituere, vel alias de illis in earumdem personarum nominatarum favorem disponere tenerentur, quodque, iis praemissa¹ facere recusantibus vel negligentibus aut differentibus, etiam pro tempore abbas S. Martini Coloniensis ac decanus ecclesiae S. Pauli Leodiensis, et qui haereticae pravitate inquisitor in illis partibus apostolica auctoritate deputatus existeret, prior domus Ordinis fratrum Praedicatorum etiam Coloniensium, et eorum quilibet, canonicatus et praebendas sic vacantes personis ad illos ut praefertur nominatis, pro ea vice tantum, eadem auctoritate conferre, et de illis etiam providere pariter libere et licite possent, et quod ab eisdem personis sic pro tempore nominatis in actu nominationis de eis pro tempore factae,

¹ Ed. Main. legit *permissa* (R. T.).

in qua facultate, in quo gymnasio et qua hora illa docere seu legere deberent exprimeretur, et, si a praemissis defecissent, post primam et secundam monitiones eis desuper factas, a perceptione fructuum, reddituum et proventuum praebendarum, quas vigore nominationum et collationum huiusmodi tunc assequuti fuissent, per abbatem et decanum ecclesiae S. Pauli Leodiensis ac priorem praedictos, aut aliquem ex eis, ad requisitionem illis per rectorem et decanos facultatum et provisoires universitatis huiusmodi faciendam, suspenderentur, et, si suspensionem huiusmodi per mensem animo sustinuisent indurato, iisdem praebendis ipso facto et cum effectu privarentur et pro privatis haberentur, et statim de illis aliis personis modo et forma praemissis provideretur, verum, si personae nominatae praedictae in aliquam suspicionem haeresis incidissent, in eas per inquisitores haereticae pravitate in illis partibus eadem auctoritate deputatos absque ulla mora inquireretur, et si illae compertae fuissent haeresi huiusmodi infectae, alii catholici ad beneficia per illos obtenta simili modo nominarentur; et subinde quinquennium huiusmodi ad aliud quinquennium a fine ultimodicti quinquennii computandum semel atque iterum extendit et prorogavit seu concessit et indulsit. Postmodum autem (postquam felicis recordationis Gregorius Papa XV similiter praedecessor noster per suas in simili forma Brevis expeditas litteras indultum praedictum, vobis, ut praefertur, prorogatum, ac desuper confectas litteras et in eis contenta, ita tamen ut huiusmodi indultum canonicatus et praebendas metropolitanae ecclesiae Coloniensis minime comprehenderet neque ad eos se extenderet, ac sine praerudicio dicti tunc et pro tem-

pore existentis archiepiscopi Coloniensis, ac alijs sub certis modo et formâ tunc expressis, ad aliud quinquennium de novo concesserat. Et subinde recolendae etiam memoriae Urbanus Papa VIII pariter praedecessor noster (attendens quod indultum huiusmodi per cancellariae apostolicae regulas revocatum fuerat, et, sicut eidem Urbano praedecessori tunc exponi feceratis, causae propter quas idem indultum a praedicto Paulo IV primo loco concessum et ab alijs Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris praedictis ut supra prorogatum et expresse de novo concessum fuerat, conservationis nimirum catholicae religionis in istâ civitate Coloniensi, eoque vigeant, vosque cupiebatis, ad catholicorum virorum studia in istis partibus alenda et allicienda, huiusmodi indulto diutius frui posse) idem Urbanus praedecessor per alias suas in simili formâ Brevis expeditas litteras indultum praedictum vobis per dictum Gregorium praedecessorem ad quinquennium ut praefertur de novo concessum, ac desuper confectas litteras praedictas et in eis contenta, ad aliud quinquennium apostolicâ auctoritate sub certis modo et formâ tunc expressis de novo concessit, ipsumque quinquennium ad aliud pariter quinquennium, ac deinde secundodictum quinquennium ad aliud similiter quinquennium extendit et prorogavit. Ac deinceps eidem Urbano praedecessori per vos exposito seu subiuncto, quod quinquennium, tunc per eum ultimo loco extensum seu concessum, brevi erat expiratum¹, et causae, propter quas indultum huiusmodi tam a praedictis Romanis Pontificibus quam ab eo ultimo concessum fuerat, eatenus vigeant; dictus Urbanus praedecessor indultum praedictum per eum

ultimo loco ad quinquennium ut praefertur extensum seu de novo concessum ac desuper confectas litteras et in eis contenta (ita tamen ut provisiones huiusmodi servatâ dictarum litterarum formâ fierent, ipsumque indultum canonicatus et praebendas ecclesiae metropolitanae Coloniensis minime comprehenderet, nec ad eos se extenderet, ac alijs sub certis modo et formâ etiam tunc expressis) ad aliud quinquennium extendit et prorogavit. Et postmodum similis recordationis Innocentio Papae X praedecessori etiam nostro per vos exposito, quod causae, propter quas indultum huiusmodi tam ab eodem Urbano tunc novissime quam ab alijs praedecessoribus concessum fuerat, etiam eatenus vigeant, ipse Innocentius praedecessor indultum praedictum vobis per eundem Urbanum praedecessorem ultimo loco ad quinquennium ut praefertur extensum et seu de novo concessum, ac desuper confectas litteras et in eis contenta, sub certis pariter conditionibus, modoque et formâ tunc expressis, ad aliud quinquennium pariter concessit; quinquenniumque huiusmodi postmodum ad aliud etiam quinquennium a die xx february MDCL computandum extendit et prorogavit. Ac demum similis memoriae Alexander Papa VII etiam praedecessor noster supplicationibus vestro nomine sibi super hoc humiliter porrectis inclinatus, per ternas suas in simili formâ Brevis litteras, unas die xxviii augusti MDCLV, et alteras die viii ianuarii MDCLXI, et reliquas die xiv martii MDCLXIV expeditas¹, indultum praedictum vobis concessum et prorogatum, ut praefertur, sub certis modo et formâ tunc expressis, primo quidem ad quinquennium, subinde vero ad triennium, et novissime

¹ Edit. Main. legit *expiratum* (R. T.).

¹ Has vide supra pag. 239 (R. T.).

ad quadriennium de novo concessit, et alijs, prout in singulis memoratis praedecessoribus in eadem formâ Brevis desuper expeditis litteris, quarum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis haberi volumus, uberius continetur.

Prorogatio
indulti de quo
in rubrica.

§ 2. Cum autem, sicut nobis nuper exponi fecistis, indultum huiusmodi de praesenti cesset, causae vero, propter quas idem indultum per praedictos Romanos Pontifices praedecessores nostros pluries concessum et prorogatum respective fuit, etiamnum vigeant, vosque propterea indultum huiusmodi ad effectum suprascriptum per nos vobis de novo concedi summopere desideretis: nos, specialem vobis gratiam facere volentes, et vestrum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet inmodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus vestro nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinatis, indultum praedictum, vobis, sicut praemititur, pluries, et novissime a dicto Alexandro praedecessore concessum, cum omnibus et singulis contentis in litteris praedictis, ita tamen ut provisiones huiusmodi servatâ dictarum litterarum formâ fiant, quacumque praetensâ praxi, consuetudine seu tollerantiâ contrariâ non obstante, quam potius abusum esse, et proinde praesens indultum in omnibus et per omnia iuxta eius tenorem et proprietatem, prout verba illius sonant et non aliter, nec alio modo servari debere, decernimus, et cum hoc quod indultum huiusmodi canonicatus et praebendas ecclesiae metropolitanae Coloniensis

minime comprehendat, nec ad eos se extendat, ac sine praesudicio venerabilis fratris moderni et pro tempore existentis archiepiscopi Coloniensis, necnon, cum omnibus et singulis alijs facultatibus, concessionibus et ordinationibus, clausulis et decretis apposis in dictis litteris, ac servatâ in illis et per omnia earundem litterarum formâ, ad quinquennium a datâ praesentium computandum, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, de novo concedimus; sicque et non aliter per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores ac S. R. E. cardines, etiam de latere legatos, et Sedis Apostolicae nuncios, quavis auctoritate fungentes, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

§ 3. Decernentes etiam vos, quinquennio praedicto per nos concessio durante, huiusmodi indulto ac desuper confectis litteris praedictis libere et licite uti posse, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Volumus autem et earundem tenore praesentium ordinamus, ne ecclesiae, in quibus personae nominatae huiusmodi vigore vacationum aut collationum praedictarum eisdem canonicatus et praebendas obtinuerint, ob earum impedimentum in legendo, debitis defraudentur obaequiis, aut cultus divinus in illis minuat, ut eadem personae, si illis eâ horâ, qua ipsa divina officia celebrantur, legendum fuerit, tunc per idoneos substitutos inibi deserviri facere possint,

¹ Videtur deesse camerae apostolicae (R. T.).

² Forsan omnibus pro illis legendum (R. T.).

et ita deserviendo, pro residentibus et inservientibus habeantur, ac distributiones quotidianas lucentur in omnibus et omnia porinde ac si personaliter deservirent (diebus dominicis et festis principalioribus, videlicet D. N. Iesu Christi, ac gloriosissimae Virginis et beatorum Apostolorum, et in quorum honorem dedicatae sunt ecclesiae praedictae, aliorumque Sanctorum, quorum dies in singulis eisdem ecclesiis solemnes et celebres habentur, exceptis, quibus eis non per substitutos sed per se ipsos personaliter deservire teneantur), quodque huiusmodi canonicatus et praebendae personis ad profitendum in aliqua ex dictis universitatibus idoneis repertis, qui iureiurando ad profitendi munus diligenter ac immediate post canonicatus et praebendae adeptionem¹ exercendum se adstringant, dumtaxat conferantur, ipsaeque personae praedictos canonicatus et praebendas, per eas huiusmodi nominationis vigore obtentos, nisi in manibus nostris et pro tempore existentis Romani Pontificis, cum specificâ mentione quod illos vigore nominationis huiusmodi consequuti sunt, resignare aut alias dimittere nullatenus possint, alioquin canonicatus et praebendae huiusmodi vacent eo ipso, ita ut de illis per Sedem Apostolicam dumtaxat disponi possit, utque personae sic nominatae praedictae, intra sex menses a die collationis et provisionis aut cuiusvis alterius dispositionis de canonicatibus et praebendis, ad quos illas nominari contigerit, sibi faciendae ut praefertur, novas provisiones super illis a dictâ Sede impetrare, et litteras apostolicas desuper in totum expedire, ac iura camerae apostolicae et aliis propterea debita omnino persolvere teneantur, alioquin, di-

ctis sex mensibus elapsis, canonicatus et praebendae huiusmodi vacent eo ipso, ita ut aliis per eandem Sedem tantum illibere conferri possint.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon ecclesiarum praedictarum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem ecclesiis et capitulis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, etiam iteratis vicibus concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâ in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die IX septembris MDCLXVII, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 9 septembris 1667, pontif. anno I.

XIV.

Confirmatio decreti Alexandri Papae VII approbantis nonnulla capitula ad re-

¹ Edit. Main legit ademptionem (R. T.).

formationem fratrum Ordinum Minorum sancti Francisci Conventualium nuncupatorum inservientia.

Clemens Papa IX,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Debitum pastoralis officii, quo Ecclesiae Catholicae adstringimur, nos admonet, ut, paternam virorum religiosorum curam gerentes, ea quae pro felici reformationis inter eos institutae progressu provide facta esse noscuntur, ut firma atque illibata permanean¹, apostolici praesidii robore muniamus.

Causae decreti.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecerunt dilecti filii fratres Reformati Ordinis Minorum sancti Francisci Conventualium nuncupatorum, quod aliâ circa transitum fratrum Conventualium Ordinis huiusmodi ad reformationem facta fuerunt nonnulla capitula tenoris qui sequitur, videlicet:

Referuntur capitula ad reformationem conducentia.

§ 2. « I. Che tutti quelli conventuali, li quali vorranno passare a vivere in detta riforma, siano tenuti ed obbligati chiedere licenza ed ottenere l'assenso dal padre generale *pro tempore*, ovvero dal padre provinciale della sua provincia di far tal passaggio, ed essi generale e provinciale, conosciuto però che haveranno detto transito desiderarsi per buon fine, siano tenuti concederlo, a proporzione però della capacità de' conventi tenuti da essi riformati.

II. Che quelli conventuali, che vorranno passare a detta riforma, dopo ottenuto l'assenso del generale o provinciale della loro provincia, siano anco tenuti riportar l'assenso dal guardiano o superiore locale di quel convento dove vorranno entrare.

III. Che a quelli conventuali, quali canonicamente, cioè, osservare¹ le soprad-

dette condizioni, saranno entrati a detta riforma, a loro voglia per il tempo di un anno cominciando dal loro ingresso in essa riforma¹, ma, quello passato, non possano uscire da detta riforma senza licenza *in scriptis* del padre generale e sede fattagli dal superiore locale di quei conventi, dove saranno vissuti, che essi partano per causa legittima e non per eccessi commessi in detta riforma.

IV. Che se alcun conventuale legittimamente entrato in detta riforma, passato un anno dopo il suo ingresso in essa, uscirà e tornerà alla detta conventualità, non osservate le sopradette condizioni, sia irremissibilmente punito con la pena di un anno di carcere formale, della privazione di voce attiva e passiva, nella quale non possa essere reintegrato se non dal Sommo Pontefice.

V. Che quelli conventuali, quali entreranno in detta riforma, per tutto il tempo nel quale viveranno in essa, siano tenuti osservare l'istituto de' riformati, e i superiori locali possano forzarli all'osservanza; in caso che, premesse molte correzioni, li detti superiori locali non riportassero dalli inosservanti l'osservanza desiderata, debbano avvisarne il padre generale, quale, conosciuta la verità, punisca li trasgressori con pene opportune, e, persa ogni speranza all'emendazione, possano punirli *etiam* con l'espulsione da detta riforma, rimettendoli alla conventualità.

VI. Il padre generale, o per se stesso, o richiestone da alcuni provinciali, volendo servirsi per publico beneficio di alcuni conventuali quali saranno passati a vivere tra' riformati, *etiam* che fra essi vi siano stati molti anni, possa chiamare qualunque gli parerà atto per

¹ Potius lege observate (R. T.)

¹ Supple ut se; possano uscire (R. T.).

il suo fine, acciò passi a vivere come prima fra essi conventuali in quel convento che a esso padre generale piacerà, e il chiamato s'è tenuto obbedire e ritornare fra conventuali.

vii. Che il padre generale, presa informazione del più zelante ed osservante che sia tra riformati in ciascheduna provincia nelle quali si trovano i loro conventi, lo deputi per osservare con particolar cura il vivere dell' altri riformati, affinché avvisi subito, trovando che alcuni di essi devino dall' istituto loro, il padre provinciale, acciocchè, trovata l'osservanza, restino puniti, e non bastando per ridurli all'osservanza, sia tenuto avvisarne il padre generale, e da esso aspettare il rimedio opportuno.

viii. Che nell'elezione de' guardiani nelli conventi d'essi riformati si osservi nell'altre provincie quanto di presente si osserva nella provincia di Napoli, cioè che abbino facoltà i stantianti in ciaschedun convento di essi riformati, capitolarmente congregati con il loro superiore locale, proporre al definitorio in capitolo o congregazione provinciale due de' loro riformati, acciò da esso definitorio uno de' due proposti sia eletto guardiano per l'anno corrente ».

Supplicatio.

§ 3. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, felicitis recordationis Alexander Papa VII praedecessor noster subscripta capitula ad se relata per decretum die XXI septembris MDCLVII emanatum approbaverit, et ab omnibus ad quos pertinet inviolabiliter observari praeciperit, dicti vero exponentes eadem capitula, quo firmitus subsistant et servantur exactius, etiam apostolicae nostrae confirmationis munimine roborari sumopere desiderant :

1 Potius lege superscripta (R. T.).

§ 4. Nos, specialem ipsis exponentibus gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, audita relatione status huius reformationis, eiusque conventuum necessitate perspecta, omnia et singula capitula praeinserta, emanatumque super eorum approbatione dicti Alexandri praedecessoris decretum huiusmodi, auctoritate apostolica, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

§ 5. Decernentes easdem praesentes litteras ac capitula praeinserta et decretum huiusmodi semper firma, valida et efficacia existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri dehere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 6. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, dicti Ordinis eiusque provincialiarum et conventuum quorumvis, etiam iuramento, confirmatione aposto-

Confirmat pro-
ut in rubrica.

Decretum in-
claus.

Derogatio con-
trartorum.

lica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptio-
rum ides.

§ 7. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur ubique, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XVI septembris MDCCLXVII, pontificatus nostri anno 1.

Dat. die 16 septembris 1667, pontif. anno 1.

XV.

Confirmatio patentium magistri generalis Ordinis Praedicatorum ad favorem fratrum provinciae Hiberniae emanatarum, per quas eisdem fratribus conceditur facultas fundandi conventus in oppido Matrili aliisque mundi partibus, cum diversis ordinationibus.

Clemens Papa IX,
ad futuram rei memoriam.

Prooemium.

Credita nobis caelitus dispensationis ratio exigit, ut, paternam virorum religiosorum, eorum praesertim, qui, evangelicae praedicationi addicti, labores et

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

pericula pro fide catholica alacriter subeunt, curam gerentes, illa quae pro eis sublevandis piisque et laudabilibus eorum studiis fovendis et promovendis ab eorum superioribus regularibus pie prudenterque facta et constituta esse noscuntur, ut firma atque illibata persistant, apostolici muniminis patrocinio libenter roboramus.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius magister generalis Ordinis fratrum Praedicatorum quod ipse, pro manutentione instituti evangelicae praedicationis cui dictus Ordo eximie incumbit, ac pro sublevandis religiosis provinciae Hiberniae et aliarum eiusdem Ordinis, qui laboribus, carceribus, minis et opprobriis pro catholica fide vexantur, litteras patentes expedivit tenoris qui sequitur, videlicet :

« Frater Ioannes Baptista de Marinis, sacrae theologiae professor, Ordinis Praedicatorum humilis magister generalis et servus.

Expositio.

Litterae pa-
tronis referuntur.

In Dei Filio sibi dilecto reverendo patri fratri Ioanni Cnojur a S. Dominico, eiusdem Ordinis et provinciae nostrae Hiberniae procuratori generali, salutem.

Hibernia, re et nomine quondam florentissima Sanctorum insula, sed postremo hoc nostro saeculo avitae religionis tristi passim excidio miserrime deformata, tanto sollicitiorem meretur omnium ubique christifidelium commiserationem, quanto periculosius hodie sub novo quodam persecutionis genere ibidem orthodoxa fides laceratur. Neque hic nobis eundem per singula, dum in paradigma sufficiunt nostrorum illic fratrum (quas exposuisti) calamitates et clades, nimirum ipso eorum provinciali ob fidem retruso in sequestrum, aliis alibi in vincula coniectis, missionariis disper-

1 Pessime edit. Main. legit eundem pro eundem (R. T.).

dis, communitatibus dissipatis, etc. quibus nisi abunde per novorum identidem operarios quotidiana supplementa provide succurratur, brevi de provincia actum erit. Porro (ut prudenter suggestum) illis succurri non poterit nisi extra insulam in aliis catholicorum principum regnis ac ditionibus multiplicentur nationalia religiosorum istorum domicilia et litterarum collegia, in quibus tum exules nostri missionarii ob fidem proscripti asylum inveniant, tum vernacula Hibernorum iuventus studiis controversiarum et sacrarum linguarum iugiter ad apostolicam missionem erudiat. Hoc igitur extremum istius desolationis remedium ut suo tandem potiatu usu et effectu, in quem una tecum undique plurium magnatum vota, instantiae, promissa munifice pietissimeque conspirant, ampliusque in aliis pariter regionibus conspiratura putantur, nos, harum serie, ac supremam officii nostri auctoritate, in primis tibi supranominato tuisque in officio successoribus potestatem facimus acceptandi, erigendi, ac formandi apud Matritum Hispaniae unicum tuae nativae provinciae collegium, quale confidis illic ex piorum elemosynis ac liberali fundatione te obtenturum ad effectum praecipue ibidem sub regulari disciplina educandi missionarios Hibernicae nationis indiscriminatum, ita tamen ut etiam Angli et Scoti in eodem collegio recipiantur, sustententur et instruantur, cum potestate etiam ibidem recipiendi ad habitum et professionem iuvenes supradictarum trium nationum, illosque educandi in proprio novitiatu sub exacta observantia regulari; similiratione, sine ac modo in aliis quibuscumque locis tum Hispaniarum tum ceterorum per Europam catholicorum regnorum, statuum et ditionum, ubicumque patronos, fautores ac fundatores

potueris reperire, atque ad tanta pietatis opus inducere, tibi tuisque successoribus in officio amodo liceat huiusmodi collegia procurare suscipere, eorundem regnorum nationalibus consignare ad effectum ut supra, et cum iisdem facultatibus. Volumus autem ac declaramus, quod omnia et singula eiusmodi collegia, ubicumque Dei ope, fidelium munificentia, tuaque et successorum industria excitabuntur, ipso facto sint et permaneant vera membra solius nostrae provinciae Hiberniae, ita quod nulli alteri Ordinis superiori subsint, praeterquam suo provinciali Hiberniae et magistro Ordinis pro tempore. Interim, donec fratres nostri proprias seorsim fundationes et domicilia ut supra possideant, ne stante hac eorum notoria paupertate adigantur ad solvendas in provinciarum conventibus aut hospitibus taxatas contributiones, quas utique extorres et egeni solvere nequeunt instar ceterorum qui pacatas provincias habent, mandamus, quod praesides istorum conventuum et hospitiorum in huiusmodi alienis provinciis nihil a fratribus nostris Anglis, Hibernis, Scotis apud se hospitaturis exigant ultra quotidianae missae celebrationem tantum; ubicumque vero iidem fratres in hospitibus aut conventibus sub ea conditione non recipiuntur, licebit ipsis hospitari apud alios quoscumque benivolos receptores ecclesiasticos, sive ii sint regulares, sive seculares, ne ob temporales respectus ullibi sanctum istud procurandarum fundationum impediatur negotium, a quo tot animarum salus dependet. Denique in virtute Spiritus Sancti, sanctae obedientiae sub formali praecepto, necnon sub poena maioris excommunicationis ipso facto incurrendam, aliisque poenis nobis arbitrariis, ex nunc strictissime prohibemus universis et singulis nostrae

curae subjectis, quacumque dignitate, gradu, officio, aut qualitate censeantur, ne ullibi supradictas collegiorum Hibernicorum pro nostris fundationes, acquisitiones, incrementa, per se vel per alios, directe vel indirecte, clam vel palam, sub quocumque motivo, colore, aut imaginabili praetextu, impediunt, retardent, aut disturbent, quin potius enixe hortamur admodum reverendos patres tum Hispaniae tum ceterarum provinciarum priores provinciales, quatenus per se et suos ubique tam sanctum et pium opus magno studio et conatu promoveant, iuvent et foveant, fratres nostros Hibernos in suis provinciis et congregationibus libenter paternaeque complectantur, ipsorum solatio et profectibus sincere faveant, ipsos benefactoribus commendent, omnique opportuno subsidio, consilio, affectu cis opitulanti non dedignentur. Et quia charitati nulla praefixa est mensura aut limes, hortamur eosdem priores provinciales in visceribus Iesu Christi, quod his fratribus, ad missiones et martyria pro fide auctoritate¹ sponte et liberaliter ex suismet propriis conventibus unum aut plures in suis provinciis cedant ac resignent. Tales autem conventus hoc modo resignatos, ex nunc pro tunc, iisdem fratribus ipsorumque provinciae applicamus et incorporamus apostolica auctoritate speciali, qua in hoc fungimur. Item supradictam facultatem procurandi, fundandi, acceptandi et formandi haec nationalia collegia, domos atque conventus pariter extendimus ad acquirenda monialium coenobia seu monasteria pro Hibernis, Anglis et Scotis Deo ubivis locorum consecrandis, siquidem hae in propria sua patria hanc relinquendi saeculi commoditatem sperare nullibi possunt. Quod si etiam in alia-

¹ Edit. Cherub. habet *fidei auctoritate* (n.r.).

rum missionum (praesertim orientalium) solatium tibi vel tuis successoribus in officio placuerit, ac sine incommodo priorum nationalium posse fieri videbitur, concedimus pariter, quod in praefatis vestris domibus, collegiis et conventibus recipiantur etiam nostri fratres Armeni, sive ad hospitandum, sive etiam ad commorandum pro studio et instructione, idemque concessum est quoad alios religiosos nostros de terris infidelium adventantes. Porro, ut omnibus his, quae sperantur, novellis coenobiorum plantationibus de optima et stabili forma regiminis prospiciatur, ex nunc, harum serie, te, tuosque in hoc tuo procuratoris generalis officio successores, omnibus huiusmodi coenobiis, collegiis ac domibus praeficimus cum titulo vicarii provincialis Hiberniae pro tempore, cumque omni in temporalibus ac spiritualibus iurisdictione ac potestate quam priores provinciales in suis provinciis habere debent ac solent, etiam cum facultate subdelegandi, ita ut, quando contigerit te tuosve successores longius distare, aut alio impedimento detineri ab adeundo loco, ubi collegium aut coenobium, seu fratrum seu monialium, plantandum, acceptandum, formandum aut visitandum fuerit, possis (iique successive possint) eò destinare commissarium ac visitatorem, quoties et quando opus fuerit, cum plena aut limitata auctoritate, prout videbitur, talemque seu commissarium seu visitatorem a te vel a tuis successoribus missum possis (ilique possint) revocare, aliumque subrogare, ad effectum ea omnia et singula agendi, disponendi, atque praestandi, quaecumque ipsemet ageres, si personaliter eò accessisses. Item, quantum in nobis est, tibi tuisque successoribus plenariam concedimus facultatem destinandi praedictos et missionarios ad

directione viam monstrant, vota in id ipsum tendentia libenter exaudimus ac favoribus et gratis prosequimur opportunis.

Concedit pro-
ut in rubrica.

§ 1. Supplicationibus itaque dilecti filii Joannis Pauli Olivae, praepositi generalis Societatis Iesu, tam suo quam totius Societatis praedictae nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, ut in eadem Societate ab omnibus illius presbyteris et clericis regularibus, qui horas canonicas recitare tenentur, officium et missa Conceptionis eiusdem Beatae Mariae Virginis Immaculae cum octava in posterum de praeepto recitetur cum lectionibus in octavario romano a congregatione venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium sacris ritibus praepositorum approbato contentis, et a die octava ad decimam quintam decembris rite dispositis, auctoritate praedicta, tenore praesentium, mandamus et decernimus, idemque officium ad usum dictae Societatis seorsim ab octavario romano imprimi posse concedimus.

Contrariis de-
rogat.

§ 2. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptio-
rum. Idem.

§ 7. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici vel secretarii dictae Societatis subscriptis, et sigillo memorati praepositi generalis aut alterius personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xvii septembris MDCLXVII, pontificatus nostri anno 1.

Dat. die 17 septembris 1667, pontif. anno 1.

XVII.

Separatio quorundam conventuum a provincia S. Dionysii in Gallia Ordinis Minorum sancti Francisci de Observantia Recollectorum, cum eorum erectione in novam provinciam sub titulo S. Antonii de Padua.

Clemens Papa IX,
ad perpetuam rei memoriam.

Credita nobis divinitus dispensationis ratio postulat, ut, paternam christifidelium, qui e fluctibus seculi in religiosae vitae portum confugerunt, curam gerentes, prospero felicitque eorum regimini et gubernio consulere satagamus, sicut, rerum, locorum, personarum et temporibus qualitatibus mature perpensis, salubriter expedire in Domino arbitramur.

Proemium.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecerunt dilecti filii Constantius Legrand et Potentianus Ozon, procuratores specialiter deputati provinciae S. Dionysii in Gallia Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantia Recollectorum nuncupatorum, quod, cum dilectus filius minister generalis dicti Ordinis, ad instantiam et petitionem carissimi in Christo filii nostri Ludovici Francorum regis christianissimi, multos conventus tam fratrum quam monialium eiusdem Ordinis, in iis Artesiae ac Annoniae et Flandriae locis quae per ultimum pacis foedus inter utrumque regem initum ditioni Gallicae acquisita remanserunt sitos, in novam custodiam cum aggregatione ad dictam provinciam S. Dionysii et dependentiam ab illa erexerit; per hanc autem aggregationem et incorporationem ita ampliata et extensa reperitur eadem provincia, ut, quadringenta milliaria excedens, ab uno ministro provinciali modo in regula praescripto non

Expositio.

† Ex Regest. in Secret. Brev.

possit amplius visitari, nec emergentibus difficultatibus sufficienter ab ipso provideri; unde disciplina regularis sensim prolabitur, pietas religiosa taepescit, totaque provincia in sui detrimentum pedetentim vergit: in capitulo provinciali provinciae huiusmodi communi consensu decretum fuit, id etiam desiderante memorato Ludovico rege, hanc sanctam Sedem Apostolicam, pro separatione dictorum conventuum a provincia praefata, eorumque erectione in novam provinciam sub titulo S. Antonii de Padua, esse consulendam.

Supplicatio.

§ 2. Quare Constantius et Potentianus praefati, memoratae provinciae nomine nobis humiliter supplicari fecerunt ut dictos conventus, qui fratrum quidem sunt numero tredecim, monialium vero prope octodecim, ab eadem provincia separare, ac in novam provinciam, ut praefertur, erigere de benignitate apostolica dignaremur.

Concedit ut
in rubrica.

§ 3. Nos igitur, ipsos Constantium et Potentianum specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, et eorum singulares personas, a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutos fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, attentis narratis, et consensu a praefato ministro generali Ordinis huiusmodi praestito, praefatos conventus, tam fratrum quam monialium, a supra dicta provincia S. Dionysii, auctoritate apostolica, tenore praesentium, excorpo-

ramus, et in novam provinciam sub titulo S. Antonii de Padua, cum omnibus privilegiis et iuribus aliarum dicti Ordinis provinciarum, erigimus et institimus, ac eiusdem provinciae S. Dionysii definitorio committimus electionem ministri provincialis, custodis, definitorum, aliorumque superiorum et officialium dictae novae provinciae sive erectae.

Decretum Ir-
ritum.

§ 4. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiti debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio
contrariis.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, Ordinis et provinciae et conventuum huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xix septembris MDCLXVII, pontificatus nostri anno 1.

Dat. die 19 septembris 1667, pontif. anno 1.

XVIII.

Decernit visitationem apostolicam ecclesiarum et locorum piorum Urbis a felici recordationis Alexandro VII institutam et inchoatam continuari et absolvi debere.

Clemens Papa IX,
ad perpetuam rei memoriam.

Motiva huius
Constitutionis

Cum felici recordationis Alexander PP. VII, praedecessor noster, circa pontificatus sui primordia, pastorem cleri Romani, omniumque almae huius Urbis ecclesiarum, piorumque locorum et operum visitationem instituerit, eamque ipsemet in patriarchalibus eiusdem Urbis ecclesiis inchoaverit, ac sibi in eo munere adiutores nonnullos ex sacro venerabilium fratrum nostrorum, tunc suorum, S. R. E. cardinalium collegio delegerit et assumpserit, eisque quosdam Romanae curiae praelatos, et alios subinde cardinales, de quorum numero tunc eramus, adiunxerit, qui visitationem ipsam peragerent, et negotia illam concernentia expedirent; ac secretarium, iudicem, cancellarium, seu actarium, commissarium et fiscalem, aliosque forsitan officiales et ministros sacrae visitationis huiusmodi deputaverit, variasque eiusdem cardinalibus, ac eorum et dictorum praelatorum congregationi, necnon officialibus et ministris praefatis, facultates, praeminentias et indulta concesserit et impertitus fuerit, et alia prout in diversis ipsius Alexandri praedecessoris litteris desuper in simili forma Brevis expeditis, quarum tenores praesentibus pro plenè et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis haberi volumus, uberius continetur; et, sicut accepimus, memorati quidem cardinales visitatores una cum praelatis coadiutoribus suis vi-

sitationem huiusmodi tam in eisdem patriarchalibus quam in aliis collegiatis et fere omnibus parochialibus ecclesiis, ac in multis monasteriis regularium tam virorum quam mulierum, necnon collegiis, hospitalibus, confraternitatibus et aliis locis piis dictae Urbis postea persecuti fuerint, salutaribusque monitis et decretis, ubi opus fuit, providerint; visitatio tamen ipsa in omnibus ecclesiis, ac locis et operibus piis praefatis nondum sit¹ peracta, sed multa negotia eam concernentia adhuc pendeant indecisa: hinc est quod nos, pastoralis studio considerantes quantopere visitatio huiusmodi utilis et necessaria sit non modo ad tollendos abusos sed etiam ad praecavendum ne deinceps introducantur, quantumque boni ex illa hactenus provenerit, et benedicente Domino proveniturum sit si visitatio ipsa continuetur et absolvatur, ac in ea, quae ad Dei cultum et gloriam animarumque salutem opportuna² et conducibilia sunt, sicut hactenus factum est, imposterum quoque pie prudenterque statuatur: motu proprio³, ac ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, memoratam visitationem continuari et absolvi, causasque indecisas in congregatione praefatâ pendentes, prout aequitatis atque iustitiae ratio suaserit, terminari, visitationes particularium ecclesiarum et locorum et operum piorum iam inchoatas absolvi, necnon ecclesias et loca et opera pia, nondum visitata, visitari, ceteraque omnia et singula visitationem huiusmodi quomodolibet concernentia fieri, geri, statui et ordinari, ac executioni demandari debere, tenore praesentium decernimus

Manuscripti ecclesiarum visitationem praedictam.

et mandamus. Ac omnes et singulas facultates, privilegia, gratias, praeminentias, praerogativas et indulta quaecumque, praefatis cardinalibus et praelatis, eorumque congregationi, necnon omnibus et singulis officialibus et ministris supradictis a memorato Alexandro praedecessore per suas litteras praefatas quovis modo respective concessa et attributa, per obitum eiusdem Alexandri praedecessoris minime cessasse, nec cessare, sed in suis robore et firmitate permanere, omnibusque et singulis praefatis respective adhuc competere et suffragari debere, decernimus pariter et declaramus.

Renovatio privilegiorum congregationi concessorum;

§ 1. Et, quatenus opus sit, facultates, privilegia, gratias, praeminentias, praerogativas et indulta huiusmodi eisdem cardinalibus et praelatis, eorumque congregationi ac officialibus et ministris praefatis, in omnibus et per omnia prout eis respective a dicto Alexandro praedecessore concessa et attributa fuerunt, motu, scientiâ, deliberatione et potestatis plenitudine paribus, denuo concedimus, tribuimus et impartimur.

Decretum irritatis.

§ 2. Decernentes easdem praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod quicumque in praemissis seu eorum aliquo interesse habentes seu habere quomodolibet praetendentes, cuiuscumque status, gradus, ordinis, praeminentiae et dignitatis existant, etiam cardinalatus honore fulgentes, aut alias specificâ et individuâ mentione et expressione digni, illis non consenserint, nec ad ea vocati, citati et auditi, neque causae, propter quas praesentes emanarunt, adductae, verificatae vel iustificatae fuerint, aut ex aliâ quacumque quantumvis iustâ, piâ et privilegiatâ causâ, colore, praetextu et capite, etiam in corpore iuris clauso, etiam enormis, enormissimae et totalis laesionis, nullo unquam

tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae aut interesse habentium consensu, aliove quolibet etiam quantumvis magno et substantiali ac individua expressione requirente defectu notari, impugnari, invalidari, infringi, retractari, ad terminos iuri reduci, seu in controversiam revocari, aut adversus illas a perditionis oris, restitutionis in integrum, aliudve quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium impetrari vel intentari, seu impetrato, aut etiam motu, scientiâ et potestatis plenitudine paribus concessa seu emanata, quempiam in iudicio vel extra illud uti seu se iuvare posse; sed ipsas praesentes litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et spectabit in futurum, plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari; sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, necnon eiusdem S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et alios quoslibet quacumque praeminentiâ et potestate fungentes et functoros, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et autoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariis derogat.

§ 3. Non obstantibus praemissis, ac omnibus et singulis illis quae memoratus Alexander praedecessor in suis litteris supradictis voluit non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transcriptum eodem.

§ 4. Volumus autem ut earundem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitu-

¹ Ed. Main. legit sic pro sit (n. r.).

² Ut specimen habeas edit. Rom., ipsa hic legit opportuna pro opportuna (n. r.).

³ Eadem edit. Main. legit motu propria (n. r.).

tas munitis, eadem prorsus fides ubique tam in iudicio quam extra adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xx septembris mdcclxvii, pontificatus nostri anno 1.

Dat. die 20 septembris 1667, anno 1.

XIX.

Confirmatio Brevis Alexandri VII, cum diversis aliis ordinationibus, pro monasteriis monialium Excalceatarum regni Franciae¹.

Clemens Papa IX,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Debitum pastoralis officii, quod ineffabilis divinae sapientiae atque bonitatis altitudo humilitati nostrae, nullo licet meritorum nostrorum suffragio, imponere dignata est, exigit ut, praecipuam sacram virginum et devotarum mulierum Altissimi obsequiis sub suavi religionis iugo mancipatarum, quarum quo sublimior gloria est, maior et cura, sollicitudinem gerentes, ea, quae a Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris pro felici illarum regimine pie salubriterque constituta esse noscuntur, quo firmiora atque stabiliora persistent, apostolici patrocinii praesidio muniamus, si quae vero aliquantum mutanda seu adicienda aut aliter disponenda esse magistra rerum experientia suadeat, in iis paternae nostrae charitatis atque providentiae partes desiderari minime patiamur, ut illustrior illa portio gregis Christi, praecisis quorumcumque dissidiorum, quae amabilis concordiae religio-saeque tranquillitatis serenitatem obnu-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Aptius lege si qua (R. T.).

bilare possent, occasionibus, maiora in dies decoris atque ornamenti gratiae spiritualis, Domino donante, suscipiat incrementa, omnibusque recte atque ordine dispositis, flos ille ecclesiastici germinis bono semper Christi odore de bona conversatione fragrans gloriosam S. Matris Ecclesiae foecunditatem amplioribus laetificet cumulis gaudiorum.

§ 1. Alias siquidem emanarunt a felici recordationis Alexandro Papa VII, praedecessore nostro, litterae in simili forma Brevis, tenoris qui sequitur, videlicet: Alexander Papa VII, ad perpetuam rei memoriam. Sacrosancti apostolatus officii cura, etc. (Reliqua ut in suo ordine sub die xxvi septembris mdcclxi, anno septimo¹).

Referat aliud Breve.

§ 2. Cum autem, sicut nomine carissimi in Christo filii nostri Ludovici Francorum regis christianissimi nobis nuper expositum fuit, licet per praesertim Alexandri praedecessoris litteras felici prosperoque praedictorum monasteriorum monialium Carmelitanarum Excalceatarum regni Franciae gubernio sapienter consultum fuerit, aliqua tamen supersint, quae ad maiorem earundem litterarum dilucidationem et explicationem, atque ad recidendas dubietates iam exortas, excludendasque controversias quae progressu temporis suboriri possent, ac ad sublevandas duorum visitorum praedictorum curas, pacemque et animorum concordiam inter memoratas moniales earumque superiores et visitatores firmius solidandam, apostolicam auctoritate secundum aequitatis et prudentiae regulas declarari atque de novo statui debere videantur: nobis propterea idem Ludovicus rex humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere et

Motiva huius confirmationis.

¹ Vide tom. xvi, pag. 60), uti Constitutio legitur, forsitan erronee, sub dat. 26 septembris anno sexto (R. T.).

ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Pontifex confirmat.

§ 3. Nos igitur, piis ipsius Ludovici regis votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere, ac salubri praedictarum monialium, quae christianae pietatis aliarumque religionum virtutum studiis eximie florere noscuntur, directioni, pro peculiari nostro in eas charitatis affectu, consulere cupientes, huiusmodi supplicationibus inclinati, praesertim Alexandri praedecessoris litteras, ac omnia et singula in eis contenta, in his tamen quae infra stabilendis non adversantur, auctoritate apostolica, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illisque omnibus et singulis perpetuae et inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiciamus; ac omnibus dictorum monasteriorum prioris, superioris, monialibus et personis quibuscumque, ut eisdem litteris, omnibusque et singulis in illis contentis prompte et sincere sine ulla oppositione vel protestatione pareant et obediant, in virtute sanctae obedientiae, ac etiam sub excommunicationis ipso facto incurrendae poenam, praecipimus et mandamus.

Declarat tenorem visitorum praedictorum, ut in motiva.

§ 4. Statuentes et declarantes quod deinceps, iuxta tenorem constitutionis recolendae memoriae Gregorii Papae XV praedecessoris pariter nostri die xii septembris mdcxxii editae, nullum monialium dicti Ordinis in regno Franciae monasterium ab alio dependeat, aut alterius membrum censeatur, salva honoris praerogativa monasterio Parisiensi, nunc Incarnationis, in suburbio S. Iacobi nuncupato; quodque memorati Alexandri praedecessoris litterae in simili forma Brevis, die v octobris mdcclxvi in favorem monasteriorum monialium dicti Ordinis civitatis Bisuntinae et loci Grajacensis in comitatu Burgundiae expeditae, quarum tenorem praesentibus pro ex-

presso et inserto haberi volumus, locum habere non debeant in administratione monasteriorum regni Franciae, nec ad consequentiam trahi possint. Ac dilectis filiis rectoribus seu superioribus immediatis et visitoribus praedictorum monasteriorum monialium regni Franciae, ne ipsi limites facultatum et potestatis sibi respective concessarum extendant, interdicens; visitoribus autem praedictis, ut statuta, pro salubri monasteriorum huiusmodi regimine ab ipsis edita, superioribus eorundem monasteriorum communicent seu nota faciant, ad hoc ut dicti superiores eorum observationi pro munere sui ratione diligentius et cautius invigilent, dummodo illa constitutionibus dicti Ordinis non adversentur, praecipimus. Insuper, attentam multitudinem et distantiam dictorum monasteriorum in variis regni praedicti partibus dispersorum, in subsidium et levamen praedictorum duorum visitorum iam existentium, dilectum pariter filium Martialem Chanut, monasterii d'Issoire, Ordinis sancti Benedicti, Claromontensis dioecesis, abbatem seu perpetuum commendatarium, qui, ut accepimus, doctrinae et virtutum meritis conspicuus existit, in tertium eorundem monasteriorum monialium visitatorem perpetuum, auctoritate et tenore praedictis, constituimus et deputamus. Volentes et eadem auctoritate decernentes ut in posterum tres sint monasteriorum huiusmodi visitatores perpetui, hac tamen lege, ut, in casu mortis vel recessus unius ex tribus, duo superstitibus visitatores, duos aetate graves ac vitae et probitatis spectatae viros nostro et Sedis praedictae nuncio pro tempore in regno praedicto commoranti nominent, qui unum ex illis in tertium visitatorem deputet; salva, illaesa et inviolabili in omnibus aliis remanente memorati Alexandri praedecessoris li-

terarum circa eodem visitatores dispositione.

§ 5. Ut autem omnis controversiae et contentions occasio inter praedictos visitatores et rectores seu superiores ordinarios immediatos tollatur, supradictis litteris inhaerendo, stricte prohibemus ne rector seu superior immediatus ullo unquam tempore, directe, vel indirecte, privative vel cumulative, seu aliis quomodolibet sere ingerere praesumat in visitatione aut alia quavis functione, quae ad peculiare officium visitoris monasteriorum huiusmodi spectet; neve dicti visitatores in functionibus quae memoratis rectoribus seu superioribus immediatis peculiariter attributae sunt, et in praeinsertis litteris latius continentur, se ullatenus ingerant, etiam in cursu visitationis, nisi in casibus in supradictis Alexandri et aliorum praedecessorum nostrorum litteris expresse contentis, et in iis in quibus iidem superiores excederent aut concessis sibi facultatibus abuterentur.

§ 6. Statuentes pariter et ordinantes ut in omni electione rectorum seu superiorum immediatorum cuiuscumque monasterii, praeter priorissam seu superiorissam quae ad hunc effectum duplicis voti praerogativa gaudebit, superiorissam et moniales depositarias, duae aliae moniales, per suffragia communitatis cuiuscumque monasterii eligendae, possint et debeant votum et suffragium ferre. Praeterea, cum, sicut pariter accepimus, omnes et singulae priorissae seu superiorissae et moniales omnium monasteriorum dicti Ordinis in regno Franciae consistentium plenam et perfectam supradictis Alexandri praedecessoris die 11 octobris MDCLIX et die XIII ianuarii et XI aprilis neenon praeinsertis die XXVI septembris MDCLXI respective emanatis litteris obedientiam exhibuerint, ab

eisdem omnibus et singulis priorissis seu superiorissis et monialibus omnem et quamcumque inhabilitatem, quam ob denegatam dictis litteris obedientiam incurrisse praetendi possent, auctoritate et tenore praedictis, abstergimus, easque et earum quamlibet ab inhabilitate huiusmodi totaliter liberamus, ac illas ad omnia dicti Ordinis munia et officia rehabilitamus, necnon omnibus et singulis perpetuum super his silentium imponimus, et ne dictae inobedientiae praetextu quisquam easdem priorissas seu superiorissas et moniales inquietare et molestare quocumque modo praesumat, expresse prohibemus; mandantes insuper et praecipientes omnibus, et superioribus, visitoribus, priorissis seu superiorissis, et monialibus monasteriorum huiusmodi, sub excommunicationis ac inobedientiae et privationis officiorum poenis eo ipso si contravenerint absque alia declaratione incurrendis, ut praesentibus nostris litteris singulisque in eis contentis prompte et sine ulla oppositione vel protestatione obediant; alioquin, si contigerit (quod non est credendum) aliquam ex dictis priorissis seu superiorissis et monialibus inobedientem fieri, illa in priorissam cuiuscumque ex praedictis monasteriis eligi vel assumi, aut prius electa vel assumpta confirmari nullo unquam tempore possit.

§ 7. Ac decernentes pariter easdem praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod quicumque in praemissis seu eorum aliquo ius vel interesse habentes seu habere quovis modo praetendentes, cuiuscumque status, gradus, ordinis, praeminentiae et dignitatis, seu aliis specificis et individua mentione digni existant, illis non consenserint, nec ad ea vocati et

† Vel legend. praesumat vel antea quicumque pro quisquam legendum (R.T.).

auditi, neque causae, propter quas ipsae praesentes emanarint, adductae, specificatae et iustificatae fuerint, aut ex quacumque alia etiam quantumvis iusta, pia et privilegiata causa, praetextu, colore et capite, etiam enormis, enormissimae et totalis laesionis, de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae aut interesse habentium consensus, aliove quolibet etiam substantiali ac de necessitate specificae exprimendo defectu impugnari, redargui, infringi, notari, restringi, seu in controversiam vocari, aut adversus illas quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium intentari vel impetrari seu impetrato, aut etiam motu proprio, ac ex certa scientia, et de apostolica potestatis plenitudine emanato vel concessio, quempiam, in iudicio vel extra illud, uti seu se iuvare nullatenus unquam posse, sed easdem praesentes litteras semper et perpetuo firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et spectabit quodcumque in futurum, inviolabiliter observari sicut in praemissis per quoscumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos et Apostolicae Sedis nuncios, et alios quoscumque, etiam quavis praeminentia et potestate fungentes et functuros, sublatam eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 8. Non obstantibus, quoad ea quae praesentibus adversantur, praeinsertis Alexandri praedecessoris litteris, aliisque constitutionibus et ordinationibus

apostolicis, necnon omnibus et singulis illis, quae in eisdem litteris concessae sunt non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 9. Ceterum volumus pariter ut ipsarum praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique habeatur, quae praesentibus haberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXVI septembris MDCLXVII, pontificatus nostri anno 1.

Dat. die 26 septembris 1667, pontif. anno 1.

XX.

*Confirmatio privilegiorum omnium com-
cessorum tam guardiano Sacri montis
Sion quam fratribus, necnon locis
Terrae Sanctae.*

Clemens Papa IX,
ad perpetuam rei memoriam.

Piis christifidelium votis, ex quibus sacrorum locorum venerationem et animarum salutem provenire conspiciamus, libenter annuimus, et illa, quantum nobis ex alto conceditur, favoribus apostolicis confavimus.

§ 1. Cum itaque sicut dilectus filius Ludovicus a Iustitia, frater expresse professus provinciae Granatensis Ordinis Minorum sancti Francisci de Observantia nuncupatorum, ac praedicator verbi Dei, necnon commissarius ac procurator generalis in Romana curia totius familiae Terrae Sanctae, nobis nuper exponi fecit, ipse ad eiusdem Terrae Sanctae subsidium, eorumdemque fratrum inibi vineam Domini assidue excellentium, sacraque loca venerantium subventionem,

necnon ad spiritualem catholicorum in illis partibus degentium eoque devotionis causâ peregrinantium consolationem et profectum, omnia et singula gratias, privilegia et indulgentias, hucusque sacris eiusdem Terrae Sanctae locis¹ apostolicâ auctoritate etiam confirmari et approbari plurimum desideret:

Concedit Pontifex.

§ 2. Nos, desiderio huiusmodi annuere, ipsumque Ludovicum specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, supplicationibus illius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, omnia et singula privilegia, concessionem, facultates, indulta, indulgentias, ceterasque gratias spirituales et temporales eisdem locis et illa visitantibus, necnon dictis Ordinis guardiano et fratribus in dictis partibus degentibus per quoscumque Romanos Pontifices praedecessores nostros ac Sedem Apostolicam, in genere vel in specie, ant aliâs quomodolibet concessa, quatenus sint in usu et non sint revocata, aut sub aliquibus revocationibus comprehensa existant, sacrisque canonibus, constitutionibus apostolicis, ac Concilii Tridentini decretis non adversentur, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, ac perpetuae inviolabilis apostolicae firmitatis robore communimus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper in eis quomodolibet intervenerint, supplemus.

¹ Videtur deesse concessa, etc. (R. T.).

§ 3. Necnon insuper omnibus et singulis eorundem fratrum interpretibus nunc Hierosolymis, Betlehem et Nazareth existentibus et viventibus, in cuiuslibet eorum mortis articulo, si vere poenitentes et confessi ac sacra communione refecti, vel, quatenus id facere nequiverint, saltem contriti nomen lesu ore, si potuerint, sin minus corde devote invocaverint, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem misericorditer in Domino concedimus et elargimur.

Indulgentias in mortis articulo concedit.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Derogatio contrariorum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxx septembris MDCLXVII, pontificatus nostri anno i.

Dat. die 30 septembris 1667, pontif. anno i.

XXI.

Quod officium S. Ignatii Societatis Iesu fundatoris sub ritu duplici in posterum recitetur ab omnibus qui ad horas canonicas tenentur¹.

Clemens Papa IX,
ad perpetuam rei memoriam.

Credita nobis divinitus dispensationis ratio postulat ut sanctorum in caelis regnantium, quorum egregia constant in Ecclesiam Catholicam merita, cultum et venerationem in terris condignis honorum incrementis ampliare studeamus.

exordium.

§ 1. Itaque cultum et venerationem S. Ignatii Societatis Iesu fundatoris, de universali Ecclesia adeo benemeriti, ubique terrarum augere volentes, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, man-

Mandat celebrari festum sub ritu duplici.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

damus, ut eius festum, quod sub ritu semiduplici ad hunc usque diem celebratum est, perpetuo futuris temporibus sub ritu duplici celebretur. Praecipientes propterea, ut omnes tam seculares quam regulares utriusque sexus, qui ad horas canonicas tenentur, eas in posterum de memorato S. Ignatio sub praedicto ritu duplici recitent. Ac ipsius S. Ignatii festum sic sub ritu duplici celebrandum in romano breviario apponi debere decernimus.

Contrariis derogat.

§ 2. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptorum fides.

§ 5. Voluimus autem ut eorundem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici vel secretarii dictae Societatis subscriptis, et sigillo praepositi generalis eiusdem Societatis vel alterius personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xi octobris MDCLXVII, pontificatus nostri anno i.

Dat. die 11 octobris 1667, pontif. anno i.

XXII.

Extensio litterarum Pauli V super erectione monasterii Ursularum Burdigalensis emanatarum, et concessionum et indultorum eidem monasterio in eis factorum, ad omnia eiusdem regulae et instituti monasteria in utraque Germania¹.

Clemens Papa IX,
ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium.

Militantis Ecclesiae regimini per inefabilem divinae sapientiae atque boni-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

tatis abundantiam, nullo licet meritum nostrorum suffragio, praepositi, sacrarum virginum, quae, oblitae populum suum et domum patris sui, divinis obsequiis et beneplacitis sese sub suavi religionis iugo manciparunt, regimini, progressui et commodis consulere iugiter studemus, sicut in Domino salubriter expedire arbitramur.

Expositio.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit venerabilis frater archiepiscopus Cameracensis, quod dudum felicitis recordationis Paulus Papa V praedecessor noster monasterium sacrarum virginum sub regulâ sancti Augustini et patrocinio S. Ursulae in civitate Burdigalensi in Gallia, quarum institutum est inventum sui sexus bonis artibus et praesertim christianis moribus instruere, et quae certas constitutiones a bonae memoriae Francisco dum vivit S. R. E. cardinali de Sordis nuncupato ecclesiae Burdigalensis ex concessione et dispensatione apostolicâ praesule ex commissione Sedis Apostolicae confirmatas servare deberent, auctoritate apostolicâ erexit et instituit; ipsisque monialibus et monasterio huiusmodi nonnulla privilegia, immunitates, exemptiones, praerogativas, gratias et indulgentias, quibus Ordo sancti Augustini eiusque personae ac bona de iure, usu, consuetudine, aut aliâs quomodolibet utuntur, fruntur et gaudent, concessit, et aliâs prout in eiusdem Pauli praedecessoris litteris anno MDXVIII expeditis, quarum initium est: *In supremo militantis Ecclesiae solio, etc.*, uberius dicitur contineri.

Supplicatio.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, hoc pium virginum Ursularum nuncupatarum institutum ex Gallia in remotas regiones etiam transmari- nas Novae Galliae, ac in utramque Germaniam, benedicente Domino, feliciter propagatum fuerit, dictaeque virgines

pro earum ferventi zelo utilem laboriosamque operam puellis edocendis cum magno religionis et divini cultus incremento navent, ac non solum propriae, sed etiam alienae salutis procurandae sedulo incumbant; praefatus vero archiepiscopus Cameracensis ac dilecti filii superiores monasteriorum monialium Ursulinarum huiusmodi in utraque Germania consistentium praefatas Pauli praedecessoris litteras ad omnia eiusdem cum praefato monasterio Burdigalensi instituti monasteria, tam erecta quam impostera benedicente Domino erigenda, extendi plurimum desiderant: nobis propterea dictus archiepiscopus Cameracensis eorumdem superiorum nomine humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignemur.

Concedit Pontifex.

§ 3. Nos igitur, ipsos archiepiscopum ac superiores et moniales specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, necnon dictarum Pauli praedecessoris litterarum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso habentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, attentis narratis, supra dictas Pauli praedecessoris litteras, ac concessionem et indulta monasterio praefato Burdigalensi in ipsis facta, ad omnia eiusdem regulae et instituti monas-

teria in utraque Germania tam hucusque erecta quam in posterum erigenda, auctoritate apostolica, tenore praesentium, extendimus et ampliamus; salva tamen semper in praemissis auctoritate congregationis praefatorum cardinalium.

§ 4. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos et quas spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon omnibus et singulis illis, quae memoratus Paulus praedecessor in suis litteris praedictis concessit non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 5. Volumus autem ut earundem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XII octobris MDCLXVII, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 12 octobris 1667, pontif. anno I.

XXIII.

Confirmatio litterarum generalis Ordinis Praedicatorum pro religiosis provinciae Hiberniae et aliarum eiusdem Ordinis sublevandis, novisque natio-

*nalibus collegiis et domibus in Hispania et alibi erigendis*¹.

Clemens Papa IX,
ad futuram rei memoriam.

Recensentur
similes alias
concessionibus.

Nuper emanarunt a nobis ad favorem dilectorum filiorum fratrum provinciae Hiberniae Ordinis Praedicatorum litterae in simili forma Brevis, tenoris qui sequitur, videlicet:

« § 1. *Clemens Papa IX, ad futuram rei memoriam.* Creditae nobis caelitus dispensationis ratio exigit, etc.²

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XVI septembris MDCLXVII, pontificatus nostri anno I.

Extensio in
priori indulti.

§ 2. Nunc autem, eosdem fratres amplioris favore gratiae prosequi volentes, eorumque ac dilecti pariter filii Ioannis Oconchovair a S. Dominico, procuratoris dictae provinciae Hiberniae, singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium tantum consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eiusdem Ioannis nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, venerabili fratri archiepiscopo Toletano, ac dilectis etiam filiis inquisitoribus haereticae pravitatis in quacumque provincia seu loco auctoritate apostolica deputatis, per praesentes committimus et mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, ubi et quando opus fuerit, et quoties pro parte fratrum praedictorum seu alicuius eorum fuerint requisiti, seu aliquis eorum requisitus fuerit, ipsas

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.
² Reliquum omittimus, quia tenorem huius Constitutionis habes paulo ante pag. 565 (A. T.).

praesentes et praesentias litteras ac in eis contenta quaecumque solemniter publicantes, illisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra illos et eorum quemlibet earundem litterarum et in eis contentorum huiusmodi commodo et effectu pacifice frui et gaudere, non permittent eos desuper a quoquam quavis auctoritate quomodolibet indebite molestari, perturbari vel inquietari; contradictores quoslibet et rebelles per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postposita, compescendo, legitimisque super his habendis servatis processibus, censuras et poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§ 3. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de una, et concilii generalis de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium in iudicium non trahatur, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon omnibus et singulis illis, quae in litteris praesentibus concessimus non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 4. Ceterum volumus pariter ut earundem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem fides adhibeatur ubique, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XIV octobris MDCLXVII, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 14 octobris 1667, pontif. anno I.

Contrariis derogat.

Transumptis eorum mandati.